

HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM

BESZÁMOLÓ 2016.

INTÉZMÉNY NEVE: WOSINSKY MÓR MEGYEI MÚZEUM
VEZETŐJE: ÓDOR JÁNOS GÁBOR

Intézményi stratégia

1. **Az intézmény írott küldetésnyilatkozattal:** rendelkezik / nem rendelkezik.
A küldetésnyilatkozat elérési helye, közzététele: [http://wmmm.hu/rolunk/kozerdeku-
adatok/kuldetesnyilatkozat/](http://wmmm.hu/rolunk/kozerdeku-
adatok/kuldetesnyilatkozat/)

Kérjük a küldetésnyilatkozatot a beszámoló mellékleteként benyújtani.
Mellékelve (3. melléklet).

2. **Az Emberi Erőforrások Minisztériuma, illetve a Kultúráért Felelős Államtitkárság 2016. évi szakpolitikai céljaihoz kapcsolódó intézményi fejlesztési programok megvalósulásának szöveges bemutatása**

Szakpolitikai cél 2016. évben

- A kultúra társadalmi szerepének erősítése a nemzet és tagjai felemelkedésének érdekében
- A kulturális intézményrendszer szakmai-módszertani fejlesztése a társadalompolitikai célok elérése érdekében
- A magyar kultúra külföldi megjelenésének erősítése

A Wosinsky Mór Megyei Múzeum elkötelezett abban, hogy Tolna megye gyűjteményeiben meglévő tárgyi és adattáraiban megtalálható szellemi hagyatéka minél szélesebb körben ismertté váljon, forrásként szolgáljon a kutatás számára, elősegítse a szülőföldhöz való kötődés kialakulását az itt élőkben. Gyűjteményeink kezelése, gyarapítása és feldolgozása, kiállításaink, kiadványaink, rendezvényeink mind azt a célt szolgálják, hogy a muzeológia modern eszköztárával a kultúra ügyét szolgáljuk. Megyénken belül kapcsolódunk a kulturális életben dolgozó intézményrendszerhez, integráló-segítő szerepre törekszünk a megyénkben sajnálatosan kis számban működő muzeális intézményeknél, szakmai-módszertani tapasztalatainkat átadjuk meghirdetett fórumokon és egyedi megkeresések esetén egyaránt. Elsősorban testvérvárosi, testvérmegyei kapcsolatok révén a határon túl is népszerűsítjük Tolna megye kultúráját. Kutatóinkon keresztül bekapcsolódunk nemzetközi kutatási projektekbe, főként a régészet területén. 2016-ban előrehaladást értünk el a belgrádi szerb Néprajzi Múzeummal együttműködésben, a koszovói szerb és a sárközi hímzés összehasonlító elemző kutatásával.

3. **Az intézmény szakmai stratégiájának 2016. évi kiemelt céljai és ezek megvalósítását szolgáló intézkedések**

Intézményünk szakmai stratégiájában továbbra is kiemelkedően fontos helyet foglal el a gyűjteményi revízió, a digitális gyűjteménykezelésre és leltározásra történő átállás, belső szabályzataink aktualizálása, látogatószámunk növelése és gyűjteményeink feldolgozása. Ezen célok 2016. évi megvalósításáról részleteiben a jelentés megfelelő helyen értekezünk.

Szervezeti kérdések

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Összlétszám (fő, töredék is lehet)	41	41	41
Ebből magasabb vezető vagy vezető (fő, töredék is lehet)	5	5	4
Ebből szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	21	21	21
Ebből nem szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	20	20	20

- a) 2016. évi szervezeti átalakítások, személyi változások, az intézményi alapidokumentumokban történt változások: alapító okirat vagy szervezeti és működési szabályzat módosításának szükségessége, indokai stb.

A múzeumi szervezet 2015. július 1-jétől, gazdasági önállóságunk megszűnésétől három egységben végezte munkáját: a két gyűjteményi osztály (Régészeti és Történeti) mellett a kiegészítő feladatokat ellátó Műszaki Csoport segítette feladataink teljesítését. Utóbbi egységet távozásáig Frank Péter irányította. Ezt a feladatot részben dr. Gaál Zsuzsanna igazgatóhelyettes vette át (portások, takarítók, teremőrök beosztása) az épület-karbantartási kérdésekkel az igazgató foglalkozott az év második felében.

A Régészeti Osztályon öt régész muzeológus mellett Tövisháti András restaurátor, Csiszér Antal gyűjteménykezelő, Retkes Tamás fotós dolgozott 2016-ban. Ebben az évben került véglegesítésre K. Tóth Gábor régész. Az időszakos munkákra külsős munkavállalókat alkalmaztunk több esetben határozott időre munkaszerződéssel és megbízással. Az Újkortörténeti Osztályon öt muzeológus mellett Andrásné Marton Zsuzsanna és Szűcs Zsuzsanna múzeumpedagógus, Frankné Sági Apollónia, Szodorainé Mohr Szilvia és Thuróczy Péter gyűjteménykezelők, Künsztler Gábor Tamás restaurátor dolgozik. 2016 decemberében kinevezésre került Rubányi Anita múzeumpedagógusként, akinek feladata lesz a Babits Emlékház és az Irodalom Háza múzeumpedagógiai programjának bővítése és működtetése. Alkalmazásra került gyűjteménykezelőként a néprajzi gyűjteményhez Csapai János. Az igazgató közvetlen

irányítása alatt Szauter Antalné titkárnő és Hucker Veronika könyvtáros, valamint Szabó Tamás logisztikai munkatárs végzi munkáját.

A tudományos munkánk magasabb színvonalának elérése érdekében dr. K. Németh András PhD tudományos titkárként dolgozik 2015. szeptembere óta.

Az Állami Számvevőszék 2016-ban a többi megyei hatókörű városi múzeumhoz hasonlóan múzeumunknak is megvizsgálta 2011-2014 között gazdasági és egyéb tevékenységét. Ennek a feladatnak a megoldása (több ezer oldal beszkenelése és feltöltése, pénzügyi önállóság és megfelelő szakember nélkül gazdasági adatok előkeresése az archívumból, az ellenőrök több hétig tartó helyszíni vizsgálatának kiszorgálása, stb.) jelentős többletfeladatot adott a múzeum vezetésének. A 2016 december elején publikált ÁSz-jelentés jelentős mértékű törvényi alulszabályozottságot tárt fel intézményünkben, melyre intézkedési tervet kellett összeállítanunk. Ennek keretében jóformán az összes belső szabályzatunkat újra kell írni.

- b) Az intézményben közfoglalkoztatás keretében alkalmazandó dolgozók és az általuk elvégezni tervezett tevékenységek

A Magyar Nemzeti Múzeum által koordinált kulturális közfoglalkoztatás keretében elsőként három, majd év végétől négy fő végezte munkáját adatrögzítőként. Elsősorban a digitalizáláshoz és a gyűjteményi revízióban segítettek. Intézményünkben munkájukat az igazgatóhelyettes irányítja. Két fő a Történeti Osztályra, egy fő a Régészeti Osztályra, egy fő pedig a titkárságra került adatfeldolgozóként, illetve közönségszolgálati munkatársként. 2016-ban egy főt a közfoglalkoztatottak közül gyűjteménykezelőnek állományba vettünk.

- c) Az intézmény közzétételi kötelezettségeinek teljesülése (az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény)

A múzeum honlapján tette közzé a kötelezően előírt adatokat, illetve a fenntartó, a szakmai irányító és a sajtó kérésére szolgáltatott adatokat tevékenységéről.

Szakmai mutatók

I. Szolgáltatási feladatok

1. Közönségkapcsolatok:

Az intézmény 2016. évi közművelődési tevékenységének szöveges bemutatása:

Közművelődési tevékenységünk alappillére a múzeum kiállítás-hasznosítási koncepciója. Programjaink – a kiállítás-hasznosítás elvét szem előtt tartva – a múzeum kutatási- és gyűjtőterületeire épülnek: régészet, néprajz, újkortörténet, képző- és iparművészet, irodalomtörténet. Célunk és feladatunk olyan, feltehetően nagy érdeklődésre számot tartó kiállítások rendezése, közönségszolgálató programok szervezése, amelyek a mai kor igényeinek, elvárásainak eleget téve, a látogatóbarát múzeum elvét szem előtt tartva széles közönségtegeket mozgatnak meg.

Az egész életen át tartó tanulás elvét szem előtt tartva nem csupán a gyermekek számára szervezünk múzeumpedagógiai programokat, hanem nagyon fontosnak tartjuk az aktív és a nyugdíjas korosztály megszólítását is. Ennek érdekében igyekszünk olyan múzeumandragógiai rendezvényeket szervezni, melyek nagy érdeklődésre tartanak számot, s ez hozzájárul a múzeum látogatószámának növekedéséhez. A múzeumandragógiának intézményünkben több évtizedes, jól bevált hagyománya van, melyre építhetünk, ugyanakkor szükségesnek tartjuk a megújulást, a hatékony program- és ezen keresztül a közösség-szervezést. A több mint 25 éve működő Tájak-Korok-Múzeumok klub szervezeti átalakulásával, lényegében annak „jogutódjaként” alakítottuk meg a Szekszárdi Múzeumbarát Egyesületet 2015. december 15-én (a Szekszárdi Törvényszék végzésének dátuma 2016. február 3.). Az új formátum rendkívül sikeresnek bizonyult, hiszen taglétszámunk az alakulás évében meghaladta az ötszáz főt, köszönhetően a közel negyven alkalmat közelítő színes programkínálatnak. Az egyesület háttérintézménye a megyei hatókörű múzeum, a többségben nyugdíjasokból álló egyesületi tagok az intézmény által szervezett múzeumandragógiai rendezvényeink potenciális látogatószámát biztosítják.

Évek óta az egyik legnépszerűbb, elsősorban a felnőtt korosztálynak szóló programunk a *Múzeumi Esték* keretében szervezett előadás sorozat a múzeum központi épületében. 2016. I. félévben *Európa átalakulása az I. világháború után*, a II. félévben *Szétszakadt országok, szétesett birodalmak* címmel hirdettük sorozatunkat. Ennek nyomán indítottuk el a *Vármegyei Esték* sorozatot. A Kormányhivatallal közös szervezésben a díszteremben előadások, koncertek várták a látogatókat. Minden alkalom előtt tárlatvezetést tartottunk az időszakos vagy állandó kiállításban. A legjelesebb alkalom a Liszt Ferenc emlékére szervezett koncert volt. Október 18-án 170 éve koncertezett a Vármegyei házában a világhírű zeneszerző, rá emlékeztünk Jandó Jenő zongoraművész felejthetetlen játékával.

Az Egyed Antal Honismereti Egyesülettel közös szervezésben tartottuk a tanév minden hónap második szerdáján a *Kedvenc témám – Honismeret a múzeumban* című sorozatot. A résztvevők száma alkalmanként 50-60 fő volt.

Szintén népszerű múzeumandragógiai programként szerveztük minden hónap első hétfőjén a *Múzeumi Mozaik. Képek, filmek, események* sorozatot. A célközönség ezen is elsősorban a Szekszárdi Múzeumbarát Egyesület tagjai voltak, akik tárlatvezetések, filmek, bemutatók során megismerkedhetnek a múzeumi aktualitásokkal, kiállításokkal. A rendezvények száma 2016-ban 12, alkalmanként 40-50 fővel.

2016-ban két könyvbemutatót szerveztünk: júniusban Bazsonyi Arany festőművész kötetét, decemberben Tálosi Zoltán *Háborús évek. 1941-1945* című könyvét mutattuk be.

Az országos nagyrendezvényekhez természetesen idén is kapcsolódtunk, így június 25-én a *Múzeumok Éjszakája* programhoz. A Vármegyei házi kiállítóterünkben több újdonsággal vártuk az érdeklődőket, zseblámpás túrákat szerveztünk a légópincében, több százan voltak kíváncsiak a kalandra és egy rövid tájékoztatóra. Szintén zseblámpák fényénél adták elő a romkert belső terében a Drámajátékos szakkör tagjai a verses-zenés előadásokat. Az időszakos kiállításban megnyitottuk Garay Ákos festőművész kiállítását. Intézményünk ugyancsak kapcsolódott a *Múzeumok Őszi Fesztiválja* országos programjához. Nyitó rendezvényként szerveztük szeptember 28-án a *Múzeumpedagógiai Évnyitót*, melyen a KLIK Szekszárdi Tankerületének igazgatója, Gerzsei Péter is részt vett. A MÖF országosan meghirdetett témái közül hat tematikához szerveztünk összesen 16 helyi programot. A rendezvények helyszíne a központi épületen kívül a Vármegyei házi Kiállítás volt, a résztvevők száma alkalmanként 20-50 fő volt. A MÖF programjai keretében, egyfajta közösségi szolgálatként felújítottunk saját erőforrásból Szekszárd-Parásztán egy útszéli keresztet, melynek újraszentelésére októberben került sor.

Irodalmi hagyományainkat, Mészöly Miklós kultuszát ápolva 2016. július második hetében valósult meg immár harmadik alkalommal a „Magasiskola” című írói alkotótábor és mesterkurzus, kiváló oktatókkal és szép számú hallgatósággal. A program helyszíne az Irodalom Háza, a Babits Ház és a Vármegyeháza voltak.

2016. szeptember 1-jén Andrásné Marton Zsuzsanna múzeumpedagógus kolléganőnk Tolna Megye Kiváló Közalkalmazottja kitüntetést vehette át Fehérvári Tamástól, a Tolna Megyei Önkormányzat elnökétől.

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Közművelődési rendezvények és a rendezvények résztvevőinek száma (db fő)	280 7232 fő	280 8000 fő	276 11.526 fő
A hátrányos helyzetűeket (kiemelten a romákat), valamint a fogyatékkal élőket célzó, a társadalmi együttélést és a felzárkózást elősegítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	19 280 fő	20 300 fő	22 297 fő
Nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	6 120 fő	5 100 fő	6 123 fő
Ismeretterjesztő előadások és a résztvevők száma (db fő)	31 alkalom 1.510 fő	35 alkalom 1.600 fő	39 1814 fő
Ismeretterjesztő kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db)	2 1.000 db	2 1.000 db	1 1.000 db
Önkéntesek és az általuk ledolgozott munkaórák száma (fő óra)	25 fő 150 óra	25 fő 150 óra	28 fő 180 óra

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Közművelődési programok bevétele (jegyár bevétel)	3.095 e. Ft	3. 100 e. Ft	4.212 e. Ft

2. Köznevelési hasznosítás:

Az intézmény 2016. évi múzeumpedagógiai tevékenységének szöveges bemutatása

Az óvodások, az általános és középiskolás tanulók, főiskolai hallgatók rendszeres látogatói a célirányosan nekik szervezett múzeumi rendezvényeknek. Ugyanakkor fontosnak tarjuk azt is, hogy az egész életen át tartó tanulás jegyében a családoknak, felnőtteknek, aktív időskorúaknak is szervezzünk közönségszolgálató programokat, mellyel hozzájárulunk a szabadidő tartalmas eltöltéséhez, az önképzéshez, személyiségfejlesztéshez, hiszen a kultúra,

közművelődés, múzeumi közművelődés társadalmi feladatainak ellátására, teljesítésére rendkívül nagy a közösségi igény.

A múzeumpedagógia feladata az élményszerű ismeretszerzés, a múzeum megszerettetése, az iskolai tananyag kiegészítése, a kultúrához való hozzáférés lehetősége, az érdeklődés felkeltése. Az állandó kiállításokban témák szerint foglalkozásokat tartunk óvodásoknak, általános és középiskolásoknak, főiskolai hallgatóknak. Az életkori sajátosságokat, a pedagógus kérését, a rendelkezésre álló időt figyelembe véve a Vármegyeházán a drámapedagógia módszerével komplex foglalkozásokat állítottunk össze, melyek egész évben igényelhetők.

Szekszárd város iskolai foglalkozásait az önkormányzat finanszírozza, 9 általános iskola működik helyben, mindegyikkel kapcsolatban állunk. A 4 szekszárdi középiskola közül a Szekszárdi Szakképző Centrumnak 3 tagintézménye és 2 kollégiuma van, kapcsolatunk élő. Tolna megye sok iskoláját felderítettük már, mivel 3. éve nyitott a vármegyeházi rész, ezen a téren még vannak elmaradásaink. A PTE szekszárdi tagozatával együtt működünk, az óvoda, és tanítóképzést és a turisztikai fakultást is segítjük módszertani foglalkozásokkal, műhelymunkával. Azok az iskolák, aki városunk híres szülöttének nevét viselik, kérhetnek diáknapon vagy az iskola napján vetélkedőt, egyéb foglalkozást. Tartottunk már Babits, Bezerédj napot, ezeket az alkalmakat is bővíteni szeretnénk.

A készség, képességfejlesztés kiemelt feladatunk, mely a Varródoboz kézimunka foglalkozásunkon nagymértékben megvalósul. A kezdetektől népszerű alkalmakat minden hónap első szerdáján indítjuk, és egész hónapban egy témát kínálunk. Ősszel szőlőszemet nemezeltünk, madarakat, halat varrtunk, libát készítettünk, karácsonyi díszeket öltögettünk. A legizgalmasabb és a leghatékonyabb forma: a múzeumi tábor. Második alkalommal szerveztük, Béla-királyság címmel. Egész napos tevékenykedés, kalandozás a kiállítóterben és a városban nagy élmény és tartalmas kikapcsolódás: agyagozás, korongolás, nyomozás, színdarab írása és előadása, batikolás, irodalmi kirándulás, kódex írása. A tábor tagjaiból létre hoztuk a Dráma-játékos szakkört, minden héten találkozunk, több rendezvényen közreműködünk.

Az Iskolai Közösségi Szolgálat intézményünknel 2013 óta működik. A program keretében 2016-ra 14 középfokú oktatási intézménnyel volt együttműködési megállapodásunk. Eddig összesen 54 tanuló töltött szolgálatot a múzeum különböző gyűjteményeiben, átlag napi 3 órában. A legtöbb tanuló a teljes 50 órát nálunk tölti, de van, aki csak egy részét. 2016-ban újabb 14 tanuló segített a teremőri szolgálatban, különböző múzeumi gyűjtemények anyagának kezelésében, digitalizálásában, leltározásában, múzeumi programok, táborok, rendezvények előkészítő munkálataiban és lebonyolításában. Intézményünkben egy koordinátor és gyűjteményenként egy mentor segíti a diákokat. Célunk, hogy a diákok bepillantást nyerjenek a múzeumi munkába, megismerkedhessenek a különböző gyűjteményekkel, tapasztalatokat gyűjtsenek, és életkoruknak megfelelően segíteni tudjanak egy-egy adott munkafeladatban.

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
A gyűjteményre és a kiállításokra alapozott múzeumpedagógiai foglalkozások és a foglalkozások résztvevőinek száma (db/fő)	266 5.779 fő	280 6.000 fő	341 6.946 fő

A honlapon elérhető múzeumpedagógiai foglalkozások száma (kiemelten a kerettantervhez illeszkedő foglalkozásokra) (db)	272	280	274
A tárgyévben kiadott múzeumpedagógiai kiadványok száma, példányszáma és a hasznított példányok száma (db db db)	1 1.000 pld	1 1.000 pld.	1 1.000 pld.
Iskolai tehetséggondozást segítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	47 1.120 fő	50 1.200 fő	52 1.196 fő
A korai iskolaelhagyás csökkentését segítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	4 86 fő	5 90 fő	7 104 fő
Iskolai közösségi szolgálat kapcsán köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma a tárgyévben, valamint összesen (db db), illetve az iskolai közösségi szolgálaton résztvevő diákok és az általuk a múzeumban eltöltött órák száma (fő óra)	Megállapodások száma: 3 10 Résztevő diákok száma, eltöltött órák száma: 14 354	Megállapodások száma: 1 11 Résztevő diákok száma, eltöltött órák száma: 15 355	Megállapodások száma: 4 14 Résztevő diákok száma, eltöltött órák száma: 14 354

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Múzeumpedagógiai programok bevétele	605 e. Ft	600 e. Ft	610 e. Ft

- *A tárgyév kiemelt feladatainak teljesülése, ennek illeszkedése az intézmény múzeumpedagógiai küldetéséhez.*

A szekszárdi Wosinsky Mór Megyei Múzeumban kialakítottuk azokat a múzeumpedagógiai módszereket, foglalkoztatási formákat, amelyek komplexitásuknál fogva biztosítják a gyermekek számára az élményszerű ismeretszerzést, az alkotás örömet. Múzeumpedagógiai koncepciónk szerint programjainkat igyekeztünk – és igyekszünk a jövőben is – úgy összeállítani, hogy azok a hagyományos ismeretátadás keretein túl a gyermeki aktivitásra, kreativitásra épüljenek. E módszert szem előtt tartva lehetőséget biztosítunk a 10-18 (tágabb értelemben a 6-24) éves korosztály számára kulturális örökségünk megismertetésére, a megőrzését segítő helyi és regionális programokon történő aktív részvételre, a kultúra iránt érdeklődő diákok körének szélesítésére, közösségek építésére, a társadalmi és természeti ismeretek elmélyítésére, gazdagítására, egyúttal az általános műveltség fejlesztésére.

A különböző korosztályoknak meghirdetett, kiállításainkhoz kapcsolódó múzeumi órák, játszóházi programok, kézműves foglalkozások az életkori sajátosságok figyelembe vételével az aktív cselekvésre, tevékeny megismerésre ösztönöznek. Természetesen más ajánlunk az óvodáskorúaknak, megint más az általános vagy a középiskolás tanulóknak, a főiskolásoknak és a felnőtteknek, abban azonban valamennyi korosztály programkínálata megegyezik, hogy a múzeum kiállításaihoz, a kiállítások által bemutatott történeti korokhoz kapcsolódva, lehetőség szerint eredeti tárgyakkal szemléltetve az egyes korszakok embereinek mindennapi életét, szokásait, életmódját mutatja be. Foglalkozásaink időtartama is ennek megfelelően alakul: az óvodás korúaknak legfeljebb 30-35 perc, általános és középiskolásoknak attól függően, hogy az iskolai órarendbe hogyan tudják beilleszteni, egy vagy két tanórányi, tehát 45, illetve 90 perc.

- *Az egyes állandó és időszakos kiállításokhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai programok bemutatása.*

Minden tanév szeptemberében megküldjük az óvodáknak, általános és középiskoláknak az aktuális programajánlatunkat. Korosztályok szerint kínálunk vetítéses előadásokat, filmvetítéseket, kézműves- és interaktív programsorozatokat, melyeket az adott témához szervesen illeszkedő, kiállításokban tartott tárlatvezetésekkel egészítünk ki, esetenként tárgyalkotó foglalkozással teszünk színesebbé. A mai kor korszerű múzeumlátogatási szemléletének jegyében foglalkozásainkon nem csupán ismereteket közlünk, hanem az óvodások és diákok aktív részvételére számítunk. A programok minden esetben egy-egy kiállítási egységhez kapcsolódnak, ugyanakkor az oktatási–nevelési intézmények tantervére, tananyagára épülnek.

Elsősorban nagycsoportos óvodások számára hirdetünk foglalkozásokat, melyek főként a környezetismeret tárgy helytörténettel, állatokkal, növényekkel kapcsolatos témáihoz, a hon- és népismeret valamint az ünnepek témakörhöz kapcsolódnak. A múzeum központi épületében - a TÁMOP és TIOP pályázat fenntartásának jegyében - valamint a Vármegyeházi Kiállításban e korosztály számára szervezett tematikus sorozatok egyrészt az adott kiállítások megtekintésével, esetenként a tárgyak kézbe vételével játékos formában ismertetik meg elődeink életmódját, szokásait, s így bepillantást engednek a múzeum „rejtett világába”, másrészt az óvodai foglalkozásokra építve a kisgyermek helytörténeti, természetismereti és néprajzi ismeretanyagát gyarapítják. Évek óta népszerű a központi

épületben tartott *Jahreszeiten* német nyelvű foglalkozás sorozat, a *terápiás kutyával meghirdetett interaktív játszóházi program*, valamint a Márton naphoz szervezett foglalkozás. A megyei múzeum központi épületében 72, a Vármegyei Kiállításban 13 alkalommal tartottunk interaktív foglalkozást óvodások számára.

Az eddigi gyakorlatnak megfelelően szervezünk általános és középiskolás tanulóknak *múzeumi tanórákat*, elsősorban a történelem, irodalom, hon- és népismeret, ritkábban a biológia, rajz-művészettörténet iskolai tantervek tematikájához kapcsolódva. Lehetőséget kínálunk az adott kultúra sokoldalúbb megismertetésére, ennek érdekében tanóráinkat kézbe vehető tárgyi anyaggal szemléltetjük. Interaktív elemként lehetőséget biztosítunk a múzeumpedagógiai foglalkoztató „időkapuiban” korhű ruhákba való öltözésre, „régészkedésre”, kipróbálhatják az kőbalta fűrészt, gabona őrlését őrlőkövekkel, őskori szövőszék rekonstrukción a szövést mesterfogásait. Igény szerint az egyes témákhoz feladatlapokat, vagy egyes kiállítások önálló megismeréséhez munkalapokat adunk, melyek a múzeumban tett látogatás valamint az iskolai tananyag egymásra épülésével, összekapcsolásával a tanulók ismereteinek gazdagítását, a tartalmi összefüggések jobb megértését szolgálják. Az órák szervesen kapcsolódnak a múzeum egy-egy kiállításához, mely az iskolai tananyagra, a kompetencia programra, a formális oktatásra épül. Célunk ezzel egy múzeumkedvelő, a kultúra iránt fogékony, nyitott szemléletű ifjú nemzedék nevelése. A központi épületben az általános iskolásoknak 95, középiskolásoknak 8, főiskolásoknak 12, a Babits Emlékházban általános iskolásoknak 10, középiskolásoknak 14, főiskolásoknak 2, az Irodalom Házában általános iskolásoknak 2, középiskolásoknak 2, a Vármegyei Kiállításban általános iskolásoknak 80, középiskolásoknak 23, főiskolásoknak 5 alkalommal szerveztünk rendhagyó tanórát.

A központi épületben évek óta havi rendszerességgel szervezzük a *Régi ésszel – gyermekkézzel* kézműves tematikus sorozatot, mely egy-egy kiállítási egységhez vagy az ünnepek témakörhöz kapcsolódva elsősorban a kreativitásra épít. A másfél éve megnyílt „Vissza a múltba. A tárgyak emlékezete” című Látványtárhoz kapcsolódva hirdettük a *Látványtár(gy)* című, szintén tárgyalkotó kézműves sorozatot. A Vármegyei Kiállítás igen kedvelt kézműves sorozata a *Varródoboz*. Az óvodásoknak és általános iskolásoknak szervezett tárgyalkotó foglalkozásokon 2016-ban a központi épületben 40, a Vármegyei Kiállításban 35 csoport vett részt.

Változatlanul nagy érdeklődés kísérte a múzeum központi épületében az *Együtt a múlt nyomában* című múzeumi nyári tábor, melyet júniusban és júliusban, egy-egy hetes turnusban szerveztünk általános iskolás, 9-13 éves tanulóknak, ugyanennek a korosztálynak szerveztünk egy hetes turnust *I. Béla nyomában* címmel a Vármegyei Házában. Irodalmi hagyományainkat, Mészöly Miklós kultuszát ápolva 2016. július második hetében valósult meg immár negyedik alkalommal a „*Magasiskola*” című írói alkotótábor és mesterkurzus, kiváló oktatókkal és szép számú hallgatósággal. A program helyszíne az Irodalom Háza és a Babits Ház voltak.

Fentiekén kívül alkalmakhoz, évfordulókhoz, eseményekhez kapcsolódva szerveztük január 18-án az Irodalom Házában a *Mészöly Miklós Emléknapot*.

A központi épületben április 1-jén ún. *Fordított napot* hirdettünk, melynek célja volt, hogy a minden egész órában érkező csoportok betekintést nyerjenek a múzeum látogatók elől elzárt területeibe.

Május 18-án, a Múzeumi Világnapon tartottuk a Wosinsky Emléknapot, ahol a megemlékezést, előadást követően immár hagyományosan a *Múzeumbarát Óvoda, Múzeumbarát Iskola* és *Wosinsky Emléklakett* átadására is sor került.

A november 3-án megrendezésre kerülő *Múzeumi Tudományos Délelőttön* az intézmény muzeológusai tartottak előadást kutatási témáikról. Szokásainkhoz híven Babits

Mihály születésének évfordulóján, november 26-án *irodalmi estet* szerveztünk a költő szülőházában.

Advent a múzeumban címmel szerveztünk családi hétvége programot december 10-én, majd 13-án a Liszt Ferenc Pedagógus Kórus adventi hangversenyét hallhattuk a központi épület könyvtárában. E rendezvények célközönsége - a felnőtteken, aktív nyugdíjasokon kívül - a főiskolások, középiskolások valamint a tehetséges, érdeklődő általános iskolás tanulók voltak.

- *Oktatási-nevelési intézményekkel történő együttműködés adatai*

2016 júniusában nyertünk a *Járásszékhely múzeumok szakmai támogatására* kiírt EMMI pályázaton, melynek értelmében tíz oktatási-nevelési intézménnyel kötöttünk együttműködési megállapodást. A pályázat a múzeumpedagógiai programok finanszírozásán kívül az útiköltség térítését is biztosítja a vidéki tanulók számára. A „Gyere velünk a múzeumba!” pályázatnak köszönhetően a különböző korosztályoknak szervezett programokkal eddigi tapasztalataink szerint 2016. októberétől jelentősen emelkedett a látogatószám. Az anyagi támogatás segítségével a Szekszárdi járás számos településéről jutnak el hozzánk, s vehetnek részt a célcsoportoknak szervezett rendezvényeken.

Az alábbi intézményekkel kötöttünk együttműködési megállapodást 2016 áprilisában:

- 2. Számú Óvoda, Szekszárd
- Wunderland Óvoda, Szekszárd
- Medinai Óvoda
- Sióagárdi Óvoda
- Kölesdi Óvoda
- Bátaszéki Óvoda
- Várdombi Óvoda
- Várdomb-Alsónána Általános Iskola
- Perczel Mór Általános Iskola, Öcsény
- Dienes Valéria Általános Iskola, Szekszárd

- *A programok eredményessége érdekében tett intézkedések bemutatása*

A múzeumpedagógiai és múzeumandragógiai programjaink kialakításában általánosan megfogalmazott céljaink között fontos szerepet jelent a múzeum ismertségének, a város, a járás, tágabb értelemben a megye életében betöltött szerepének további erősítése. A minőségében teljesen átalakított és felújított pincemúzeumi foglalkoztató téren kívül a 2015-ben megnyílt látványtár kiváló alkalmat nyújt ennek megvalósítására, különösen akkor, ha a kommunikációs és marketing tervben megfogalmazott elvek szerint építjük és bővítjük kapcsolatainkat a nevelési-oktatási intézményekkel, a médiával, illetve azokkal a partnerekkel, akik az intézmény társadalmi támogatottságát növelni tudják. A fenti pályázat nagyon jó lehetőséget kínál arra, hogy a megye kulturális örökségéhez való hozzáférésben mutatkozó egyenlőtlenségek csökkenjenek.

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Múzeumpedagógiai programok bevétele	Jegyár bevételeben benne foglaltatik	Jegyár bevételeben benne foglaltatik	Jegyár bevételeben benne foglaltatik

3. Oktatási tevékenység:

Felsőoktatási intézményekkel megvalósult együttműködés, különös tekintettel a tehetséggondozásra, illetve korai iskolaelhagyás csökkentésére az elmaradott térségekben

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Felsőoktatási tevékenységben oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő)	0	1	1
Felnőttoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő)			
A múzeum által akkreditált képzések és a képzések résztvevőinek száma (db fő)			

4. Hozzáférés:

a) Kutatószolgálat tevékenységének bemutatása

A múzeum gyűjteményeiben

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
régészeti, néprajzi, újkortörténeti, irodalomtörténeti, képzőművészeti gyűjteményben a kutatók kiszolgálása	dr. Vizi Márta, V. dr. Kápolnás Mária, Fuksz Márta, Lovas Csilla	2016. december 31.	100%

b) Múzeumi könyvtár tevékenységének bemutatása

A könyvtárosi munkát, osztott múzeumpedagógusi munkakörben továbbra is Hucker Veronika látta el 2016-ban.

Állománygyarapodás

	Könyv, füzet	Időszaki kiadvány	Különny.	Másolat	AV (CD, DVD, Video)	Összes
2015. évi zárás	15404	3355	387	126	72	19344
2016. évi törlés	-	-	-	-	-	-
2016. évi gyarapodás	201	67	2	5	3	278
2016. évi zárás	15605	3422	389	131	75	19622

A számítógépben lévő rekordok száma 2016. december 31-én:
Depo Library program WM könyvtára: 16.573 rekord

Depo Library Esze Tamás könyvtára: 3425 rekord
a Corvina program (a megyei könyvtárak közös katalógusa) különböző lelőhelykódok alatti rekordok számai:

WM% (összesített): 3557 rekord

WM/KT (könyvtár): 560 rekord

WM/RT (raktár): 962 rekord

WM/IGY (irodalmi gyűjtemény): 479 rekord

WM/IBI (irodalmi gyűjtemény Baka István könyvtára): 1539 rekord

WM/II (Gaál Zsuzsa irodája): 35 rekord

Szk2: 16162 rekord

Szk2/E (Esze Tamás könyvtár): 3349 rekord

Szk2/M (Mészöly Miklós könyvtár): 4490 rekord

A 2016. évi gyarapodás beszerzési mód szerinti megoszlása:

	Könyv, füzet	Időszaki kiadvány	Másolat, különny.	AV	Összes
Vétel	37	52	-	-	89
Ajándék	23	3	7	-	33
Csere	138	12	-	3	153
Egyéb mód	3	-	-	-	3
Összes:	201	67	7	3	278

Az összes beérkezett könyv becsült értéke: 640.000 Ft

Mutató	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Szaktájékoztatások száma (személyes, tel., e-mail stb.)	224	225	245
Könyvtárhasználók száma	60	62	60
Könyvhasználatok száma	195	196	220
Helyben használt könyvek, folyóiratok száma	404	405	408
Kölcsönzött könyvek száma	nincs kölcsönzés	nincs kölcsönzés	nincs kölcsönzés

Költség felhasználás

A 2016-os évre a könyvtár a könyvbeszerzésekre 180.000 Ft-ot, folyóirat előfizetésekre 190.000 Ft-ot kapott. Ebben az évben könyvtári pályázat nem volt, így abból plusz összeg nem folyt be. A 2016-os évre szóló folyóiratok 2015 év végén kerültek megrendelésre. 2016-ban nem köttünk folyóiratokat.

A 2016-os évben elvégzett könyvtári és egyéb munkák

A folyamatosan elvégzendő napi munkák mellett (rendelés, leltározás, adatbevitel, irodalomszolgáltatás, selejtezés-törlés, a szabadpolc és a raktári rend fenntartásával kapcsolatban felmerülő feladatok) 2015-ös év végén megrendeltük az egész 2016-os évre szóló folyóiratokat, egyrészt a Könyvtárellátótól, másrészt a Magyar Postától, az Akadémiai Kiadótól és az Építésügyi Tájékoztatási Központtól. Leadtuk a 2015-ös évre szóló statisztikákat és a könyvtári beszámolót, részben a megyei könyvtár, részben a múzeum, részben az EMMI felé.

2016-ban több alkalommal is postáztuk kiadványainkat (*Vadas Ferenc emlékezete, A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXXVII., Nem térkép e táj, Tálosi Zoltán: Háborús évek 1941-1945*) cserepartnereinknek országon belülre és kívülre.

A kiadványok tartalmi feldolgozására továbbra is a Corvina integrált könyvtári adatbázist használjuk, melynek sajnos még mindig hiányosságai vannak a konverzió során fellépő adatvesztés miatt. E hiányok pótlása folyamatosan végzendő feladat. A folyóiratok feldolgozására a Depo adatbázist használjuk a megyei könyvtár javaslatára.

2016-ban is folytatta Hucker Veronika a kollégák szakmai publikációinak illetve az ezekre való külső hivatkozások gyűjtését és felvitelét a Magyar Tudományos Művek Tára (röviden MTMT) adatbázisába. Az MTMT-be való adatfeltöltés feltétele az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok (OTKA) tudományos pályázatainak.

Az Iskolai Közösségi Szolgálat program keretében 2015-ben 10 közép fokú oktatási intézménnyel volt együttműködési megállapodásunk (*Garay János Gimnázium, I. Béla Gimnázium, SzC Vendéglátóipari Tagintézmény, Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, pécsi Leöwey Klára Gimnázium és Janus Pannonius Gimnázium, bátaszéki Cikádor Általános Iskola és Gimnázium II. Géza Gimnáziuma, Tamási Általános Iskola és Gimnázium Bérei Balogh Ádám Gimnáziumi és Kollégiumi Tagintézménye, Paksi Vak Bottyán Gimnázium, Energetikai Szakközépiskola Paks*). Ezen intézmények száma 2016-ra 14-re nőtt (*SzC Egészségügyi és Szociális Szakképző Iskolája és Kollégiuma, SzC Bezerédj István Szakképző Iskolája, SzC Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma, Koch Valéria Iskolaközpont*). Az év során újabb 14 fő tanuló töltött közösségi szolgálatot múzeumunkban, átlag napi 3 órában. Segítettek a teremőri szolgálatban, különböző múzeumi gyűjtemények anyagának kezelésében, múzeumi programok, táborok, rendezvények előkészítő munkálataiban és lebonyolításában. Múzeumi kapcsolattartóként könyvtárosunk segíti, szervezi és adminisztrálja munkájukat.

2014 februárjában kezdtük el szervezni Andrásné Marton Zsuzsanna múzeumpedagógussal az *Évszakok* című interaktív foglalkozásokat, német nyelven, nagycsoportos óvodások és alsó tagozatos általános iskolás diákok számára. A foglalkozások mindig egy adott témakörhöz, az adott évszakhöz kapcsolódnak, emellett egy-egy kiállítási egységre épülnek. A programsorozat az élményszerzésre, játékosra koncentrál. Figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, az előzetes nyelvi tudást. A kommunikatív elméleti bevezető foglalkozást, amely a könyvtárteremben illetve a múzeum valamelyik kiállítási egységében zajlik, kézműves foglalkozás követi. 2016-ban 17 alkalommal tartottunk óvodásoknak és 16 alkalommal általános iskolás gyerekeknek csoportbontásban foglalkozást.

A múzeum rendezvényeinek, programjainak keretében 5 alkalommal mutattuk be a könyvtárat.

2016. májusában a „Hónap műtárgya” sorozatban *Wosinsky Mór: Tolnavármegye története I-II. és a mű eredeti nyomódúcai* kerültek bemutatásra.

2016. júniusában könyvtárosunk elvégzett egy 30 órás, akkreditált interaktív tábla-kezelő tanfolyamot.

2016-ban az Arcanum Kiadó újabb 6 kötetet digitalizált a múzeum által kiadott kötetekből.

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
1. Szakkönyvrendelés, leltározás, adatbevitel, irodalomszolgáltatás, selejtezés-törlés,	Hucker Veronika	2016.12.31.	2016.12.31.

könyvtárközi kölcsönzés, statisztika			
2.Szabadpolc- és raktári rend fenntartása	Hucker Veronika	2016.12.31.	2016.12.31.
3.Szakfolyóiratrendelés	Hucker Veronika	2016. 02.31.	2016.01.31.
4.Évkönyv, egyéb múzeumi cserekiadványok postázása	Hucker Veronika	2016.12.31.	2016.12.31.
5.Hónap műtárgya – május (könyvtár)	Hucker Veronika	2016.05.01.	2016.05.01.
6.Szakkönyvtár bemutatás, ismertetés	Hucker Veronika	2016.12.31.	2016.12.31.

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Kutatószolgálatot igénybe vevő kutatók és a kutatási alkalmak száma (fő db)	36 fő 40 alkalom	30 fő 50 alkalom	40 fő 93 alkalom
Múzeumi könyvtár használóinak száma és a múzeumi könyvtárlátogatások száma (fő db)	Könyvtárhasználók száma: 60 Könyvtárlátogatások száma: 195	Könyvtárhasználók száma: 62 Könyvtárlátogatások száma: 196	Könyvtárhasználók száma: 60 Könyvtárlátogatások száma: 220
Honlap-látogatások száma	17.825	20.000	21.122

5. Módszertani szolgáltatások:

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Szaktanácsadások száma (műtárgyvédelmi és állományvédelmi, gyűjteménykezelési, digitalizálási, valamint múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében)	83 alkalom	85 alkalom	43 alkalom 50 fő
Módszertani műhelygyakorlatok száma (műtárgyvédelmi és állományvédelmi, gyűjteménykezelési, digitalizálási, valamint múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében)	14	15	18 140 fő

Kérjük, hogy a 2016-ban elvégzett módszertani műhelygyakorlatokról, valamint az állományvédelmi felelős helyszíni bejárásairól a beszámolóhoz mellékelt dokumentum kitöltésével tájékoztatni szíveskedjenek.

Mellékelve (1. melléklet)

II. Kiállítási tevékenység

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Állandó kiállítások száma és látogatószáma - (db fő) -	17 42.744 fő	17 44.000 fő	17 45.419 fő
Időszaki kiállítások száma és látogatószáma - saját épületben (db fő) - más intézményben (db fő) - külföldön megrendezett (db fő)	17 18.730	15 20.000 fő	19 15.635 fő
Vándorkiállítások száma és látogatószáma - hazai (db fő) - külföldön megrendezett (db fő)	-	-	-
Befogadott kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	-	-	-
A nemzetiségek anyaországában megrendezett kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	-	-	-
Virtuális kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	13 3.820	13 4.000	13 4.230
A hozzáférhető műtárgyállomány mutatói: - teljes műtárgyállomány száma (db) - kiállításban, látványtárban, tanulmányi raktárban bemutatott tárgyak száma (db) - interneten hozzáférhető tárgyak száma (db) - a teljes műtárgyállomány és a fentiek értelmében hozzáférhető műtárgyállomány aránya (%)			
A tárgyévben megjelent tárgykatalógusok és kiállítási vezetők száma (magyar és idegen nyelven), példányszáma és a hasznosított	3 750 50	2 1250 100	

példányok száma (db db db)			
Múzeumpedagógiai foglalkozással kiegészített kiállítások száma	6	6	6

- a) *Az intézmény 2016. évi kiállítási tevékenységének szöveges bemutatása, illeszkedése az intézmény küldetésnyilatkozatához és középtávú kiállítási stratégiájához.*

A Wosinsky Mór Megyei Múzeum Tolna megye és benne Szekszárd megyeszékhely múltját kutatja emlékeit gyűjti és mutatja be gyűjteményei segítségével. A meglévő állandó kiállításaink múzeumpedagógiai hasznosításával a tanulók érdeklődését kívánjuk felébreszteni és erősíteni kialakuló lokálpatriotizmusukat. Gyűjteményünk feltárását és bemutatását többértően kívánjuk elérni, részben saját készítésű időszak kiállításokkal, azok katalógusokon keresztül történő megörökítésével, valamint digitalizálással. Utóbbira jó példa a 2015-ben felavatott Látványtárunk, melynek anyaga honlapunkon megismerhető. A 2016-os évet részben új adattári és gyűjteményeinket kezelő, azt megfelelő kontroll ellett kipublikálhatóvá tevő programra történő átállásra, meglévő digitális állományaink konvertálására szántuk. 2016 év végére az átállás megtörtént, idei évre a Hun-Téka program akkreditálását szeretnénk elindítani.

Időszaki kiállító-teremmel két helyszínen, a Vármegyeházán és a múzeum központi épületében rendelkezünk. A Vármegyeházán egymást három-négy havonta váltó kiállításokat rendezünk, a főépületünkben hosszabb ideig, akár egy évig is fennálló időszak kiállításokat hozunk létre, vagy fogadunk be. Utóbbi esetben a magunk által létrehozott tárlatokból katalógust is megjelentetünk. Fontos eseménysorozatként adtunk otthon a részben a múzeum által meghirdetett Garay Ákos Emlékévknek. Ennek keretében a Vármegyeházán három kiállítást rendeztünk, felújítottuk a festő Budapesten található sírját és emléktáblát állítottunk szedresi szülőhelyén. Ugyancsak a múzeum főépülete földszintje az otthona a Hónap Műtárgya sorozat kiállításunknak, mely ingyen megtekinthető, 2012 júliusa óta folyamatosan működik. Anyaga a honlapunkon megtekinthető, 2017 januárjában önálló kiadványban publikáltuk a korábban bemutatott darabokat.

- b) *Kiállítások:*

Állandó kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2015. tény	2016. terv	2016. tény
A tolnai táj évezredei az őskortól a honfoglalásig	7.820	8.000	7.734
Megelevenedett képek. Egy kisváros a századfordulón	9.145	9.000	8.213
Örökségünk. Tolna megye évszázadai	12.614	13.000	12.600
Pincemúzeumi kiállítás: játék- és fegyvergyűjtemény	6.776	7.000	7.482
Vissza a múltba! A tárgyak emlékezet című Látványtár	1.890	3.000	3.245
Babits Mihály és Szekszárd	5.871	6.000	5.658
Dienes Valéria emlékszoba	5.871	6.000	5.658
Baka István emlékkiállítás	5.871	6.000	5.658
Mészöly Miklós emlékkiállítás	2.576	6.000	2.855

Megyeházi kiállítások: Szarkofágterem	4.986	5.000	6.431
Megyeházi kiállítások: Romkert	16.581	18.000	17.485
Megyeházi kiállítások: A szekszárdi megyeháza története	4.986	5.000	6.431
Megyeházi kiállítások: Múzeumi vetítő	2.113	2.500	3.120
Megyeházi kiállítások: Tájak, Települések, emberek	4.986	5.000	6.431
Megyeházi kiállítások: A régi vármegyháza világa	4.120	4.500	4.532
Megyeházi kiállítások: Mattioni Eszter festőművész kiállítása	4.120	4.500	4.532
Megyeházi kiállítások: Esze Tamás emlékszoba	4.120	4.500	4.532

Áthúzódó saját időszakos kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Nem térkép e táj	1.740	5.000	4.984

Új saját időszakos kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2016. terv	2016. tény
A sziklától a kőbaltáig	2.000	2.120
Konyhaművészet. Gasztrofotók	600	870
Csepeli István fafaragó	100	81
„A csökölyi meg a bugaci pásztor” Garay Ákos népi életképei és néprajzi munkái	1.500	1.880
Garay Ákos munkái a magángyűjteményekből	2.000	1.256
„Ló a lelke...” Garay Ákos a lovak és a huszárok festője	700	678
Mészöly Miklós: Műhelynaplók *	900	624
Furkópusztai avar veretek *	900	1.250
I. világháborús Augusztus szobor *	1.100	1.164
Kelta sír Fadról *	1.000	963
Wosinsky Mór nyomdai negatívjai *	1.100	1.288
Konzol óra a 18. század végéről *	2.300	1.979
Lakatos munkák *	800	501
Reneszánsz kancsó Etéről *	500	458
Gombos harmonika *	900	636
Litográf könyvomó *	1.500	1.719
Wachter Klára fotói a Babits-családról *	1.000	1.602
Lakatos munkák *	600	806

* A felsorolt kiállítások a *Hónap Műtárgya* sorozat keretében havonta kerültek megrendezésre a múzeum központi épületének folyosó galériáján, a bejárat, illetve a múzeumi bolt mellett. Ennek köszönhetően valamennyi múzeumlátogató megtekintette, így egy-egy tárlathoz az aktuális hónap látogatószámát írtuk.

Országos és nemzetközi kiállítási programok keretében megvalósuló kiállítások látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2015. tény	2016. terv	2016. tény
-	-	-	-

Országos és nemzetközi kiállítási programok, vándorkiállítások, intézményközi kapcsolatok keretében megvalósuló kiállítások látogatószámmal (külső helyszínen):

Kiállítás címe	Helyszín	2015. tény	2016. terv	2016. tény
-	-	-	-	-

Befogadott időszak kiállítások felsorolása látogatószámmal

Kiállítás címe	2015. tény	2016. terv	2016. tény	Felelős
-	-	-	-	

c) *Látogatottság:*

Látogatottságunk az elmúlt években folyamatosan emelkedő tendenciát mutat. 2016-ban közel 7%-kal, 3000 fővel nőtt a látogatóink száma 2015-höz képest, és ami öröndetes még, hogy mind számarányában, mind belső eloszlásában nőtt a fizetős látogatók száma múzeumunkban (lásd kifejtve részletesen 4. mellékletben). Belépőjegyet kiállító helyenként, vagy kombináltan lehet vásárolni, kiállításokra (beleértve időszaki tárlatainkat is) külön belépőjegyet nem kérünk.

Mutatók	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Összes látogatószám	42.744	43.000	45.419
ebből: teljes árat fizető látogató	1.896	2.000	2.581
kedvezményes árat fizető	4.705	5.000	7.994
Kombinált jegy	275	200	167
ingyenes	35.868	36.000	34.677
ebből: diák látogatók	10.451	12.000	10.641
ebből külföldi látogatók (becsült százalék)	5 %	5 %	4%

kedvezményekről szóló 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet alapján nyilvántartani.

d) *A muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI.24.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésében foglaltak alapján nyújtandó kedvezménynek a muzeális intézmény által meghatározott napjai, havi bontásban.*

A múzeum kiállításai minden hónap utolsó szombatján ingyenesen látogathatóak.

e) *Nyitva tartás: 300 nap/év (az ünnepi nyitva tartás jellemzői):
Ünnepi nyitvatartási rend 2016-ban:*

ZÁRVA: újév napja, húsvét, pünkösd, Halottak Napja, december 24-31-ig.
Március 15-én, május 1-jén, augusztus 20-án és október 23-án nyitva tartottunk.

f) *A látogatószám növekedését és a múzeumi szolgáltatások minőségét elősegítő új kezdeményezések, szolgáltatáscsomagok és készpénzkímélő eszközök*

Másfél évvel ezelőtt az egyik nevelési intézmény kezdeményezésére állítottunk össze interaktív múzeumi foglalkozást a Márton naphoz kapcsolódva, amely már bekerült a 2016/17. évi múzeumpedagógiai programtervbe. Ennek nyomán 2016 novemberében közel húsz óvodai és iskolai csoport jelentkezett erre az igen népszerű foglalkozásra.

g) *Látogatószám növelésének stratégiája*

Nagy figyelmet fordítunk rendezvényeink és kiállításaink reklámozására, honlapunkon és közösségi oldalunkon felül levelezőlistákon értesítjük ki az intézmény tevékenysége iránt érdeklődőket. A helyi Tourinform irodával is napi szintű a kapcsolatunk, a városban több helyszínen plakátokat helyezünk el a nagyobb rendezvényeink beharangozásaként. Fizetett hirdetésekre csak módjával van lehetőségünk, a fenntartónk által megszabott költségvetésünkben erre a célra viszonylag kevés pénz áll rendelkezésre. Véleményünk szerint helyből már nagyon nehéz bővíteni látogatóink számát, a turizmus érdemi fejlesztéséből várható nagyobb arányú emelkedés – ennek koordinálása azonban városvezetési feladat.

2016. szeptember 28-én nyílt meg *A sziklától a kőbaltáig* című régészeti időszak kiállítás. A kiállításához különböző közönségcsalogató programot szervezünk, mely hozzájárult a látogatószám növekedéséhez. Nagy sikere volt és sok látogatót vonz minden évben a Múzeumi esték keretében szervezett előadás sorozat. A 2016. I. féléves tematika *Európa átalakulása az I. világháború után*, a II. féléves téma *Szétszakadt országok, szétesett birodalmak*.

Szintén sokan vesznek részt az Egyed Antal Honismereti Egyesülettel közös szervezésben megvalósuló *Kedvenc témám* honismereti sorozaton, melyet havi egy alkalommal tartunk a múzeumban.

Mindkét sorozat célközönsége elsősorban a Szekszárdi Múzeumbarát Egyesület tagjai, helyi és környékbéli pedagógusok, középiskolások, főiskolai hallgatók.

A Vármegyeházi Esték című, Kormányhivatallal közös sorozatunk előadásai előtt a jegyeket váltó közönség számára ingyenes tárlatvezetéseket tartottunk, nagy sikerrel.

h) *Az épületen belüli információs eszközök*

- információs pult, telefonos információs szolgálat két munkatárssal
- digitális terminál a földszinti folyosón: információs bázis, benne virtuális múzeumlátogatás; képeslapküldő; játékok (kvíz, puzzle stb.)
- virtuális pontok a régészeti kiállításban: interaktív térképek a honfoglalás kori kiállításban; mőtárgymásolatok tapintása (feliratozás Braille írással is)
- információs táblák elhelyezése mindegyik kiállítóhely bejáratánál

- eseménynaptár, szórólapok, meghívók (400-500 pld.)
- pedagógus adatbázis folyamatos frissítése (380 e-mail cím)
- sajtó adatbázis folyamatos bővítése (58 cím)

i) *Múzeumi bolt, büfé, kávézó*

A három évvel ezelőtt megnyílt múzeumi boltban több száz, részben saját fejlesztésű termék, részben bizományban árusított termék vásárolható, ezen felül a megyére vonatkozó, jelenleg megkapható tudományos kiadványokat igyekeztünk összegyűjteni és kínálni az érdeklődők számára. Az árusított termékek listája megtekinthető a múzeum honlapján is. Az intézményben kávéautomata működik, büfé kialakítására technikailag nincs lehetőség.

j) *Az akadálymentesítés helyzete*

Európai uniós pályázatból néhány évvel ezelőtt vásároltunk egy hernyótalpas tolószéket a mozgáskorlátozottak számára, melynek segítségével a múzeum műemlék épületébe tudjuk felhozni a mozgáskorlátozottakat, szükség esetén a pincemúzeumi foglalkoztatóba is le tudjuk vinni a sérült gyermekeket.

Szintén e pályázat keretéből került elhelyezésre a múzeum földszinti folyosóján egy digitális terminál, mely egyrészt információs adatbázis minden múzeumlátogató számára (benne virtuális múzeumlátogatás, képeslapküldő, különböző játékprogramok, pl. kvíz, puzzle stb.), másrészt a mozgáskorlátozottaknak lehetőséget biztosít arra, hogy a számítógépes programok segítségével virtuálisan megtekinthessék azokat a kiállításokat, melyeket – az épület technikai adottságai miatt - tolószékkel nem tudnának megközelíteni.

k) *Fogyatékkal élők (látás- és hallássérültek) fogadása a múzeumban*

A vakok és gyengén látók számára virtuális pontokat alakítottunk ki a régészeti kiállításban. Az itt elhelyezett műtárgymásolatokat megtapinthatják, mindegyiket feliratoztuk Braille írással is. Ugyancsak rendelkezésre áll múzeumvezető füzet Braille írással, melyet a portán vehetnek át a látássérültek.

A Vármegyházán rendszeresen fogadjuk a fogyatékkal élőket. Kapcsolatot tartunk a Kék Madár Alapítvánnyal, az Adj egy élményt ajándékba című programon belül várjuk a tagokat. Az EGYMI Szivárvány Általános Iskola tanulói minden hónapban múzeumi órán vesznek részt. A Palánki Gyermekotthon lakói tárlatvezetésre, Varródobozra és játékos foglalkozásra járnak hozzánk.

l) *Műtárgykölcsönzések (Kérjük, hogy az alábbi összegző adatok mellett a 2016. évi Ász ellenőrzésre figyelemmel a mellékelt dokumentum kitöltésével a kölcsönzésekről részletes tájékoztatást adni szíveskedjenek.)*

	2016
Kölcsönzési szerződések száma	8
- ebből muzeális intézménnyel kötött szerződések száma	6
- ebből nem muzeális intézménnyel	2

kötött szerződések száma	
kiadott miniszteri hozzájárulások száma	-

III. Gyűjtemények gyarapítása és nyilvántartása

1. Gyarapodás

A gyűjteménygyarapodás szakáganként, a gyarapodás módjának és forrásának megjelölésével

Régészeti és numizmatikai gyűjtemény

Részben a régészeti projektpénzeken határozott idejű szerződéssel alkalmazott munkatársak segítségével újabb, jelentős mennyiségű anyag került beletárolásra. A régészeti gyűjtőmunka 2016-ban csak egyetlen megelőző feltárából (Dunaszentgyörgy, Dömötör utca) és a helyszínelésekből származó műtárgyakkal gyarapodott, a korábbi évekhez képest kisebb mértékben. Két Tolna megyei lelőhelyen végeztek tervásatást külső intézmények: Dombóvár-Gólyavárt a Szegedi Tudományegyetem Régészeti Tanszéke kutatja évek óta, a Szakcs-Gölösi-dűlői római kori városában pedig a Pázmány Péter Tudományegyetem végzett kutatást. Tervezett, tudományos kutatás keretében végzett ásatásra három helyszínen: Bogyiszlón, Várong határában és Szekszárdon került sor. Fenti gyűjteménygyarapodással együtt járó tevékenységeken túl a kollégák az alábbi területeken és helyszíneken folytattak terepi munkát. *Czövek Attila* egy megelőző feltárást (Dunaszentgyörgy, Dömötör út) vezetett, ahol közel 6000 m²-en mintegy 300 rézkori és római kori telepobjektumot tártak fel április folyamán. Különböző beruházásokhoz kapcsolódóan folytatott szakfelügyeletet, helyszínelést: Paks-Kölesd, illetve Hőgyész-Dombóvár utak felújításánál, Szekszárd Bor utca közműépítésénél, raktárcsarnokok és vízelvezető csatorna építésénél a Paksi Atomerőmű területén, illetve Aparhanton, Dunaszentgyörgyön villanyoszlopok állításánál. Terepbejárást végzett a Sió-Sárvíz völgyében több lelőhelyen, illetve korábbi projektje keretében Fadd, Dunaszentgyörgy, Gerjen, Paks határában. *Dr. Geréné dr. Vizi Márta* PhD korábbi évek ásatási, illetve régészeti megfigyeléssel gyűjtött anyagainak (Decs-Ete; Ozora, Várkastély; M9; M6; Szekszárd, Béla király tér; Szekszárd, Vármegyeháza) feldolgozását végezte. Évtizedes gyakorlatát követve a művelés következményeinek további vizsgálatának céljából folytatta a helyszíni megfigyeléseket Ete mezőváros területén. *Dr. K. Németh András* PhD 2016 folyamán megelőző feltárást nem végzett, de tudományos célú tervásatásokban ásatásvezetőként (Várong, Felső földek 2. lh.; Várong, Lápafeji szőlőkre-dűlő 3. lh.), illetve konzulensként (Szakcs-Gölösi-dűlő), valamint munkatársként (Bogyiszló, Kasztó; Szekszárd, Csontos-szurdik; Várong, Felső földek 1. lh.; Várong, Lápafeji szőlőkre-dűlő 1., 2. lh.) is részt vett. Különböző beruházásokhoz kapcsolódóan folytatott régészeti szakfelügyeletet: Györköny–Templom környéke környezetrendezés; Magyarkeszi–Felsőnyék, optikai kábel fektetés; Dombóvár–Radnóti utca–Kórház utca, optikai kábel fektetés; Tamási–Kishenyei iskola, KIF átépítés; Gyulaj–Óbiródi-halastavak, mederkotrás; Simontornya, buszpályaudvar rendezése. Főként lakossági bejelentésre helyszínelést végzett több eltérő korú lelőhelyen az alábbi településeken: Kaposszekcső, Regöly, Sárszentlőrinc, Tamási. Középkori templomos helyek, illetve rácokhoz köthető lelőhelyek kutatásához, valamint kulturális örökségvédelmi szakértőként hatástanulmányok készítéséhez kapcsolódva terepbejárásokat végzett az alábbi települések határában: Bátaszék, Diósberény, Felsőnána, Kaposszekcső, Kéty, Nagyszokoly, Mucsi, Ozora, Pálfa, Pincehely, Szakcs, Szedres, Tamási, Várong. *K. Tóth Gábor* határozatlan idejű közalkalmazotti kinevezése novemberben történt meg. 2016 folyamán mind tervásatásokban (Bogyiszló–Kasztó; Várong–Felső földek 2. lh.; Várong–Lápafeji szőlőkre-dűlő 3. lh.; Szekszárd–Csontos-szurdik), mind megelőző feltáráson (Dunaszentgyörgy–

Dömötör út) tudományos munkatársként, illetve ásatásvezető helyettesként vett részt. Régészeti terepbejárásokon szintén munkatársként vett részt Pálfa, Szekszárd, Tamási, Várdomb határában. *Ódor János Gábor* ásatásokat vezetett a Pécsi Tudományegyetemmel közösen kutatott, korábban légifotókon megismert avar kori temetők területén, illetve Szekszárdon a Csontos-szurdikban. Lelőhely felderítő terepbejárásokat végzett Sárszentlőrinc határában. *Dr. Szabó Géza PhD* elsődleges feladata a több mint egy évtizedes dokumentációs, illetve leltározási elmaradás felszámolása volt. Ebben egy állandó régész technikus segítségével (Mármárosi Anita) október közepéig jelentős előrehaladást ért el.

Gyarapodási napló

Az év közben végzett munkákból nagyságrendileg az alábbi anyagok kerültek a múzeum gyűjteményébe. A Gyarapodási naplóban 48 tétel gyarapodás az alábbiak szerint:

Czövek Attila	megelőző feltárás és terepbejárás, ajándékozás	9 tétel; 2016.229-237
K. Németh András	terepbejárás, régészeti szakfelügyelet, ajándékozás	26 tétel; 2016.193-199; 201-211; 213-218; 220; 223; 225; 227; 228
Ódor János Gábor	tervásatás	3 tétel; 2016.235-237
Szabó Géza	ajándékozás	1 tétel; 2016.192
Vizi Márta	régészeti szakfelügyelet	1 tétel; 2016. 238
Czövek Attila, K. Németh András, K. Tóth Gábor	mentő feltárás, terepbejárás, műszeres leletfelderítés	4 tétel: 2016.200; 219; 222; 226
K. Németh András, Ódor János Gábor	ajándékozás	1 tétel: 2016.191
K. Németh András, K. Tóth Gábor, Ódor János Gábor	terepbejárás	1 tétel: 2016.212
K. Németh András, Szabó Máté	terepbejárás	2 tétel: 2016.221; 224

Leltározás

2016-ban is folyt leltározás a gyűjteményben. A 2015-ös terepi munkák során előkerült, és már restaurált leletanyag (pl. Szekszárd, Ipari park; Dombóvár, Gólyavár) mellett több régi nagyobb anyagot (pl. Dombóvár, Szilfás-dűlő, Dunaszentgyörgy, Döggút, Simontornya, Újsor; Ozora) leltároztuk be, vettük nyilvántartásba. Összesen mintegy 7000 leletet. A leltározás zömét szakmuzeológusi irányítással Schultz Zoltán és Tóth Gábor végezte.

Az év folyamán került sor a leltárkönyvek digitalizálására, amihez kapcsolódóan az eddigi teljes régészeti leltárkönyvi nyilvántartás befejezését, illetve javításokat végeztük. Összesen 151 leltárkönyv található 2016. december 31-ig a régészeti adattárban. A kölcsönzés előkészítése, majd a visszahozott anyag újrendezése megtörtént.

A főként az M6-os autópályához kapcsolódó régészeti feltárások anyagát (340.000 tételt) digitális leltárkönyvként tartalmazó „RITA” adatbázis nyomtatásra való előkészítése is 2016-ban folyt. A többszöri egyeztetés után végül az év végére készült el a 240 újabb leltárkönyv.

Adattári munka

A 2016-os év folyamán is érkeztek jelentések, dokumentációk az elvégzett kutatásokról (a múzeum munkatársai és a megye területén kutatást végzők munkái – dokumentációi-megelőző feltárások, terepbejárások, leletmentések anyagai) A beérkezett dokumentációk beletárolásra kerültek.

196 tétel adattári dokumentáció került beletárolásra a régészeti adattárba. (Az adattár állománya ezzel **1685** tételre gyarapodott.) A munkában Szász Zoltán kulturális közfoglalkoztatott, valamint a technikai kivitelezésben a teremőrök közreműködtek.

Gyűjteményrendezés

Folytatódott 2016-ban is a főépület pincéjéből a látványraktár miatt külső raktárba 2014-ben költöztetett nagy mennyiségű anyag raktári rendbe történő sorolása, amit Csiszér Antal gyűjteménykezelő végez.

Az MTA Régészeti Intézetéből az intézet költözését előkészítendő jelentős mennyiségű anyag került vissza a múzeumba. Miklós Zsuzsa halálával a földvárak kutatásából és az etei ásatásokból származó leletanyagot még 2014-ben visszaszállították a múzeumba, aminek rendezése 2016-ra is adott munkát.

Revízió

A 2016-re tervezett mintegy 20000 darabos revíziót Csiszér Antal Vizi Márta és Czövek Attila szakmai irányításával a régi gyűjteményi anyag 2013-ban elkezdett tételes revíziójával folytatta. A tapasztaltakról jegyzőkönyvet vettünk fel. A 2016-ra vonatkozó revíziós terveinkben szerepelt Szabó Géza régebbi anyagainak szűrőpróba szerinti ellenőrzése. Erre viszont személyi kapacitásunk őszi csökkenése miatt nem került sor.

Fotózás

A régészeti osztályhoz tartozó Retkes Tamás fotós 2016-ban egyéb jellegű feladatai (pl. honlapkezelés, rendezvény előkészítése, fotózása, Hun-Téka program admin feladatai) mellett elsősorban a korábban megvalósult kiállításokhoz, illetve kiadványokhoz készített fotókat több mint 5100-at, amely közül kb. 2000 darab a régészeti gyűjteménybe tartozó.

Néprajzi gyűjtemény

Feladat (szerzemény, szakág,)	Gyarapodás módja és forrás	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
kukoricamorzsoló néprajz	ajándék, magánszemély (Kakasd)	Fuksz Márta, Balázs-Kovács Sándor	2016. 12. 31.	gyarapodási naplóba vétel
gyászkocsi néprajz	ajándék, Nagydorogi Önkormányzat	Fuksz Márta, Balázs-Kovács Sándor	2016. 12. 31.	gyarapodási naplóba vétel
bognár műhely és családi dokumentumok néprajz	ajándék, magánszemély (Tolna)	Fuksz Márta, Balázs-Kovács Sándor	2016. 12. 31.	gyarapodási naplóba vétel

teknő- és vajúvájó kapacs néprajz	vétel, magánszemély (Pálfa)	Fuksz Márta, Balázs-Kovács Sándor	2016. 12. 31.	gyarapodási naplóba vétel
kártológép és szerszámok néprajz	ajándék, magánszemély (Szekszárd)	Fuksz Márta, Balázs-Kovács Sándor	2016. 12. 31.	gyarapodási naplóba vétel

Feladat (szerzemény, szakág.)	Gyarapodás módja és forrás	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
1. könyvtár	vétel	Hucker Veronika	2016.12.31.	2016.12.31.
2.könyvtár	csere	Hucker Veronika	2016.12.31.	2016.12.31.
3.könyvtár	ajándék	Hucker Veronika	2016.12.31.	2016.12.31.
4.könyvtár	egyéb mód	Hucker Veronika	2016.12.31.	2016.12.31.

Kiemelkedő darabok vagy együttesek bekerülése

2016 májusában Nagydorog Nagyközség Önkormányzata a múzeumnak ajándékozta a nagydorogi gyászkocsit. A hintó formájú halottszállító kocsikból nagyon kevés maradt meg nemcsak Tolna megyében, hanem Magyarországon is. Célunk a felújítás mellett a kocsi kiállításán történő bemutatása.

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Halottas kocsi	Fuksz Márta	2016. 12. 31.	gyarapodási naplóba vétel

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Tárgyévi régészeti és őslénytani feltárások alapterületének várható nagysága (m ²)	3800 m ²		6000 m ²
Az éves gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott egyéb gyűjteménygyarapítási alkalmak száma	15	5	5
- A régészeti és őslénytani feltárás nyomán feldolgozandó állomány nagysága - összesen (db, vagy egyéb jellemző)			

mutató) - tárgyévben (db, vagy egyéb jellemző mutató)			
A feldolgozandó egyéb műtárgyállomány nagysága - összesen (db) - tárgyévben (db)			- Összes: a revízió során előkerült +2016-os elmaradás: kb. 2000 db - 510 db
A tárgyévben régészeti és őslénytani feltárás nyomán múzeumba került tárgyak száma (db, vagy egyéb jellemző mutató)	8.500		12.000
A tárgyévben ajándékozással bekerült tárgyak száma (db)	2349	50	5071
A tárgyévben adásvétellel bekerült tárgyak száma (db)	217	118	91
A tárgyévben egyéb, a fentiekén kívüli gyűjteménygyarapodással bekerült tárgyak száma (db)	112	114	156

Újkortörténeti gyűjtemény

Feladat (szerzemény, szakág,)	Gyarapodás módja és forrás	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Újkortörténet	gyűjtés, ajándékozás, vásárlás, egyéb	V. dr. Kápolnás Mária	2016. dec. 31.	gyarapodási naplóba vétel

Kiemelkedő darabok vagy együttesek bekerülése

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Hradek Lajos bádógosműhelye	V. dr. Kápolnás Mária	2016. 12.31.	gyarapodási naplóba vétel

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Tárgyévi régészeti és őslénytani feltárások alapterületének várható nagysága (m ²)			
Az éves gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott egyéb gyűjteménygyarapítási alkalmak száma újkortörténet	30 alkalom	30 alkalom	31 alkalom
- A régészeti és őslénytani feltárás			

nyomán feldolgozandó állomány nagysága - összesen (db, vagy egyéb jellemző mutató) - tárgyévben (db, vagy egyéb jellemző mutató)			
A feldolgozandó egyéb műtárgyállomány nagysága újkortörténet - összesen (db) - tárgyévben (db)	6.300 2.488	3.812 500	1.613 2.199
A tárgyévben régészeti és őslénytani feltárás nyomán múzeumba került tárgyak száma (db, vagy egyéb jellemző mutató)			
A tárgyévben ajándékozással bekerült tárgyak száma (db)	334	300	257
A tárgyévben adásvétellel bekerült tárgyak száma (db)	32	30	9
A tárgyévben egyéb, a fentiekén kívüli gyűjteménygyarapodással bekerült tárgyak száma (gyűjtés, múzeumi selejtezés, gyűjtemények közötti átadás) (db)	0	0	8.641

Képzőművészeti gyűjtemény

Feladat (szerzemény, szakág,)	Gyarapodás módja és forrás	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Képzőművészet Bazsonyi Arany grafikák, dokumentumok, fényképek	ajándék Bazsonyi Arany hagyatéka	Lovas Csilla	2016. 12.31.	gyarapodási naplóba vétel, szekrénykataszteri nyilvántartás

Kiemelkedő darabok vagy együttesek bekerülése

Bazsonyi Arany festőművész szellemi végakarátát teljesítve Hubert Ildikó ajándékozta a múzeumnak a művész hagyatékának utolsó egységét néhány festményt, korai akvarelleket és a művész egész munkássága idején átnyúló grafikai vázlatokat 1150 db művet illetve több mint 2500 dokumentumot, fotót és diát. A bekerült művek szekrénykataszteri nyilvántartásba vétele az éves tervezett feladatokon felül megtörtént.

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés
---------	---------	----------	--------------

			státusza
Bazsonyi Arany grafikák, dokumentumok, fényképek	Lovas Csilla	2016.12.31	gyarapodási naplóba vétel, szekrénykataszteri nyilvántartás

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Tárgyévi régészeti és őslénytani feltárások alapterületének várható nagysága (m2)			
Az éves gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott egyéb gyűjteménygyarapítási alkalmak száma	2 db/2 nap		2 db/2 nap
- A régészeti és őslénytani feltárás nyomán feldolgozandó állomány nagysága - összesen (db, vagy egyéb jellemző mutató) - tárgyévben (db, vagy egyéb jellemző mutató)			
A feldolgozandó egyéb műtárgyállomány nagysága - összesen (db) - tárgyévben (db)			
A tárgyévben régészeti és őslénytani feltárás nyomán múzeumba került tárgyak száma (db, vagy egyéb jellemző mutató)			
A tárgyévben ajándékozással bekerült tárgyak száma (db)	8 db	0 db	3966 db
A tárgyévben adásvétellel bekerült tárgyak száma (db)	1 db	0 db	0 db
A tárgyévben egyéb, a fentiekén kívüli gyűjteménygyarapodással bekerült tárgyak száma (db)			

Iparművészeti gyűjtemény

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Tárgyévi régészeti és őslénytani feltárások alapterületének várható nagysága (m2)			
Az éves gyűjteményfejlesztési	2 db/2 nap		2 db/2 nap

tervben meghatározott egyéb gyűjteménygyarapítási alkalmak száma			
- A régészeti és őslénytani feltárás nyomán feldolgozandó állomány nagysága - összesen (db, vagy egyéb jellemző mutató) - tárgyévben (db, vagy egyéb jellemző mutató)			
A feldolgozandó egyéb műtárgyállomány nagysága - összesen (db) - tárgyévben (db)			
A tárgyévben régészeti és őslénytani feltárás nyomán múzeumba került tárgyak száma (db, vagy egyéb jellemző mutató)			
A tárgyévben ajándékozással bekerült tárgyak száma (db)	0 db/	0 db	0 db
A tárgyévben adásvétellel bekerült tárgyak száma (db)	3 db	0 db	0 db
A tárgyévben egyéb, a fentiekén kívüli gyűjteménygyarapodással bekerült tárgyak száma (db)			

Irodalomtörténeti gyűjtemény

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Tárgyévi régészeti és őslénytani feltárások alapterületének várható nagysága (m2)			
Az éves gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott egyéb gyűjteménygyarapítási alkalmak száma	2 db/2 nap		2 db/2 nap
- A régészeti és őslénytani feltárás nyomán feldolgozandó állomány nagysága - összesen (db, vagy egyéb jellemző mutató) - tárgyévben (db, vagy egyéb jellemző mutató)			
A feldolgozandó egyéb műtárgyállomány nagysága - összesen (db) - tárgyévben (db)			

A tárgyévben régészeti és őslénytani feltárás nyomán múzeumba került tárgyak száma (db, vagy egyéb jellemző mutató)			
A tárgyévben ajándékozással bekerült tárgyak száma (db)	1 db	0 db	0 db
A tárgyévben adásvétellel bekerült tárgyak száma (db)	0 db	0 db	0 db
A tárgyévben egyéb, a fentiekén kívüli gyűjteménygyarapodással bekerült tárgyak száma (db)			

2. Nyilvántartás

a) *A muzeális intézmények nyilvántartási szabályzatáról szóló 20/2002. (X. 4.) NKÖM rendelet előírásainak teljesülése*

- Gyűjtemények nyilvántartása (N: nincs, H: hagyományos, Sz: számítógépes)

Gyűjtemény megnevezése	Gyarapodási napló N/H/Sz	Szakleltárkönyv N/H/Sz	Leírókarton N/H/Sz	Szekrénykataszter N/H/Sz	Duplumnapló N/H/Sz
Néprajz	H	H/SZ	H/SZ	H	N
Újkortörténet	H	H	N	Sz	N
Képző- iparművészet	H	H	H	H	N
Irodalom	H	H	N	H	N
Régészet	H	H/Sz	H/Sz	N	N

- Segédgyűjtemények (N: nincs, H: hagyományos, Sz: számítógépes)

Segédgyűjtemény megnevezése	Adattári leltárkönyv N/H/Sz	Adattári fényképleltárkönyv N/H/Sz	Kiállítási segéd- és technikai eszközök leltárkönyve N/H/Sz
Néprajz	H/SZ	H/SZ	N
Újkortörténet	H	H	N
Képző- iparművészet	H	N	N
Irodalom	H	N	N
Könyvtár	H/SZ		
Régészet	H	H	N

- Külön nyilvántartások (N: nincs, H: hagyományos, Sz: számítógépes)

Az őrzésében lévő, de nem saját gyűjteményeihez tartozó kulturális javakról	N/H/Sz
letéti napló	N
kölcsönvett tárgyak naplója	N
bírálati napló	N
restaurálásra átvett anyagok naplója	N

A gyűjteményeiből, illetve a birtokában lévő egyéb anyagból ideiglenesen kikerült (kiállításra vagy más célra kölcsönadott, vizsgálatra, restaurálásra átadott stb.) kulturális javakról	N/H/Sz
mozgatási napló	folyamatban
kölcsönadott tárgyak naplója	folyamatban

- Az adattár nyilvántartása valamennyi használatban lévő, illetve már használaton kívül helyezett szakmai nyilvántartásról (20. §)

Sorszám	A nyilvántartás megnevezése és formája (hagyományos vagy számítógépről kinyomtatott)	Gyűjtemény	A nyilvántartás kezdő száma	A nyilvántartás záró száma	A megnyitás dátuma	A végső lezárás dátuma	Oldalszám/terjedelem	A kezelő muzeológus neve/aláírása
1.	hagyományos könyvtári címleltárkönyv	könyvtár	I/1	I/1452	1952.12.31	1956.03.18.	97	Hucker Veronika
2.	hagyományos könyvtári címleltárkönyv	könyvtár	II/1	II/6766	1956.03.01	1968.12.28	372	Hucker Veronika
3.	hagyományos könyvtári címleltárkönyv	könyvtár	III/6767	III/10084	1968.12.15	1988.12.30	223	Hucker Veronika
4.	hagyományos könyvtári címleltárkönyv	könyvtár	IV/1	IV/3476	1976.08.12	1982.01.03	175	Hucker Veronika
5.	hagyományos könyvtári címleltárkönyv	könyvtár	V/3477	V/7625	1982.01.03.	1993.12.31	364	Hucker Veronika
6.	hagyományos könyvtári címleltárkönyv	könyvtár	K-94/1	K-11/4072	1994.01.01	2011.08.10	400	Hucker Veronika
7.	hagyományos könyvtári címleltárkönyv	könyvtár	K-11/4073	folyamatban	2011.08.10	folyamatban	107	Hucker Veronika
8.	hagyományos könyvtári másolat- és mikrofilmleltárkönyv	könyvtár	M/1	folyamatban	1976.01.15	folyamatban	24	Hucker Veronika
9.	hagyományos könyvtári periodikaleltárkönyv	könyvtár	Fi/1	Fi/1387	1977.10.18	1982.01.03	70	Hucker Veronika
10.	hagyományos	könyvtár	Fi/1388	Fi/2990	1987.	2004.12.	196	Hucker Veronika

	os könyvtári periodikalelt árkönyv				01.05	31		
11.	hagyomány os könyvtári különlenyo matleltárkö yv	könyvtár	KI/1	KI/144	1976. 09.27	1982.01. 03	8	Hucker Veronika
12.	hagyomány os könyvtári különlenyo matleltárkö yv	könyvtár	KI/145	folyamatban	1988. 07.19	folyamat ban	26	Hucker Veronika
13.	hagyomány os könyvtári CD-ROM, DVD leltárkönyv	könyvtár	CD-1	folyamatban	2004. 03.01	folyamat ban	7	Hucker Veronika
14.	hagyomány os könyvtári leltárkönyv – Esze Tamás Gyűjtemény	könyvtár	E/1	E/5681	1988. 09.12	2006.09. 06	566	Hucker Veronika

• **Törlés a nyilvántartásból**

A tárgyévben kérelmezett törlési engedélyek bemutatása

Ssz.	Gyűjtemény	Törlés oka	Törölt kulturális javak száma	Miniszteri engedély száma, kelte
1.	Néprajz	-	-	-
2.	Újkortörténet	-	-	-
3.	Képző- iparművészet	-	-	-
4.	Irodalom	-	-	-

b) Az éves gyarapodással kapcsolatos nyilvántartási feladatok, különös tekintettel a számítógépes nyilvántartásra

Néprajzi gyűjtemény

2016-ban a számítógépes nyilvántartási feladatok a DEPO feldolgozó programról Hun-Téka programra való átállás és konvertálási munkálatok szükségessége miatt nem teljesültek 100 %-ban.

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Új tárggyarapodások digitalizálása, naprakészen tartása	Thuróczy Péter	folyamatos	50% A tárgyak fotózása, szkennelése megtörtént.
A raktári revízió során előkerült tárgyak digitalizálása	Thuróczy Péter	2016. december 31.	100% A revízió során előkerült beazonosított tárgyak fotózása megtörtént.
Néprajzi fotóleltárkönyvek digitalizálása	Fuksz Márta Csapai János	folyamatos	50% A konvertálási hibák javítása megtörtént.
Életút interjúk átgépelése, adattárban történő elhelyezése	Fuksz Márta, Hollósi-Simon Edit, Kovács Fanni	folyamatos	100% (5 interjú elkészült)

Újkortörténeti gyűjtemény

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Évi gyarapodás 8907 db, leltározás 2470 db	V.dr. Kápolnás Mária	2016.12.31	28%
Tárgyleltározás, arch. f. leltározás, digitalizálás, negatív digitalizálás	Szodorainé Mohr Szilvia, Rubányi Anita	2016. dec. 31.	100%

Interjúk gépelése	Kovács Fanni	2016. dec. 31.	100%
Az adatbázis szoftverváltással kapcsolatos ellenőrzési feladatok elvégzése a tárgyi és dokumentum gyűjteményben	Frankné Sági Apollónia, Szodorainé Mohr Szilvia	2016. dec. 31.	100%

Képzőművészeti és iparművészeti gyűjtemény

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Az adatbázis szoftverváltással kapcsolatos ellenőrzési feladatok elvégzése a képzőművészeti- és az iparművészeti gyűjteményben	Lovas Csilla	2016.12.31.	teljesült

- c) *Feldolgozásra váró (visszamenőleg felhalmozódott) régészeti és őslénytani anyag becsült mennyisége és a hiányosságok feldolgozása érdekében 2016. évben elvégzett feladatok*

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Mintegy 12.000 régészeti kerámialelet restaurálása, több lelőhelyről	Czövek Attila	2016. december 31.	Folyamatos

- d) *Feldolgozásra váró (visszamenőleg felhalmozódott) egyéb anyag becsült mennyisége és a hiányosságok feldolgozása érdekében 2016. évben elvégzett feladatok*

Néprajzi gyűjtemény

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Egy Szekszárd-szőlőhegyi tanya anyagának feldolgozása, tisztítása, raktárban történő elhelyezése	Fuksz Márta Thuróczy Péter Csapai János Künstler Tamás	2016. december 31.	100%

A néprajzi raktár revíziója során előkerülő leltározatlan tárgyak feldolgozása	Fuksz Márta Thuróczy Péter Csapai János	2016. december 31.	50% A revízió során előkerült tárgyak fotózása megtörtént, leltározása még folyamatban van
Egy magángyűjtő országos boros-, likőrös-, üdítős-, szörpös- és konzervcímke gyűjteménye	Fuksz Márta Csapai János	2016. 12. 31.	100 %
Szekszárdi borászokkal készített életútinterjúk digitalizálása, legépelése, adattárban történő elhelyezése	Fuksz Márta Kovács Fanni	folyamatos	5 szöveg elkészült

Újkortörténet

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Restanciák csökkentése: Paszterné Fekete Anna főépítész szekszárdi diái, revíziókor előkerült anyagok, tárgyi gyűjteményből a fegyvergyűjteménybe való átleltározás 3.812 db	V.dr.Kápolnás Mária	2016. dec. 31.	2470 db 65% feldolgozva

Képzőművészeti, irodalomtörténeti gyűjtemény

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Garay Ákos családi iratanyagának	Lovas Csilla Ganczer	2016.12.31.	Teljesült

szekrénykataszteri nyilvántartásba vétele (1958 db)	Magdolna		
Garay Ákos családi fotóanyagának leltározása (102 db)	Lovas Csilla	2016.12.31	teljesült
Bazsonyi Arany grafikák, dokumentumok, fényképek szekrénykataszteri nyilvántartásba vétele 2016-ban beérkezett anyag	Lovas Csilla Ganczer Magdolna	2016.12.31	terven felül teljesült
Babits Ildikó iratanyagának szekrénykataszteri nyilvántartásba vétele 509 db	Lovas Csilla Ganczer Magdolna	2016.12.31	teljesült

e) *Gyűjteményi rend és raktári helyzet értékelése, raktárrendezéssel kapcsolatos 2016. évi feladatok teljesülése*

Régészeti és néprajzi gyűjtemény

A régészeti gyűjtemény jelenleg a múzeum főépületében és két külső raktárában található. Egész évben folytattuk a Totév-telepi második raktárunkban a pincéből 2015-ben áthelyezett leletanyagok rendezését a kapacitás és a folyamatos revízió függvényében.

Néprajzi gyűjtemény

A néprajzi raktáraink rendezettnek tekinthetők.

Tovább folytattuk a raktári rend finomítását a tárgyak csomagolását. A néprajzi raktárunkban a helyhiány mértékének csökkentése és a frissen bekerült nagy mennyiségű gyűjteményi anyag elhelyezése érdekében 70 db Salgó-polcot építettünk fel bontott anyagból.

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
A 2016-os év legfontosabb feladata volt a néprajzi raktár anyagának (kb. 8000 db tárgy) revíziója és a	Thuróczy Péter Fuksz Márta Csapai János	2016. december 31.	80% A revíziót elvégeztük, a tárgyak beazonosítása

beleltározatlan tárgyak feldolgozása.			és leltározása még folyamatban van. A revíziós jegyzőkönyvek elkészítése folyamatban van.
---------------------------------------	--	--	--

Újkortörténet

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Valamennyi kiállításon szereplő újkortörténeti tárgy, dokumentum, fegyver, archív fotó digitalizálása, ellenőrzése.	V.dr. Kápolnás Mária, Frankné Sági Apollónia, Szodorainé Mohr Szilvia	2016.12.31.	100%
A tárgyi gyűjtemény raktáraiban végleges raktári rend kialakítása, tárgyak fotózása, csomagolása	V.dr. Kápolnás Mária, Frankné Sági Apollónia, Szodorainé Mohr Szilvia	2016. 12.31.	100%
Új fegyvergyűjteményi raktári rend kialakítása, tárgyfotózás, csomagolás	V.dr. Kápolnás Mária, Frankné Sági Apollónia, Szodorainé Mohr Szilvia	2016. dec. 31.	100%
Negatív gyűjtemény digitalizálása, csomagolása	Rubányi Anita, Szodorainé Mohr Szilvia	2016.12.31	100%

Képzőművészeti gyűjtemény

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Képzőművészeti raktár rendezése a vármegyeházán	Lovas Csilla	2016.12.31	folyamatban
Grafikai anyag savmentes tároló anyagba csomagolása	Lovas Csilla Ganczer Magdolna	2016.12.31	folyamatban

f) *Az intézmény 2016. évi revíziós tervének végrehajtása érdekében tervezett lépések részletezése gyűjteményenként, jelezve a legutolsó revízió időpontját is*

Minden gyűjteményünkben folytattuk 2012-ben megkezdett revízióinkat.

Néprajzi gyűjtemény

Utolsó teljes körű revízió 1981-82-ben zajlott. 2003-ban csak a textilgyűjteményt érintő részleges revízió folyt.

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Tárgyévben gyarapodási naplóba vett kulturális javak száma (tétel és db)	2403 db	Nem tervezhető	5 tétel/510 db
Tárgyévben szakleltárkönyvbe vett kulturális javak száma (tétel és db)	62 tétel, 462 db	300 db	19 tétel, 308 db
Tárgyévben szekrénykataszteri nyilvántartásba vett kulturális javak száma (tétel)	0	0	2380 db
Tárgyévben revízió alá vont kulturális javak száma (tétel és db)	4897 db	8000 db	5385 tétel, 8172 db tárgy
A tárgyév végén feldolgozott (szakleltárkönyvben, szekrénykataszteri nyilvántartásban szereplő) - teljes állomány száma (tétel) - ebből régészeti (tétel) a teljes műtárgyállomány és a fentiek értelmében feldolgozott műtárgyállomány aránya (%)	21643 db	21943 db	21951 db + 2380 db szekrénykataszter néprajz: a műtárgyak kb. 6-7%-a nem feldolgozott

Újkortörténeti gyűjtemény

Utolsó teljes körű revízió 1981-82-ben zajlott.

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Valamennyi kiállításon szereplő újkortörténeti tárgy, dokumentum,	V. dr. Kápolnás Mária, Frankné Sági Apollónia,	2016.12.31.	100%

fegyver, archív fotó digitalizálása, ellenőrzése.	Szodorainé Mohr Szilvia		
A tárgyi gyűjtemény raktáraiban végleges raktári rend kialakítása, tárgyak fotózása, csomagolása	V.dr. Kápolnás Mária, Frankné Sági Apollónia, Szodorainé Mohr Szilvia	2016. 12.31.	100%
Új fegyvergyűjteményi raktári rend kialakítása, tárgyfotózás, csomagolás	V.dr. Kápolnás Mária, Frankné Sági Apollónia, Szodorainé Mohr Szilvia	2016. dec. 31.	100%
Negatív gyűjtemény digitalizálása, csomagolása	Rubányi Anita, Szodorainé Mohr Szilvia	2016.12.31	100%

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Dok, revízió előkészítése	V.dr. Kápolnás Mária, Frankné Sági Apollónia, Szodorainé Mohr Szilvia	2016. 12.31.	100%
Valamennyi kiállításon szereplő újkortörténeti tárgy, dokumentum, fegyver, archív fotó revíziója	V.dr. Kápolnás Mária, Frankné Sági Apollónia, Szodorainé Mohr Szilvia, Rubányi Anita	2016.12.31.	100%
Tárgyi gyűjtemény revíziója	V.dr. Kápolnás Mária, Frankné Sági Apollónia, Szodorainé Mohr Szilvia	2016.12.31.	100%
Fegyvergyűjtemény revíziója	V.dr. Kápolnás Mária, Frankné Sági Apollónia, Szodorainé Mohr Szilvia	2016. dec. 31.	100%
Adattári fénykép-gyűjtemény revíziója	Rubányi Anita	2016. dec. 31.	100%
Negatív gyűjtemény	Rubányi Anita,	2016.12.31	100%

revíziója	Szodorainé Mohr Szilvia		
-----------	----------------------------	--	--

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Tárgyévben gyarapodási naplóba vett kulturális javak száma (tétel és db)	366	350	29 tétel 8907 db
Tárgyévben szakleltárkönyvbe vett kulturális javak száma (tétel és db)	2488	500	2515 db
Tárgyévben szekrénykataszteri nyilvántartásba vett kulturális javak száma (tétel)			5 tétel 736 db
Tárgyévben revízió alá vont kulturális javak száma (tétel és db)	7013 tétel 8270 db	30.000 36.000	9.870 tétel 13.547 db
A tárgyév végén feldolgozott (szakleltárkönyvben, szekrénykataszteri nyilvántartásban szereplő) - teljes állomány száma (tétel) - ebből régészet (tétel) a teljes műtárgyállomány és a fentiek értelmében feldolgozott műtárgyállomány aránya (%)	68.826 90%	69.326 91%	71.969 db 91%

Képzőművészeti, iparművészeti és irodalomtörténeti gyűjtemény

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
A képzőművészeti gyűjtemény revízió (1982)	Lovas Csilla Ganczer Magdolna	2016.12.31	lezárása folyamatban
Irodalmi Könyvtár	Lovas Csilla Ganczer Magdolna	2016.12.31	lezárása folyamatban
Irodalmi kézirat	gyűjtemény	2016.12.31	lezárása folyamatban

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Tárgyévben gyarapodási naplóba vett kulturális javak száma (tétel és db)	9 db 3 db 1 db	0 db 0 db 0 db	2 tétel/3966 db 0 db 0 db
Tárgyévben szakleltárkönyvbe vett kulturális javak száma (tétel és db)	0 db 0 db 1479 db	100 db 0 db	124 db 0 db 0 db

Tárgyévben szekrénykataszteri nyilvántartásba vett kulturális javak száma (tétel)	2202 tétel 0 tétel 652 tétel	100 tétel 0 tétel 300 tétel	3063 tétel 0 tétel 509 tétel
Tárgyévben revízió alá vont kulturális javak száma (tétel és db)	4049 db 300 db 2739 db	0 db 0 db 4000 db	0 db 0 db 4911 db
A tárgyév végén feldolgozott (szakleltárkönyvben, szekrénykataszteri nyilvántartásban szereplő) - teljes állomány száma (tétel) - ebből régészet (tétel) a teljes műtárgyállomány és a fentiek értelmében feldolgozott műtárgyállomány aránya (%)	7781 796 10992	180 0 300	13.955 796 11507

3. Hozzáférés

Az intézmény írott digitalizálási stratégiával: **rendelkezik** / **nem rendelkezik** (lásd 5. melléklet)

Az intézmény 2016. évi digitalizálási tevékenységének szöveges bemutatása, illeszkedése az intézmény középtávú digitalizálási stratégiájához

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
A tárgyévben digitalizált kulturális javak száma összesen (tétel/db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	562 db, 1,1%	2500 db, 5%	13934 db, 18 %
Összes digitalizált kulturális javak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	35323 db, 65%	37823 db, 67%	106876 db, 95%
Adatbázisban kereshető kulturális javak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	16658 db, 50%	17980 db, 53%	33502 db, 51%
Az adatbázis használóinak száma, a használatok száma (fő alkalom)	16 fő/ 16 alkalom	0	9 fő 9alkalom
Honlapon hozzáférhető tárgyak száma összesen (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	1057 db,	1057 db	1057 db
Nemzetközi adatbázisban kereshető tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	0	0	0

IV. Tudományos kutatás

a) *A 2016. évi tudományos munka fő irányának szöveges bemutatása, ennek illeszkedése az intézmény tudományos stratégiájához (célok, feladatok, eredmények bemutatása)*

Intézményünk egyik alapfeladata, hogy Tolna megye földje történetének ne csak forrásfeltáró és tárgyi anyagának megőrző helye legyen, de magas színvonalú kutatóműhelyként is működjön, csatlakozzunk helyi, országos, vagy nemzetközi projektekhez. A kutatóműhely minőségének megtartásához és emeléséhez a szakmai dolgozók egyéni kutatási témái éppúgy hozzájárulnak, mint az általunk szerkesztett kiadványok, a saját kiállítások és konferenciák. 2016-ban folytatódtak az aláírt megállapodások nyomán kialakult tudományos kutatások a múzeum és más intézmények között. A Szerb Néprajzi Múzeummal a sárközi és koszovói hímzések témakörében (2016-ban sor került a muzeológusok oda-vissza látogatására), a lipcsei Kelet-Európa Intézettel Iovia római kori erőd kutatása ügyében, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Régészeti Tanszékével Iovia római kori város kutatása tárgyában indultak meg kutatások, valamint a Szegedi Tudományegyetem Régészeti Tanszékével Dombóvár-Gólyavár ásatása tárgyában. Megállapodtunk az MTA BTK Régészeti Intézetével egy dél-magyarországi neolitikum témakörét érintő közös kutatásban.

Tudományos kutatását elismerve, a Bolyai Ösztöndíját lezárásaként 2016 július 6-án dr. K. Németh András kollégánk Bolyai Plakettet vehetett át Lovász Lajostól, az MTA elnökétől.

2016-ban is folytatta könyvtárosunk, Hucker Veronika a kollégák szakmai publikációinak illetve az ezekre való külső hivatkozások gyűjtését és felvitelét a Magyar Tudományos Művek Tára (röviden MTMT) adatbázisába. Az MTMT-be való adatfeltöltés feltétele az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok (OTKA) tudományos pályázatainak.

Régészeti gyűjtemény

Czövek Attila régészeti osztályvezető vezetői munkája mellett részt vett ERC-pályázaton *The Roman Limes in the Danube Region* címmel a PTE római koros kutatóival együttműködve.

Dr. Geréné dr. Vizi Márta PhD a *Magyar várostörténeti atlasz – Szekszárd* 2016-2019. MTA BTK Történettudományi Intézet pályázatában társkutatója. Pályázati azonosító: 116594; Témavezető: Dr. Szende Katalin.

Publikációi az évből:

- 1) Vizi Márta: Mázas kancsó töredékei Ete mezőváros feltárásából
A hónap műtárgya – 2016. szeptember. – a honlapon megjelent
- 2) Vizi Márta: Decs-Ete mezőváros kályhacsempe leletei. (Csempe III. – A halhólyagos típus) Magyar Nemzeti Múzeum „A cserép igazat mond, ha helyette nem mi akarunk beszélni” – regionalitás a középkori és kora újkori kerámiában – 2013. január 9–11.
- 3) Gere László-Vizi Márta: A szekszárdi vár. Poszter a Forster Központ és a Magyar Nemzeti Múzeum kiállításán szerepelt. -
- 4) Vizi Márta: Előzetes jelentés az ozorai várkastély kutatása során előkerült kályha leletanyagról. WMMÉ XXXVII.: pp. 41-73. (2015) – 2016-ban jelent meg.
- 5) Vizi Márta: Egy sárközi mezőváros a hódoltság korában.

PTE Specimina Nova 2011 (sajtó alatt)- az Ankarai Egyetemmel együtt – szerkesztés alatt.

- 6) Miklós Zsuzsa – Vizi Márta: Fazekasság egy egykori dél-dunántúli mezővárosban. Decs–Ete, a 7. ház régészeti hagyatékából. Tanulmánykötet Holl Imre 90. születésnapjára. (MTA BTK RI kiadványa lesz) 2014-ben leadott
- 7) Vizi Márta: Csodálatos castello” - Vártörténeti kiállítás Ozorán, a várkastélyban in. 12. Tamási Kalendárium, Tamási 2016. –
- 8) Bencés kolostortól Tolna vármegye hivataláig. In. Nem térkép-e táj. A Wosinsky Mór Múzeum Kiállítása 2016. 6-9. oldal
- 9) A közműárkok titkai. Szekszárd, Béla király tér (2012-2013) In. Nem térkép-e táj. A Wosinsky Mór Múzeum Kiállítása 2016. 10-11.
- 10) A cölöperdő rejtélye. Szekszárd, Tószegi dűlő, M6 To 028. lelőhely (2007) In. Nem térkép-e táj. A Wosinsky Mór Múzeum Kiállítása 2016. 18-19.

Szakmai konferenciákon való részvétel:

- 1) 2016. január 19. – Mészöly nap a Wosinsky Mór Megyei Múzeum szervezésében.
- 2) Országos Honismereti Konferencia – Makó
- 3) Levéltári nap – 2016. nov. 11. – MOL- Tolna megyei Levéltára rendezésében.

Ismeretterjesztő előadások:

- 1) Családmesék. Mozaikok családom történetéből. I-II. világháborús emlékek.
- 2) Egyed Antal Honismereti Egyesület évi értekezlete Kölesden – 2016. okt. 1.
- 3) 2016. okt. 12. konzultáció, majd nov. 30-án: PTE Kultúratudományi és Vidékfejlesztési. Kar Kommunikáció szakos hallgatóknak 4 db óra. (Vezető tanárok: Dr. Falus Orsolya és Dr. Máté Andrea)
- 4) A hónap műtárgya a Tolnatáj Tv-nek. Riport. 2016. szeptember.
- 5) Vármegyeházi esték – 2016. október 26.
- 6) „És mi újság a Béla téren?” c. kiállításban vezetés.
- 7) Magyar Tudomány Ünnepe 2016. nov. 3. – Magyar Várostörténeti Atlasz – Szekszárd.

Dr. K. Németh András PhD publikációi 2016-ból:

- 1) Vizek és vízgazdálkodás a középkori Tolna megyében. III. Vízrajz. WMMÉ 37 (2015) 7–39. [2016-ban jelent meg]
- 2) 1956 Tamásiban, különösen tekintettel a laktanyára. Kéry László visszaemlékezései elé. In: Kéry László: Az 1956-os magyar forradalom és előzményei a tamási laktanyában, az Ungvárra deportáltak névjegyzékével. Tamási 2016, 1–12.
- 3) Ódor János Gáborral: [Bevezetés.] In: Nem térkép e táj. Régészeti kutatások eredményei Szekszárd területén 2006–2015. Szerk. K. Németh András. Szekszárd 2016, 3. (A Wosinsky Mór Múzeum Kiállításai 3.)
- 4) A leletek útja a lelőhelytől a kiállításig. In: Nem térkép e táj. Régészeti kutatások eredményei Szekszárd területén 2006–2015. Szerk. K. Németh András. Szekszárd 2016, 37. (A Wosinsky Mór Múzeum Kiállításai 3.)
- 5) Fák és erdők a középkori Tolna megyében. WMMÉ 38 (2016) megjelenés alatt
- 6) A Tolna megyei régészeti topográfiai kutatások vázlatos története. In: Magyarország régészeti topográfiája. Múlt–jelen–jövő. Szerk. Benkő Elek – Bondár Mária – Kolláth Ágnes. Bp., megjelenés alatt
- 7) Középkori pecsétnyomók, idézőpecsétek és bulla Somogy és Tolna megyékből. ArchÉrt 143 (2017) megjelenés alatt

Szakmai konferenciákon való részvétel:

- 1) Innovatív térinformatikai fejlesztések és lehetőségek a régészetben c. konferencián Lakitelken (okt. 15.)

- 2) opponensként részt vett Stibrányi Máté doktori védésén (nov. 14.)
- 3) Fialat Középkoros Régészek VIII. konferenciáján, Sátoraljaújhelyen (nov. 17–19.)

Ismeretterjesztő előadások

- 1) Farkas Imre beszámolója a tamási műkedvelők 1936-os operett-előadásáról. In: Tamási Kalendárium 2017. Szerk. Örményi János. [Tamási 2016] 74–76.
- 2) Néhány középkori pecsétnyomó Tolna megyéből. Magyar Tudomány Napja, Wosinsky Mór Megyei Múzeum, Szekszárd, 2016. nov. 3.
- 3) Múzeumok Éjszakáján (jún. 25.) vezetések A pincétől a padlásig c. program keretében

K. Tóth Gábor publikációi 2016-ból:

- 1) Késő avar kori övkészlet. In.: Hónap műtárgyai. Szekszárd, 2017.
- 2) Késő avar kori övkészlet Bába–Furkópusztáról. WMMÉ 38 (2016).

Szakmai konferencián való részvétel:

- 1) Út(on) a kultúrák földjén – M43 konferencia, Szegeden (febr. 18–19.)
- 2) Hatalmi központok az Avar Kaganátusban c. konferencia, Kecskeméten (máj. 26.)

Ódor János Gábor kutatóként részt vesz a „Mobilitás és a népesség átalakulása a Kárpát-medencében a Kr. u. 5-7. században. Változó társadalmak és identitások (Mobility and Population Transformation in the Carpathian Basin of the 5th to 7th Century A.D., Changing Societies and Identities)” című, OTKA NN 113157 számú projektben.

Publikációi 2016-ból:

- 1.) János Gábor Ódor – István Koncz: Einfach oder schlechte Qualität? Über das Punktkreisornament im 6. Jahrhundert anhand dreier Fibeln aus dem Komitat Tolna. Egyszerű vagy igénytelen? A 6. századi „pontkördíszítésről” három Tolna megyei fibula kapcsán. In: Archaeologiai Értesítő 141 (2016) 145-156.
- 2.) A Kárpát-medence második legnagyobb temetője. In: Nem térkép e táj (A Wosinsky Mór Megyei Múzeum Kiállításai 3.) Szekszárd, 2016, 20-21.
- 3.) Avar szőlő, avar kút. In: Nem térkép e táj (A Wosinsky Mór Megyei Múzeum Kiállításai 3.) Szekszárd, 2016, 22-23.
- 4.) Ivóvezeték az avar temetőn át. In: Nem térkép e táj (A Wosinsky Mór Megyei Múzeum Kiállításai 3.) Szekszárd, 2016, 24-25.
- 5.) Berzsényi Brigitta – Ódor János Gábor: Archeobotanika. In: Nem térkép e táj (A Wosinsky Mór Megyei Múzeum Kiállításai 3.) Szekszárd, 2016, 30.
- 6.) Grynaeus András – Ódor János Gábor: Dendrokronológia. In: Nem térkép e táj (A Wosinsky Mór Megyei Múzeum Kiállításai 3.) Szekszárd, 2016, 31.
- 7.) Krisztián Oross - Anett Osztás – Tibor Marton – Kitti Köhler – János Gábor Ódor – Anna Szécsényi-Nagy – Eszter Bánffy – Kurt W. Alt – Christopher Bronk Ramsey – Bernd Kromer – Alex Bayliss – Derek Hamilton – Alasdair Whittle: Midlife changes: the Sopot burial at Alsónyék. In: Bericht der Römisch-Germanischen Kommission Band 94, 2013 (2016) 151-79.
- 8.) Ódor János Gábor –K. Németh András: Előszó. In: Nem térkép e táj (A Wosinsky Mór Megyei Múzeum Kiállításai 3.) Szekszárd, 2016, 3.
- 9.) Heimann Zoltán - Ódor János Gábor: Borok és barbárok. In: A Pad 20/1. (2016) 47-53.

Ismeretterjesztő előadások:

Torzított koponyák a Kárpát-medencében. Mőzsi Népfőiskola, 2016. január 21.

dr. Szabó Géza PhD a Changing Populations Or Changing Identities In The Bronze Age Of The Carpathian Basin? (Migrations And/Or Transformations During The 3rd And 2nd Millennia Bc) (OTKA által támogatott nemzetközi program) szenior kutatója.

Publikációi 2016-ból:

- 1) Szabó Géza; Hajdu Tamás: Parasztpolgári fejlődés csírái a Duna mentén, Bölske középkori temetői tükrében. Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve (ISSN: 0865-5464) XXXVII.: pp. 75-143. (2015)
- 2) Andrea Cardarelli; Claudio Cavazzuti; Kiss Viktória; Kulcsár Gabriella; Szeverényi Vajk; Hajdu Tamás; Melis Eszter; Szabó Géza: The first Urnfields in the plains of the Po and Danube. Monica Miari; Fabio Negrino (szerk.) pp. 25-26. Italia tra Mediterraneo ed Europa: mobilità, interazioni e scambi = Italy between Europe and the Mediterranean: mobility, interaction and exchange, Forliban (2016)
- 3) Szabó Géza; Horváth Veronika: Культурные связи Юго-Восточной Европы с территорией Казахстана в раннем железном веке. Danial Ahmetov (szerk.) Altaj - Turki aleminin altün beszigi = Altai is the golden cradle of the Turkic world. Oszkemen: BIOS baspasi, 2016.
- 4) Szabó Géza: A Zadaleszki Nana barlangjában: régészeti kutatás a Kaukázusban. Élet és Tudomány LXXI.: (48.) pp. 1510-1512. (2016)
- 5) Szabó Géza; Csányi Viktor; Király Edit; Kunfalvi Péter; Békefi Mónika: Új régészeti források a középkori Bonyhád történetéhez. Szóts Zoltán (szerk.) Források a Völgység tanulmányozásához. Bonyhád 2016. 57-72.
- 6) Kiss Viktória; Fábíán Szilvia; Hajdu Tamás; Hajdu Tamás; Köhler Kitti; Kulcsár Gabriella; Major István; Szabó Géza: Contributions to the Relative and Absolute Chronology of the Early and Middle Bronze Age in Western Hungary Based on Radiocarbon Dating of Human Bones. In: Németh E Rita; Rezi Botond (szerk.) Bronze Age Chronology in the Carpathian Basin: Proceedings of the International Colloquium from Târgu Mureș. 397 p. Kolozsvár: Editura Mega, 2015. pp. 23-36. (Bibliotheca Musei Marisiensis, Seria Archaeologica) VIII.
- 7) Szabó Géza: Négyezer éves ősvallás nyomában. Életem receptje V. évf.: (4) pp. 114-119. (2016)
- 8) Szabó Géza: Zichy-expedíció a jászok őshazájában. Életem receptje V. évf.: (3) pp. 114-119. (2016)
- 9) Szabó Géza: Bonyha: a völgyeségi Pompei középkori temploma. Szekszárd: Laurus Alapítvány, 2016. 63 p.
- 10) Szabó Géza: Az első Zichy-expedíció: magyar kutatócsoport a jászok őshazájában. Élet és Tudomány (ISSN: 0013-6077) LXXI.: (29.) pp. 902-903. (2016)
- 11) Szabó Géza: Ethno-sociocultural background of the oriental origin of the pannons of the Carpathian basin in the early iron age. Almaty: National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2015. 445 p.
- 12) Nagy Janka Teodóra; Szabó Géza: A jász mentalitás gyökerei és párhuzamai: (Előmunkálatok egy kutatáshoz). In: Bánkiné Molnár Erzsébet (szerk.) Vízöntő: Ünnepi kötet a Jászságról Bathó Edit tiszteletére. Szolnok: Damjanich János Múzeum, 2016. pp. 221-229.
- 13) Szabó Géza: Középkori templom a bonyhádi iszapréteg alatt: keresztény alapok. Élet és Tudomány LXXI. évf.: (13.) pp. 390-392. (2016)
- 14) Nagy Janka Teodóra; Szabó Géza: Egy szekszárdi asztalos dinasztia: a "Theisz-család". Új Dunatáj: Tudományos és Művészeti Szemle (ISSN: 1416-1346) 20: (3-4) pp. 61-69. (2015)
- 15) Hajdu Tamás; György-Toronyi Alexandra; Pap Ildikó; Rosendahl Wilfried; Szabó Géza: The chronology and meaning of the Transdanubian encrusted pottery decoration. Praehistorische Zeitschrift 91: (2) pp. 353-368. (2016)
- 16) Szabó Géza: Szekszárd alsóvárosi tér-képek. Szekszárd: Szekszárd Alsóvárosi Római Katolikus Közhasznú Egyesület, 2016. 78 p. (Szekszárd alsóvárosi emlékek; 2..)

17) Szabó Géza: Aranyat érő vascsövek. Élet és Tudomány. évf.: (7. szám) pp. 201- 203. (2016)

Szakmai konferenciákon való részvétel:

- 1) Kulcsár G., Czene A., Fábrián Sz., Giblin J., Hajdu T., Köhler K., Patay R., Szabó G., Szeverényi V., Kiss V.: Transformations of burial practices through one thousand years – new results of the investigation of Early and Middle Bronze Age cemeteries in Hungary. International Union of Anthropological and Ethnological Sciences (IUAES) konferencia, Dubrovnik, 2016. május 4-9.
- 2) Kulcsár G., Czene A., Fábrián Sz., Giblin J., Hajdu T., Köhler K., Patay R., Szabó G., Szeverényi V., Kiss V.: Transformations of burial practices through one thousand years – new results of the investigation of Early and Middle Bronze Age cemeteries in Hungary. EX-Space MSCA workshop. Bécs, Ausztria, 2016. június 29.
- 3) Cardarelli, A., Cavazzuti C., Gavrinić M., Hajdu T., Kiss V., Kulcsár G., Melis E., Rebay-Salisbury K., Szabó G., Szeverényi V.: The first Urnfields in the Plains of the Po and Danube. 51st Scientific Conference of the Istituto Italiano di Preistoria e Protostoria. Italy between Europe and the Mediterranean: mobility, interaction and exchange. Forli, Olaszország, 2016. október 12-15.
- 4) Kulcsár G., Czene A., Endrődi A., Giblin J., Hajdu T., Köhler K., Kasztovszky Zs., Káli Gy., Kis Z., Maróti B., Patay R., Szabó G., Kiss V.: Kora bronzkori változások komplex kutatásának új eredményei. Az archeometriai kutatás táguló körei II. Magyar Nemzeti Múzeum, 2016. november 30.

Ismeretterjesztő előadások:

- 1) Wosinsky Mór és a kaukázusi szent sör. PTE KPVK – TIT, Szekszárd, 2016. november 16.
- 2) Régészeti barangolások a Kaukázusban. Kutatók Éjszakája, PTE Pécs, szeptember 30.
- 3) Wosinsky északi utazása. WMM Szekszárd, 2016. november 3.

Néprajzi gyűjtemény

Balázs-Kovács Sándor:

Amennyire kutatott a Sárköz története, néprajza, népművészete, annyira elhanyagolt történeti demográfiajának vizsgálata. Balázs-Kovács Sándor levéltári források, anyakönyvek és publikált statisztikák alapján próbálja meg összefoglalni azokat a demográfiai folyamatokat, amelyek meghatározták a Sárköz lakosságának életét az évszázadok során. Különösen azért fontos e kérdés, mivel a Sárköz is a születéskorlátozó népcsoportok közé tartozott már 19. század második felében, az 1930-as években a klasszikus egykező területek közé sorolták. A kutató a dolgozat megírásához az anyagot 30 esztendeje gyűjti, most elérkezett az ideje az anyag feldolgozásának. Fő célja a demográfiai folyamatok és a sárközi egyke-probléma okainak feltárása, mely célkitűzése 2016-ban megvalósult. Évkönyvcikkében kutatási témáját a 18. század elejéig feldolgozta, melyet a következő évben szándékozik folytatni.

Balázs-Kovács Sándor tovább folytatta évek óta megkezdett kutatását a művelt, gazdálkodási újdonságok iránt érdeklődő tolna megyei középbirtokos, Csapó Dániel tevékenységéről.

Publikációk:

- A régi Sárköz. WMMÉ XXXVII. (Szerk.: Gaál Zsuzsanna – K. Németh András) Szekszárd, 2015. 217-298. [Megjelenés éve: 2016]

-A völgyeségi németek gazdasági térhódítása a Sárköz falvaiban. Források a Völgyesség tanulmányozásához. Előadások a VI. Völgyeségi konferencián (2015. október 30.) (Szerk.: Szóts Zoltán) Bonyhád, 2016. 139-148.

- Pille, a Kapos-Koppány menti hajviselet. Tamási Kalendárium 2017. (Szerk.: Örményi János). Tamási, 2016. 25-27.

Előadások: 10 db

Újság, rádió, tévé interjúk: 13 db.

Fuksz Márta:

Fuksz Márta jelenlegi kutatási témája a „Szekszárdi Szőlőművelés és borászat, valamint az ehhez kapcsolódó gazdasági-társadalmi jelenségek vizsgálata” címmel foglalható össze. A kutató minden évben egy-egy résztémát dolgoz fel. 2016-ban a szekszárdi hegyközségi szabályzat megtalálását és forrásközlő elemzését tűzte ki célul. A levéltári forrásfeltárás során a hegyközségi törvény egy 1838-as évi kivonata került elő. A tanulmány a Wosinsky Mór Megyei Múzeum 2016-os (XXXVIII.) évkönyvében jelenik meg.

Tovább folytatódott a Tolna megyei mézeskalácsosság kutatása a bonyhádi Stoll mézeskalácsos dinasztia történetének feltárásával, melyből tanulmány született.

A Belgrádi Néprajzi Múzeummal 2015 októberében elindított közös kutatás is tovább folytatódott. A munka során nemcsak az „eredeti” műtárgyak (ingek, jegykendők, stb) díszítőművészetét vizsgálták, hanem a ma élő, a népművészeti körök tagjai által jelenleg használt és „réginek” nevezett motívumkincseket is beemelték a kutatásba az érintett szakemberek. Éppen ezért a Tolna Megyei Népművészeti Egyesület tagjai is aktív segítői a programnak. Reményeink szerint az együttműködés egy három nyelvű (angol-magyar-szerb) tanulmány elkészülésével és ugyancsak háromnyelvű vándorkiállítás létrehozásával zárul.

A 2015/16-os tanév II. félévben „A történeti-néprajzi kutatások kutatásmódszertana” címmel a Pécsi Tudományegyetem Néprajz- Antropológia Tanszéken óraadóként tartott előadást.

Előadások: 3 db

Publikációk

A bonyhádi Stoll mézeskalácsos dinasztia 1847-1946). WMMMÉ XXXVII. (Szerk.: Gaál Zsuzsanna – K. Németh András) Szekszárd, 2015. 429-449. [Megjelenés éve: 2016]

Újkortörténeti gyűjtemény

Gaál Zsuzsanna:

Folytatta a Tolna megyei nemesség tárgyában kutatásait, kiemelt figyelmet fordítva a középbirtokos réteg nőtagjaira. Ez évi kutatásainak középpontjában a Bezerédj családon belül született törvényes és természetes gyermekek helyzetének vizsgálata állt.

Publikáció:

Tagyosi Csapó Ida (1807-1856), egy reformkori nő portréja. WMMÉ XXVII. (2015) 313-351. Társszerkesztő K. Németh Andrással a Wosinsky Mór Megyei Múzeum Évkönyve XXVII. kötet

Múzeumpedagógiai foglalkoztató tér és Látványtár a Wosinsky Mór Megyei Múzeumban Történeti Muzeológiai Szemle 15.

Hónap műtárgya – A nemzeti áldozatkészség szobra

Előadás:

Tudomány Napja – Egy per margójára. Törvényes és természetes gyerekek a Bezerédj családban

V. Kápolnás Mária:

Tanulmány:

Fényképészek és műtermek Bonyhádon 1868-1948. WMMMÉ XXVII. (2015) 393-.428

Kutatás:

Fényképészek Dombóváron a 20. században

Jantner János fotóriporter tevékenysége 1953-1964 között

Hónap műtárgya – Gombos harmonika

Előadás:

Fotográfusok a Völgységben – Völgységi Múzeum

Tejüzemek Dombóváron – Dombóvár, Könyvtár

Rendezvényszervezés a muzeológus szénével – Illyés Gyula Megyei Könyvtár

Tudomány Napja – Tejüzemek Dombóváron

Képzőművészeti gyűjtemény

Lovas Csilla:

Folytatta Mattioni Eszter festőművész szekszárdi fogadtatásáról szóló kutatását.

Garay Ákos festőművész élet útját kutatva összeállította a művész életrajzát,

Előadás:

Garay Ákos első világháborús műveiről Bonyhádon Honismereti Egyesületben

Garay Ákos és Csók István festőművészek barátságától a Magyar Tudomány Napján múzeumi rendezvényen.

Hónap műtárgya –Böhm cigánylány

Mészöly Miklós: Motívumok 1948-1955

b) A tudományos munkatársak kutatónapjával kapcsolatos munkáltatói intézkedések bemutatása (a kutatónapban részesülő tudományos munkatársak és az engedélyezett kutatónapok száma, a kutatónapokhoz kapcsolódó egyéni tudományos célok, feladatok teljesülése)

Az intézmény 11 muzeológusából 8 fő kért és kapott munkaidő kedvezményt. A munkatársak 199 napot vettek ki 2016-ben. Minden esetben egyedi kérelem alapján a múzeum igazgatója engedélyezte a kedvezményt, a kutatási tervek véleményezését követően és a múzeumi évkönyvbe év végén kötelezően leadandó tanulmány ellenében. A múzeum munkatársai az évkönyvcikkek mellett számos cikket készítettek és tartottak előadást, amelyekre ezeken a kutatónapokon készültek fel.

c) *Kiadott, eladott és raktáron lévő saját múzeumi kiadványok száma, a remittenda nagysága, kezelése és raktározási kérdései, a megoldásra vonatkozó intézkedési terv teljesülése*

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Szekszárdi rendezvényekre kitelepülés keretében árusítás	Ódor János Gábor	2016. december 31.	Folyamatos
Helyi iskolákkal együttműködés keretében ajándékként átadni kiadványainkat	Ódor János Gábor	2016. december 31.	Folyamatos

Kiadványainkat múzeumboltunkban, kiemelt szekszárdi rendezvényeken kitelepülve árusítottuk. Helyi iskolák kérésére ajándéktárgyként is adtunk példányokat, ezzel is apasztva raktáron lévő nyomtatott anyagainkat.

d) *A múzeumi tudományos munka nemzetközi feladatai, kapcsolatai*

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Szerb Néprajzi Múzeummal a sárközi és koszovói hímzések témakörében kutatás, publikáció és kiállítás előkészítése 2017-re.	Ódor János Gábor, Fuksz Márta	2016. december 31.	Folyamatos

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Kutatási témák száma	8	19	28
Hazai és nemzetközi kutatási programokban történő részvételek és a résztvevők száma	2	2	-3 hazai program (3 fő) / -4 nemzetközi program (7 fő)
A múzeum által megrendezett tudományos konferenciák száma	-	1	1
Konferencián tartott előadások száma	4	10	17
A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen		2	4

nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) tudományos kiadványok száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)			
A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) publikációk száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)	4	3	38
Kiállítási forgatókönyvek száma		3	3

V. Műtárgyvédelem

Megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos 2016. évi feladatok teljesülése

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Műtárgykörnyezeti mérések kiterjesztése az összes kiállító és raktárhelyiségre	Thuróczy Péter, Szodorainé Mohr Szilvia	2016. december 31.	100%
Terven felül elkészültek a kiállítások és raktári helyiségek műtárgykörnyezeti határértékeinek felmérése a bennük elhelyezett műtárgyak állapotát és anyagösszetételét figyelembe véve.	Thuróczy Péter, Szodorainé Mohr Szilvia	2016. december 31.	100%
2 db fémszekrény beszerzése a néprajzi fotógyűjtemény számára	Thuróczy Péter	2016. május 31.	100%
Savmentes dobozok beszerzése a néprajzi gyűjtemény számára, összesen 250 db	Thuróczy Péter	2016. december 31.	100%
Savmentes dobozok	Viliminé dr.	2016.	100%

beszerzése az újkortörténeti dokumentumtár átcsoomagolásához	Kápolnás Mária	december 31.	
Savmentes dobozok és archiválási selyempapír beszerzése a képzőgyűjtemény számára	Lovas Csilla	2016. december 31.	100%
A régészeti gyűjtemény számára. 250 doboz, 200 fm légpárnás fólia, valamint 200 db simítózáras zacskó került beszerzésre.	Czövek Attila, Csiszér Antal	2016. december 31.	100%
Terven felül részt vettünk a Járasszékhely múzeumok szakmai támogatására kiírt pályázaton. Állományvédelmi feladatok ellátásához szükséges eszközök beszerzését elvégeztük.	Thuróczy Péter	2016. december 31.	100%
A múzeum állományvédelmi felelőse részt vett a Múzeumi Állományvédelmi Bizottság által szervezett Integrated Pest Management témakörében szervezett 3 napos továbbképzésen.	Thuróczy Péter	2016. február 15.-17.	100%
A Múzeumi Állományvédelmi Bizottság által szervezett 1 napos továbbképzésen 4 fővel részt vettünk.	Thuróczy Péter, Szodorainé Mohr Szilvia, Csiszér Antal, Csapai János	2016. november 9.	100%
Állandó kiállítások (A régi vármegyeháza	Thuróczy Péter, Lovas Csilla	2016. december 31.	0% Pályázati és saját

világa, Mattioni Eszter hímeskövei) UV-mentes kiállítási környezet kialakítása, elavult megvilágító rendszer korszerűsítése.			<p>anyagi források hiányában nem valósult meg.</p> <p>2016-os évben NKA-nál múzeumok részére kiírt állományvédelmi pályázatok nem jelentek meg!</p>
--	--	--	---

Tisztítással, konzerválással, restaurálással kapcsolatos 2016. évi feladatok teljesülése

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
---------	---------	----------	-----------------------

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
Megelőző állományvédelemre (tisztításra, konzerválásra) szoruló összes műtárgy száma			12.000
Aktív állományvédelmi kezelésre (restaurálásra) szoruló összes műtárgy száma			25.000
Tárgyévben megelőző állományvédelembe vont összes műtárgy száma			12.000
Tárgyévben aktív állományvédelmi kezelésbe vont összes műtárgy száma			15.000

VI. Pályázati tevékenység

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
Járásszékhely múzeumok szakmai támogatására kiírt pályázat, Állományvédelmi feladatok Programsorozat	2.258.000	2.258.000	Thuróczy Péter
	3.749.500	1.600 000	Andrásné Marton Zsuzsanna
NKA	900 000	600 000	Gaál Zsuzsanna

Széchenyi 2020 programhoz	Pályázott	Elnyert összeg	Felelős
---------------------------	-----------	----------------	---------

kapcsolódó pályázatok megnevezése (EFOP, TOP, stb.)	összeg	(Ft-ban)	

Egyéb, nem hazai forrásokra épülő pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős

VII. Kommunikációs tevékenység

Az intézmény 2016. évi kommunikációs stratégiájának szöveges bemutatása.

- *A tárgyév kiemelt feladatának teljesülése, ennek illeszkedése az intézmény küldetéséhez.*
- *Az új média eszközeinek alkalmazása érdekében tervezett intézkedések teljesülése*
- *Arculatépítés tervezett lépéseinek teljesülése*
- *A honlap fejlesztése érdekében tervezett lépések teljesülése*
- *A külső kapcsolati háló fejlesztése érdekében tervezett lépések teljesülése*
- *Eredményességi mutatók*

A közönségkapcsolat, a PR tevékenység egyik legjelentősebb feladatköre változatlanul az intézmény híreinek eljuttatása, közvetítése a nagyközönséghez a média segítségével. Programjainkról, rendezvényeinkről rendszeresen, havonta küldünk tájékoztatót interneten keresztül a médiáknak, a megye kultúrával foglalkozó civil szervezeteinek.

A mintegy két éve megújult múzeumi honlapunkat folyamatosan, naprakész információval frissítjük, hasonlóan közösségi oldalunkhoz, amelynek hírei több mint 3000 ismerőshöz jutnak el.

Folyamatosan bővítjük internetes kapcsolatainkat a társintézményekkel, nevelési - oktatási intézményekkel, civil szervezetekkel, programjainkról e-mailen keresztül tájékoztatjuk őket.

A múzeum reklám- és marketingtevékenységének részeként munkatársaink alkalmanként, igény szerint nyilatkoznak a helyi és országos médiáknak. A múzeum propaganda és reklámtevékenysége a fentiek alapján egyrészt arra irányul, hogy minél szélesebb tömegek kapjanak naprakész, korrekt információt az intézmény tudományos, közművelődési és múzeumpedagógiai programjairól, az aktuális rendezvényekről, másrészt folyamatos tájékoztatást kívánunk nyújtani a megyei hatókörű városi múzeum valamint tagintézményei általános, a látogatókat érintő működéséről (az adott intézmény pontos címe, elérhetősége, kiállításai, nyitva tartása stb.).

	2015. tény	2016. terv	2016. tény
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	42	40	48
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	34	35	38
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	45	40	42
E-sajtó	96	90	95

Fizetett hirdetések száma (médiумtól függetlenül, becsült érték)	10	10	10
--	----	----	----

VIII. Intézményi terek / épületek tervezett infrastrukturális fejlesztései

2016-ban a korábbi évekhez képest kisebb mértékben tudtunk élni az infrastrukturális fejlesztési lehetőségekkel. Épületkorszerűsítő pályázaton lehetőség hiányában nem indultunk. Az intézmény által használt, állami tulajdonú ingóságok és ingatlanok 2015 nyarán a fenntartó tulajdonába kerültek törvényi változás miatt. A fenntartónkkal által működtetett kőműves-brigád segítségével így megoldottuk az Irodalom Háza bejáratának és belső udvari fő falán keletkezett repedésének kijavítását. Ugyancsak az Irodalom Házának hátsó, egyre rosszabb állagú melléképületének tetőjavítását kellett megoldjuk, valamint a faddi Bartal-kastélyban lévő raktárunk közműveit írtattuk át, nem kis nehézségek árán.

IX. Intézményi (saját) bevételek megoszlása

	2015. tény (eFt)	2016. terv (eFt)	2016. tény (eFt)
Jegybevétel	3.095	3.500	4.212
Közművelődési programok bevétele	jegyár bevételben szerepel	jegyár bevételben szerepel	jegyár bevételben szerepel
Múzeumpedagógiai programok bevétele	605	600	618
Kiadványok értékesítése, múzeumi bolt bevétele	575	800	1.512
Intézményi terek hasznosítása	-	-	-
Régészetből származó bevétel	35.676	25.000	27.768
Szponzoráció	-	-	-
Egyéb (pályázat, Áfa)	39.054	2.000	3.500
Összesen:	85.281		37.610

Ezen a helyen kívánom megköszönni minden munkatársamnak az elmúlt évben sokszor erőn felül végzett magas színvonalú munkáját. Köszönet illeti a munkánkat támogató civil egyesületeket és partner intézményeket is. Pénzügyi támogatás nélkül nem tudtunk volna érdemi szakmai munkát végezni, ehhez az alapokat az állami támogatás és fenntartónk költségvetési támogatása adta meg. Szeretnék utalni a szövegben arra a tényre, hogy fenntartónk 2016-ban 23.758 e. Ft-tal, tehát az állami dotáció 20 %-ával egészítette ki költségvetésünket, melynek következtében működési nehézségeink nem álltak elő.

Szekszárd, 2017. február 28.

Ódor János Gábor

igazgató
Wosinsky Mór Megyei Múzeum

A jelentés 14. oldalán található táblázat számszerű összegzését adja a szaktanácsadások és a műhelygyakorlatok számának.

SZAKTANÁCSADÁS

Közönségkapcsolati és múzeumpedagógiai tevékenység körében

	Dátum	Szaktanácsadást igénybevevő intézmény/ek	Téma	Szaktanácsadó neve, beosztása
1.	2016. 01. 28.	Gyönki Tolnai Lajos Gimnázium, TMKH, Szekszárdi Múzeumbarát Egyesület, nyugdíjasok	A múzeumandragógia helye és szerepe a közgyűjtemények világában	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus
2.	2016. 02. 18.	Tolna Megyei Egyed Antal Honismereti Egyesület, SZME, szekszárdi Babits Mihály Általános Iskola	Utazási motiváció, az örökségturizmus kiemelt szerepe	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus
3.	2016. 03. 09.	Szekszárdi Wunderland Óvoda, 1. sz. Óvoda Kindergarten Bajcsy Tagintézménye	Fogyatékkal élők számára tartott múzeumi foglalkozások, hátrányos helyzetűek számára szervezett programok	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus
4.	2016. 04. 19.	PTE KPVK (tanító szakos főiskolai hallgatók)	Életre kelt történelem – a felfedezési tanulás. A múzeum, mint az egyik legfontosabb iskolán kívüli helyszín	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus
5.	2016. 05. 11.	Bonyhád, Völgységi Múzeum, Bukovina Egyesület, SZME	Múzeumandragógia – élethosszig tartó tanulás, avagy a múzeum legyen szórakoztató! Új célcsoportok megszólítása a múzeumpedagógia eszközeivel	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus
6.	2016. 06. 15.	SZME önkéntesek	Országos múzeumi nagyrendezvények a látogatók szolgálatában. Önkéntesek felkészítése a <i>Múzeumok Éjszakájára</i>	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus
7.	2016. 07. 05.	PTE KPVK (főiskolai hallgatók)	A múzeumi nyári táborozás lehetőségei és feltételei a szabadidő tartalmas	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus

			eltöltésének és a múzeum oktatási-képzési szerepének erősítése jegyében	
8.	2016. 08. 30.	SZME, Egyed Antal Honismereti Egyesület	Múzeumok társadalmi szerepvállalása. Fókusz a felnőtt közönségre	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus
9.	2016. 09. 12.	SZME, Egyed Antal Honismereti Egyesület	Új kihívások a felnőttkori múzeumhasználatban. Versenyképes közszolgáltatás	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus
10.	2016. 09. 12.	Szekszárdi Garay János Gimnázium (Nagy László tanár)	Észak-magyarországi programtervezet tehetséges tanulók jutalomútjának szervezéséhez	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus
11.	2016. 10. 03.	Szekszárdi SZSZC Bezerédj Középiskola, Faddi óvoda, SZME	Cselekvő közösségek. Közösségfejlesztés lehetőségei a múzeumokban	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus
12.	2016. 10. 19.	PTE KPVK (főiskolai hallgatók)	Digitális kompetenciák. A múzeumi web oldal és a facebook közösségi információs oldal, mint a tanulást támogató felületek	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus
13.	2016. 11. 02.	Szekszárd MJV Önkormányzat	Önkéntesség kiállítás őrzésében	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus
14.	2016. 11. 09.	Szekszárdi Garay János Általános Iskola AMI munkaközössége	Iskolák és múzeumok kapcsolata. A múzeumpedagógia a közoktatás és a köznevelés szolgálatában	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus

Általános tapasztalatok megfogalmazása

Intézményünk szakmai munkatársai - a szakmuzeológusok, gyűjteménykezelők, múzeumpedagógus és könyvtáros – igény szerint évek óta segít, szaktanácsot ad a hozzánk forduló, szaktanácsadást igénybe vevő intézmények, társmúzeumok munkatársai, esetenként érdeklődő magánszemélyek számára. Megyei hatókörű városi fenntartású múzeumként fontosnak tartjuk a szaktanácsadást különös tekintettel azoknál az intézményeknél, kismúzeumoknál, tájházaknál, ahol ennek személyi feltételei nem biztosítottak.

A 13/2013.(II. 14.) EMMI rendelet alapján a múzeum módszertani feladatokat is ellát, ennek nyomán a korábbi gyakorlatra alapozva még tudatosabb, tervszerűbb szerepvállalásra törekedtünk. Míg korábban szaktanácsot, szakmai tájékoztatást adtunk alkalmasszerűen, igény szerint a hozzánk fordulók számára, napjainkban fő irányelv a rendszeres, tudatos – a múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében akár konkrét eseményekhez, szituációkhoz köthető - tanácsadás.

A Megelőző műtárgyvédelmi és állományvédelmi valamint a Gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjtemény-feldolgozási, digitalizálási tevékenységek körében általában telefonon vagy e-mailben kértek szaktanácsot, segítséget az adott intézmények munkatársai, ennek megfelelően a dokumentáció e-mail esetében a levélváltás valamint a telefonos megkeresés után elkészített jegyzőkönyv. A Múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében szervezett, különböző célcsoportok számára előre meghirdetett programok a múzeum honlapján megtekinthetőek voltak, így ezeken viszonylag nagyobb létszámmal vettek részt a különböző nevelési-oktatási intézmények munkatársai, a közművelődéssel is foglalkozó civil közösségek képviselői. Különböző, közérdeklődésre számot tartó témákat hirdettünk a pedagógusoknak, a közgyűjtemények, elsősorban a múzeumok munkatárainak, közművelődéssel is foglalkozó civil közösségek tagjainak. Arra törekedtünk, hogy a szaktanácsadás ne csupán az elméleti ismeretekre szorítkozzék, hanem esetenként gyakorlati bemutatóval tegye szemléletessé a hallottakat. Az egyes szaktanácsadásokon jelenléti ívet írtak alá a résztvevők, melyet fotókkal is dokumentáltunk. Természetesen ezen a területen is történt telefonos megkeresés, melyről jegyzőkönyvet, feljegyzést készítettünk.

I/A. Módszertani műhelygyakorlat szervezése (évente legalább kétszer)

- a) restaurálási és műtárgyvédelmi tevékenység körében gyakorlati bemutatóval egybekötve,

Alkalmak	Időpont	Helyszín, intézmény	Téma	Szervező, működtető neve, beosztása
1.	2016. 05. 03.	WMMM Vármegyei Kiállítás	Csepeli István fadaragó művész kiállításának előkészületi munkái	Künsztler Tamás Tövisháti András
2.	2016. 09. 20.	WMMM központi épülete	A restaurálás rejtelsei. A sziklától a kőbaltáig kiállításához régészeti és néprajzi tárgyak műtárgyvédelme, restaurálása	Künsztler Tamás Tövisháti András

Általános tapasztalatok megfogalmazása

A gyakorlattal kapcsolatban elmondható, hogy gyér érdeklődés mellett zajlott, érdemi kérdések felvetése nélkül.

- b) múzeumpedagógia területén óvodapedagógusoknak és pedagógusoknak a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ megyeközponti tankerületével egyeztetett tematika alapján, a kerettantervi kapcsolódások bemutatása érdekében.

Alkalmak	Időpont	Helyszín, intézmény	Téma	Szervező, működtető neve, beosztása
1	2016. 05. 02.	WMMM központi épülete	A múzeum, mint közösségi tér. A múzeumok közösségépítő szerepe – új feladat és kihívás a múzeumi közművelődésben	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus

2	2016. 09. 28.	WMMM központi épülete	Múzeumpedagógiai évnyitó: a helyi múzeumok, kiállítóhelyek múzeumpedagógiai programkínálatának bemutatása	Andrásné Marton Zsuzsa múzeumpedagógus
---	---------------	-----------------------	---	---

Általános tapasztalatok megfogalmazása

Mindkét rendezvény a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) Szekszárdi Tankerülete és a Wosinsky Mór Megyei Múzeum közös szervezésében valósult meg. Célcsoportként óvodapedagógusokat, tanítókat, tanárokat, főiskolai oktatókat, muzeológusokat, múzeumi közművelőket valamint közművelődéssel foglalkozó civil szervezetek képviselőit szólítottuk meg.

**A Wosinsky Mór megyei hatókörű városi múzeum mint
szakmai-módszertani központ feladatai
2016.**

SZAKTANÁCSADÁS

**Újkortörténeti gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjtemény-feldolgozási,
különösen digitalizálási tevékenység körében**

	Dátum	Szaktanácsadást igénybevevő intézmény/ek	Téma	Szaktanácsadó neve, beosztása
1	2016. január 13.	Szabó Zoltán	Bartal család története, pecsétek, címerek	V. dr. Kápolnás Mária – személyes megkeresés
2	2016. február 24.	Helytörténeti Gyűjtemény, Dombóvár	A dombóvári tejüzemek történetének kutatása, feldolgozása, fotók digitalizálása	V. dr. Kápolnás Mária – helyszínre utazás
3	2016. március 1.	Tolna Megyei Népújság, Budavári Kata	Hradek Lajos bádogsműhelyének gyűjtése, feldolgozása	V. dr. Kápolnás Mária – személyes megkeresés, telefon
4	2016. április 1.	Comenius Iskola, Honismereti Egyesület	Amit a régi mesterek tudtak – a fényképezés technikai lehetőségei, a fotók tárolásának, digitalizálásának helyes módja	V. dr. Kápolnás Mária – személyes megkeresés
5.	2016. április 1. 14 jún. 14.	Swanson, Johanson	Deportálással kapcsolatos fényképek Tolna megyében	V. dr. Kápolnás Mária – e-mail
6	2016. május 26.	Simontornya, Városi Múzeum	Új állandó kiállítás előkészítéséhez műhelymunka megszervezése - módszertan	V. dr. Kápolnás Mária – személyes megkeresés
7	2016. június 1.	Fekete Gólya Ház, Bába	Múzeumok éjszakájára programok szervezéséhez segítségadás	V. dr. Kápolnás Mária – személyes megkeresés
8	2016. június 29.	KÖDUKÖVIZIG, Tóth Andrea	Vízügyi létesítmények a Sárközben, helyszíni bejárással	V. dr. Kápolnás Mária – személyes megkeresés
9	2016. szept. 14.	Tálosi Zoltán, Bakamúzeum	Műtárgyak digitalizálásának lehetőségei	V. dr. Kápolnás Mária – személyes megkeresés
10	2016. okt. 4.	Simontornya, Városi Múzeum	Új állandó kiállítás előkészítéséhez műhelymunka megszervezése - módszertan	V. dr. Kápolnás Mária – e-mail
11	2016. 10.25. nov. 3.	Pörböly, Gemenc Zrt. Barabás Tamás	Milleniumi pavilon áttelepítésének kérdése	V. dr. Kápolnás Mária – telefon, e-mail, személyes megkeresés
12.	2016. 12.05.	Kaczián János	Szekszárd történelmi olvasókönyve	V. dr. Kápolnás Mária – személyes megkeresés, telefon

Összesen: 16 db

SZAKTANÁCSADÁS

Néprajzi gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjtemény-feldolgozási, különösen digitalizálási tevékenység körében

	Dátum	Szaktanácsadást igénybevevő intézmény/ek	Téma	Szaktanácsadó neve, beosztása
1	2016. január-február	Tatai Német Nemzetiségi Múzeum Dr. Kuti Klára	szakmai konzultáció, együttműködés, Tolna megyei gyűjtés új, országos kiterjedésű kiállításához német nemzetiségi önkormányzatok és kulturális szervezetek segítségével	Fuksz Márta néprajzos muzeológus, Thuróczy Péter gyűjteménykezelő
2	2016. február-május	Fazekas Ferenc Paksi Városi Múzeum	szaktanácsadás tájház alapítási témakörben	Fuksz Márta néprajzos muzeológus
3	2016. február-március	Somos Judit Pécsi Tudományegyetem, Néprajz-Antropológia Tanszék	szakdolgozati konzultáció témaválasztás, tárgy- és forrásgyűjtés, feldolgozás	Fuksz Márta néprajzos muzeológus, Thuróczy Péter gyűjteménykezelő
4	2015. február	Barcza-Tóth Tímea	szakdolgozat írás, forrásfeltárás, kutatás, konzultáció	Fuksz Márta néprajzos muzeológus, Thuróczy Péter gyűjteménykezelő
5	2016. február 29-március 1.	Berkes Éva Dukát Judit	kutatás: sárközi gyöngyfüzés, csipkeverés, hímzések technikája, motívumkincse	Fuksz Márta muzeológus, Thuróczy Péter gyűjteménykezelő, Csapai János kulturális közmunkás
6	2016. május-július	Fábián Andrásné Lengyeli Óvodai és Néprajzi Gyűjteményekért Alapítvány	műtárgya válogatása, kiállítás rendezése,	Thuróczy Péter gyűjteménykezelő, Tövisháti András restaurátor, Csapai János kulturális közmunkás, Szabó Tamás logisztikus
7	2016. május	Szászvári Józsefné	tanácsadás - helytörténeti (Dunaföldvár) kutatás	Fuksz Márta néprajzos muzeológus
8	2016. május	Bárkányi Ildikó Móra Ferenc Múzeum, Szeged	műtárgygyűjtés	Fuksz Márta muzeológus, Thuróczy Péter gyűjteménykezelő, Csapai János kulturális

				közmunkás
9	2016. május-június	Varga Anna MTA, Budapest	kutatás, anyaggyűjtés, forrásfeltárás	Fuksz Márta muzeológus, Thuróczy Péter gyűjteménykezelő, Csapai János kulturális közmunkás
10	2016. június	Steib György	szaktanácsadás, helytörténeti (Bonyhád) forráskutatás	Fuksz Márta muzeológus, Thuróczy Péter gyűjteménykezelő
11	2016. június	Kodolányi Judit Forster Központ, Ozora	kiállítási műtárgyak válogatása (Ozora)	Fuksz Márta muzeológus, Thuróczy Péter gyűjteménykezelő, Csapai János kulturális közmunkás
12	2016. január-június	Minorits Jánosné népi iparművész, Ócsény	forráskutatás, szövegszerkesztés	Fuksz Márta néprajzos muzeológus
13	2016. július, december	Kovács Ferenc	forráskutatás és szaktanácsadás családfakutatás, családtörténet írás témakörben (Szekszárd)	Fuksz Márta muzeológus, (Wosinsky Mór Megyei Múzeum)

Általános tapasztalat megfogalmazása

A Wosinsky Mór Megyei Múzeum néprajzi részlegéhez a 2016-os évben főként elméleti néprajzi-történeti szakmai kérdések futottak be. Gyakorlati megoldásra váró kérések kevésbé voltak jellemzőek. A tapasztalat szerint az ügyfelek a szaktanácsadásra meghirdetett időpontot nem veszik figyelembe. Gyakori a kezdeti telefonos, e-mailes érdeklődés, ezt követően már az egyeztetett időpontban kérnek segítséget az érdeklődők, kutatók.

A szaktanácsadás időbeli eloszlása változó volt. A kérések többsége az év első felében érkezett, majd a nyári hónapok után már csak egy alkalommal igényeltek szakmai segítséget. Ebben az évben három nagyobb témakörben fordultak a néprajzi részleg munkatársaihoz. Egyrészt a 18-20. századi helytörténeti, családtörténeti témákkal kapcsolatban kértek segítséget, másrészt jelentős volt a szakmai kapcsolattartásból fakadó segítségnyújtás (múzeumok, MTA, Forster Központ munkatársai), harmadrészt szakdolgozatok, szemináriumi dolgozatok elkészítése miatt kerestek fel minket. Szerencsésnek tartjuk, hogy mind az „amatőr”, mind a szakmában dolgozók nyitottak a múzeum, mint történeti-néprajzi kutatóhely felé, nemcsak a könyvtárak, levéltárak helytörténeti anyagát veszik figyelembe.

MÓDSZERTANI MŰHELYGYAKORLAT/MÓDSZERTANI MŰHELY
Néprajzi gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjtemény-feldolgozási, különösen
digitalizálási tevékenység körében

Alkalmak	Időpont	Helyszín, intézmény	Téma	Szervező, működtető neve, beosztása
1	2016. május 03. 14 óra.	Ócsényi Tájház, Sárközi Gabóca Kézműves Kör	A sárközi hímzés változásának bemutatása a Néprajzi Múzeum 19. századi sárközi anyagán keresztül.	Fuksz Márta néprajzos muzeológus), Thuróczy Péter gyűjteménykezelő, Csapai János kulturális közmunkás, Szűcs Sándorné (Sárközi Gabóca Kézműves Kör elnöke)
2	2016. június 9. 10 óra	Wosinsky Mór Megyei Múzeum látványraktár és kézműves foglalkoztató	Sárköz öröksége - A sárközi bútor és kerámia története, díszítőművészetének korszakonkénti bemutatása eredeti műtárgyak példáján keresztül, zárásként kézműves foglalkozás	Fuksz Márta néprajzos muzeológus, (Wosinsky Mór Megyei Múzeum)

Általános tapasztalatok megfogalmazása

A Wosinsky Mór Megyei Múzeum néprajzi gyűjteménye két módszertani műhelygyakorlatot tartott az idén. Mindkét program sikeres volt.

Sárközi hímzések

A módszertani műhely keretén belül a jelenleg is sikeresen működő ócsényi Gabóca Kézműves Kör tagjai láttak minket vendégül. A találkozás célja mindkét fél részéről a régi sárközi hímzőkultúra alaposabb megismerése volt. A hímzőkör tagjai bemutatták az általuk ismert, évek óta használt, „eredeti” sárközinek vélt motívumkincsüket, míg a múzeum részéről ismertetésre kerültek a 19. században begyűjtött és mára elfeledett ingek, jegykendők hímzései, motívumai, melyek jelenleg a budapesti Néprajzi Múzeum tulajdonában vannak. Az eredeti sárközi gyűjtött anyag megismerésén túl az egyesület célja jelenlegi tudásuk bővítése, a motívumok elsajátítása, majd hímzéseken történő alkalmazása volt.

Sárköz öröksége

A műhelymunka célja volt a sárközi bútor és kerámia történetének, díszítőművészetének korszakokénti bemutatása, mely a látványraktárban kiállított műtárgyakon végigkövethető. A foglalkozás második felében a már megismert sárközi motívumokat felhasználva „sárközi tárgyakat” festettek a diákok. A kézműves gyakorlaton törekedtünk arra, hogy a sárközi szín- és motívumvilágot alaposabban megismerhessék, a látványraktárban megszerzett „tudásukat” jobban elmélyíthessék a diákok.

SZAKTANÁCSADÁS

Irodalmi gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjtemény-feldolgozási, különösen digitalizálási tevékenység körében

	Dátum	Szaktanácsadást igénybevevő intézmény/ek	Téma	Szaktanácsadó neve, beosztása
1	2016.02.10	Nagy Boglárka Jelenkor	Mészöly Miklóssal kapcsolatos életrajzi adatok fényképek kutatásának	Lovas Csilla főmuzeológus
2	2016.03.08	Szabó Géza	helytörténeti adatok kutatása Mészöly gyűjteményben	Lovas Csilla főmuzeológus
3	2016.03.22	Kovács Józsefné	helytörténeti adatok kutatása Mészöly gyűjteményben	Lovas Csilla főmuzeológus
4	2016.04.15	Barnet Hajnalka	Dienes Valéria életrajzi források kutatása	Lovas Csilla főmuzeológus
5	2016. 06.13	Barnet Hajnalka	Dienes Valéria életrajzi források kutatása	Lovas Csilla főmuzeológus
6	2016.07.26	Csordás Gábor	Mészöly Miklóssal kapcsolatos életrajzi adatok kutatásának forrásai	Lovas Csilla főmuzeológus
7	2016.07.27.	Balázs Alexa	irodalmi emlékhelyek kutatásának	Lovas Csilla főmuzeológus
8	2016.08.05	Csordás Gábor	Mészöly Miklóssal kapcsolatos életrajzi adatok kutatásának forrásai	Lovas Csilla főmuzeológus
9	2016.09.15	Szénási Zoltán	Babits kéziratokkal kapcsolatos kutatás	
10	2016.09.22	Ódor János	Babits Mihály Wachter Klára kapcsolta forráskutatás	Lovas Csilla főmuzeológus
11.	2016.10.03	Major Tímea	Mészöly-kéziratok kutatása	Lovas Csilla főmuzeológus
12.	2016.10.10	Ódor János	Babits Mihály Wachter Klára kapcsolta forráskutatás	Lovas Csilla főmuzeológus
13	2016.11.26		Wachter Kára Babits fotói forráskutatás	Lovas Csilla főmuzeológus

Általános tapasztalat:

Az irodalomtörténeti szaktanácsadás esetén általában egy konkrét téma vagy irodalmi területeinkhez kapcsolódó kutatáshoz szakirodalmi vagy kutatás-módszertani tanácsadásra volt igény. Néhány személyes megkeresés mellett általában e-mailban vagy telefonon zajlott a szaktanácsadás.

	Dátum	Szaktanácsadást igénybevevő intézmény/ek	Téma	Szaktanácsadó neve, beosztása
1	2016.01.08.	Kozma Róbert	Boros N. János festőművész életrajzi forrásai	Lovas Csilla főmuzeológus
2	2016. 01.28.	Rühl Gizella	Tolna megyei festők adatbázisához kutatásmódszertan	Lovas Csilla főmuzeológus
3	2016.02.28.	Szabó Gábor	Családtörténeti kutatáshoz képzőművészeti adatok és szakirodalom	Lovas Csilla főmuzeológus
4	2016.04.19	Sióagárdi Egyházközség	Nepomuki Szent János szobor ikonográfiája	Lovas Csilla főmuzeológus
5	2016.05. 04	Rühl Gizella	Garay Ákos művek adatbázisának összeállítása	Lovas Csilla főmuzeológus
6	2016.08. 10.	Budavári Miklós	Műemléképület történetének kutatás-módszertan és források	Lovas Csilla főmuzeológus
7	2015.09.03.	Szócs Zoltán	Apponyi Sándorról készült képzőművészeti alkotás	Lovas Csilla főmuzeológus
8	2015.10.01	Rühl Gizella	Garay Ákos művek adatbázisának összeállítása	Lovas Csilla főmuzeológus
9	2016.11.10	Scherer Péter	Garay Ákos mű azonosítása	Lovas Csilla főmuzeológus
10	2016.11.30.	Rühl Gizella	Schell József vadászfestő életművének kutatásához módszertani szaktanácsadás	Lovas Csilla főmuzeológus
11.	2016.12.04.	Sáth Sándor	Iparművészet egy bútor-együttes stílusának meghatározása szakirodalom alapján	Lovas Csilla főmuzeológus
12.	2016.12.20.	Mester Mária	Iparművészet egy bútor-együttes stílusának meghatározása	Lovas Csilla főmuzeológus

Általános tapasztalatok megfogalmazása

A képzőművészeti szaktanácsadás esetén a legtöbbször egy konkrét téma vagy műalkotás kapcsán szakirodalmi vagy kutatás-módszertani tanácsadásra volt igény. Néhány egy-egy művész életművének kutatáshoz, illetve egy egy-egy kiállítás előkészítéséhez, feldolgozási, digitalizálási tevékenységünk bemutatásával adtunk tanácsot.

MÓDSZERTANI MŰHELYGYAKORLAT/MÓDSZERTANI MŰHELY
Irodalmi gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjtemény-feldolgozási, különösen
digitalizálási tevékenység körében

Alkalmak	Időpont	Helyszín, intézmény	Téma	Szervező, működtető neve, beosztása
1	2015. április 14.	WMMM	Tolna megyei irodalmi emlékek, emlékhelyek vizsgálata, az emlékhelyekhez kapcsoló egyes alkotók múzeumi gyűjteményen őrzött emlékeinek bemutatása. Irodalmi emlékhelyek adatbázisának létező példáinak bemutatása. Az adatok gyűjtésének módszerei és a helyi közösségek értéktáraiban való hasznosításának lehetőségei. Együttműködés lehetőségeinek vizsgálata az egyes települések Értéktár bizottságaival.	Lovas Csilla főmuzeológus
2	2015. nov. 26.	Babits Mihály Emlékház	Az irodalomtörténeti relikviák gyűjtésnek módszertana, bemutatás lehetőségei, módszerei és gyakorlati hasznosítása egy alkotó, Babits Mihály Emlékház kiállításának bemutatása kapcsán.	Lovas Csilla főmuzeológus

Általános tapasztalatok megfogalmazása

A műhelyek témája a múzeum gyűjteményére alapozott, de szélesebb körű Tolna megyei irodalmi digitális adatbázis lehetőségének vizsgálata és módszerének kialakítása és hasznosítási területeinek meghatározása. A műhelybeszélgetés tapasztalata a civilszféra mellett az helyi értéktárakkal való együttműködés szükségességét és lehetőségét.

MÓDSZERTANI MŰHELYGYAKORLAT/MÓDSZERTANI MŰHELY
Képző- és iparművészeti gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjtemény-
feldolgozási, különösen digitalizálási tevékenység körében

Alkalmak	Időpont	Helyszín, intézmény	Téma	Szervező, működtető neve, beosztása
1	2018. február 24.	WMMM Vármegyeháza	Mattioni Eszter kiállításhoz	Lovas Csilla

			és gyűjteményi egységhez kapcsolódva. Az képzőművészeti gyűjtemény digitalizálásának lehetőségei, jelentősége, gyakorlati hasznosítása. A rendezvény célja, hogy egy művész munkásságának átfogó vizsgálatán keresztül Tolna megyei képzőművészeti- és ipaművészeti digitális adatbázis szempontjainak további vizsgálata, módszerének kialakítása és hasznosítási területeinek meghatározása.	főmuzeológus
2	2015. szept. 11.	WMMM Vármegyeháza	Az képzőművészeti műtárgyak feldolgozása. Czóbel Béla festőművész tárlatához kapcsolódóan. Egy alkotó munkásságának bemutatása a kiállítás rendezés szempontjainak és módszerének összefoglalása	Lovas Csilla főmuzeológus

Általános tapasztalatok megfogalmazása

Két képzőművészeti kiállítás kapcsán múzeumi gyűjteményi tevékenység bemutatása Tolna megyei képzőművészeti- és ipaművészeti digitális adatbázis kialakítási lehetőségének vizsgálatát és módszerének kialakítása, illetve hasznosítási területeinek meghatározása. A helyi Értéktárakhoz való kapcsolódás lehetősége is felmerült.

Alkalmak	Időpont	Helyszín, intézmény	Téma	A feladatot elvégző neve, beosztása	Megállapítások
1	2016.05.17.	Lengyel, Német – Székely Néprajzi és Óvodatörténeti Kiállítás	Új kiállítóterem felmérése	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Tövisháti András restaurátor, Csapai János kulturális közfoglalkoztatott	Újabb kiállítóteremmel bővült a gyűjtemény. Bethlen Gábor Alapítványtól nyert 500.000 Ft összegből lett kialakítva.
2	2016.06.09.	Lengyel, Német – Székely Néprajzi és Óvodatörténeti Kiállítás	Az új kiállítóterem berendezése	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Tövisháti András restaurátor, Csapai János kulturális	A megyei múzeum vállalta az új kiállítóterem szakszerű berendezéséhez

				közfoglalkoztatott	szükséges anyagok beszerzését, beépítését.
3	2016.06.15.	Lengyel, Német – Székely Néprajzi és Óvodatörténeti Kiállítás	Az új kiállítóterem berendezése	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Tövisháti András restaurátor, Csapai János kulturális közfoglalkoztatott	Megtörtént a vitrinek beállítása, kárpitozása, műtárgyak elhelyezésnek előkészítése.
4	2016.06.22.	Szekszárd, Wosinsky Mór Megyei Múzeum Megyeházi Kiállítóhelye, XIX. századi Tudástár című kiállítás	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Szűcs Zsuzsanna múzeumpedagógus, Tövisháti András restaurátor	A kiállítás újszerű, tiszta és rendezett. A nyílászárók árnyékolóval ellátottak, de a kiállítás megvilágítását kb. 80%-ban halogén lámpák adják. A mérőműszereket rendszeresen leolvassák. A vitrinekben LED megvilágítást alkalmaznak. A műtárgyakon károsodást nem tapasztaltam. A tavalyi évhez képest változást nem tapasztaltam. A rendszeres mérések feltételeként meghatároztuk a műtárgykörnyezeti határértékeket.
5	2016.06.22.	Szekszárd, Wosinsky Mór Megyei Múzeum Megyeházi Kiállítóhelye, A régi vármegyeháza világa	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Szűcs Zsuzsanna múzeumpedagógus, Lovas Csilla	A kiállítás, kisebb átalakításokon már átesett, gyakorlatilag kifogástalan

		című kiállítás	határértékek meghatározása	muzeológus, Tövisháti András restaurátor	állapotban van. Világításrendszer elavult. A világítási rendszer felújításához kész, megírt pályázatunk van, de a 2016-os évben elmaradt állományvédelmi pályázatok miatt beadni nem tudtuk. A tavalyi évhez képest változást nem tapasztaltam. A rendszeres mérések feltételeként meghatároztuk a műtárgykörnyezeti határértékeket.
6	2016.06.22.	Szekszárd, Wosinsky Mór Megyei Múzeum Megyeházi Kiállítóhelye, Mattioni Eszter Hímes kövei című kiállítás	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Szűcs Zsuzsanna múzeumpedagógus, Tövisháti András restaurátor	A kiállítás 80-as években készült, hagyományos megvilágítással és hiányos fény elleni árnyékolással ez különösen a festményekre veszélyes. meg kell oldani a kiállítás árnyékolását, és korszerű megvilágítását. A világítási rendszer felújításához kész, megírt pályázatunk van, de a 2016-os évben elmaradt

					állományvédelmi pályázatok miatt beadni nem tudtuk. A tavalyi évhez képest változást nem tapasztaltam. A rendszeres mérések feltételeként meghatároztuk a műtárgykörnyezeti határértékeket.
7	2016.06.22.	Szekszárd, Wosinsky Mór Megyei Múzeum Megyeházi Kiállítóhelye, Időszaki kiállító terem	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Szűcs Zsuzsanna múzeumpedagógus, Lovas Csilla muzeológus, Tövisháti András restaurátor	Rendszeresen használt időszaki kiállító terem, külső fényszűrő rolóval rendelkezik, viszont a kiállítást nagy fényerősségű és melegedésre hajlamos halogén égők világítják meg. A halogén égőket lehetőség szerint műtárgybarát izzókra kell cserélni. A világítási rendszer felújításához kész, megírt pályázatunk van, de a 2016-os évben elmaradt állományvédelmi pályázatok miatt beadni nem tudtuk. A tavalyi évhez képest változást

					nem tapasztaltam. A rendszeres mérések feltételeként meghatároztuk a műtárgykörnyezeti határértékeket.
8	2016.06.22.	Szekszárd, Wosinsky Mór Megyei Múzeum Megyeházi Kiállítóhelye, Régészeti kiállító terem	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Szűcs Zsuzsanna múzeumpedagógus, Tövisháti András restaurátor	A kiállító terem korszerű padlófűtéssel rendelkezik, üvegfalakon keresztül áramlik be a fény, a nyílászárókon árnyékoló nem található, a megvilágítást halogén lámpákkal oldották meg, a vitrinek megvilágítása műtárgybarát LED izzókkal történik. jelenleg kerámia és fém alapanyagú műtárgyak vannak kiállítva. A külső árnyékolást és a belső világítás hibáit meg kell oldani. A tavalyi évhez képest változást nem tapasztaltam. A rendszeres mérések feltételeként meghatároztuk a műtárgykörnyezeti határértékeket.

9	2016.06.28.	Lengyel, Német – Székely Néprajzi és Óvodatörténeti Kiállítás	Az új kiállítóterem berendezése	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Tövisháti András restaurátor, Csapai János kulturális közfoglalkoztatott	Az új kiállítóteremben székely és német népviseleti ruhadarabok és textíliák kerülnek bemutatásra.
10	2016.06.30.	Lengyel, Német – Székely Néprajzi és Óvodatörténeti Kiállítás	Az új kiállítóterem berendezése	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Tövisháti András restaurátor, Csapai János kulturális közfoglalkoztatott	Az új kiállítóterem berendezését a megyei múzeum tervén felül vállalta, összesen 5 munkanappal és 3 fő munkájával támogatta.
11	2016.07.06.	Tamási, Könyvü László Városi Könyvtár és Helytörténeti gyűjtemény	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős	A kiállítás felújított, korszerű körülmények között helyezkedik el. A kiállítások és a raktár kezelését szakalkalmazottak végzik és a nyilvántartást is Ők vezetik. A kiállítás tiszta és rendezett. Megoldották a már több éve kifogásolt fényvédelmet. A kiállítóterem ablakait sötétítő függönnyel látták el.
12	2016.07.06.	Gyöngyös, Német Nemzetiségi Tájékoztató	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős	A tájház felújított, jó általános állapotban van, rendszeresen szellőztetik. A

					nyílászárók egy része árnyékolóval ellátott. A berendezési tárgyakon néhány helyen észleltem, valamint a döngölt anyag padlózatból a kiállított bútorok lábai nedvességet szívnak fel ezáltal a lábak vizesednek korhadásnak indulnak. Meg kell oldani a tárgyak konzerválását és földpadlóra helyezett bútorok lábai alá vízzáró alátétet kell elhelyezni a további károk elkerülése érdekében.
13	2016.07.06.	Varsád, Varsádi Tájház	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős	A 2015-ben elkezdett belső felújítás / vakolat javítás, meszelés / idén is folytatódott a harmadik szoba és a konyha került tatarozásra. 2017-re tervezik a tetőszerkezet felújításának és a tetőhéjazat cseréjének második ütemét. A házban található

					kiállítás tiszta és rendezett. A nyílászárók árnyékolóval ellátottak és a szellőztetésre használt ablakokat rovarhálóval ellátottak. A jövőben el kell kezdeni a fészerben tárolt nagyméretű mezőgazdasági eszközök tisztítását, konzerválását.
14	2016.07.06.	Sióagárd, Sióagárdi Tájház	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős	A tájház épülete évről-évre folyamatosan romlik. A falak felvizesednek, kívül-belül omladoznak, a szabadkéményes konyha megsüllyedt, már a kiállított tárgyak is közvetlen veszélybe kerülnek. A konyhában, padláson, fészerben a fém alapanyagú háztartási és mezőgazdasági eszközök kb. 30%-a korrodált. Az épület teljes felújításra szorul. A tavalyi állapotokhoz képest javulás nem tapasztalható. Írásban

					felhívtuk a fenntartó önkormányzat figyelmét a jelenlegi állapotokra. Döntést kell hoznunk a kiállított műtárgyak elhelyezéséről.
15	2016.07.12.	Bonyhád, Tűzoltástörténeti Kiállítás	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Fuksz Márta muzeológus, Csapai János kulturális közfoglalkoztatott	Az épület alulról vizesedik a kiállítóhely padlóján rendszeresen párafoltok jelennek meg. Valószínűleg páramentesítő gép működtetése sem lenne elég. Kb. 20 db műtárgyon fény károsítása miatt kifakulást tapasztaltam. A kiállítás nyílászáróit árnyékolóval, fényvédelemmel kell ellátni, a kiállítótermet rendszeresen szellőztetni kell a magas páratartalom miatt. A tavalyi állapotokhoz képest változást nem tapasztaltam. Ismételten

					felhívtam kiállítást üzemeltető személyzet figyelmét a magas páratartalom és a szintén magas UV-sugárzás káros hatásaira.
16	2016.07.12.	Bonyhád, Völgységi Múzeum	Állományvédelmi bejárás, kiállításbontás és műtárgyszállítás megbeszélése	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Fuksz Márta muzeológus, Csapai János kulturális közfoglalkoztatott	Az állandó kiállítás egy része 2016-ban megújult, hamarosan megkezdődik az állandó kiállítások megújításának II. üteme. A múzeum 2016-ban másodszor is pályázati pénzt nyert a Kubinyi Ágoston programon. A múzeum belső terei második éve folyamatos átalakuláson mennek keresztül. Állományvédelmi szempontból a majdani kész állapotokat fogom felmérni.
17	2016.08.04.	Dombóvár, Helytörténeti Gyűjtemény Dombóvár	Állományvédelmi bejárás és tanácsadás, műtárgyak gyűjtése ajándékozás, vásárlása, valamint nyilvántartás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős	A kiállítás tiszta és rendezett. A nyílászárók mindegyike UV-fóliázott, de árnyékolóval nem rendelkeznek. Mérőműszerek nincsenek. A

			sa témában.		<p>raktárban a bőr és fa alapanyagú tárgyakon (3 db) penész, a fémtárgyakon (kb. 5%) korrózió nyomait tapasztaltam. A raktári rend kialakítását el kell végezni. A tárgyakat tisztítás, konzerválás után csoportosítani és dobozolni, csomagolni kell. A nyílászárókra rovarhálót és legalább fényvédő függönyt kell felszerelni, és kalibrálható mérőműszereket kell beszerezni. A tavalyi állapotokhoz képest változás nem történt, pályázatokon részt venni nem tudtak. A múzeum raktárában lettek elhelyezve a dombóvári Gólyavár ásatási leletei.</p>
18	1016.08.04.	Dombóvár, Fekete István Emlékház	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős	<p>Több kisebb szobából összenyitott helyiségben helyezkedik el a gyűjtemény. A nyílászárók árnyékolóval</p>

					<p>ellátottak a szellőztető ablakok rovarhálóval felszereltek. A megvilágítás vegyes képet mutat (hagyományos izzó, neon, halogén égő). A kiállítás tiszta és rendezett kissé zsúfolt. A kiállításban több kisebb lokálisan kezelhető kártételt észleltem. A kiállítás üzemeltetője szerint rendszeresen gázosítanak a preparált állatok miatt. A tárgyak nyilvántartásba vételéhez a megyei múzeum részéről Lovas Csilla muzeológus rendszeres segítséget nyújt. A tavalyi évhez képest az állapotok nem változtak.</p>
19	2016.08.04	Nagymányok, Német Nemzetiségi Tájház	Állományvédelmi bejárás, szakfelügyelői jelentés észrevételeinek megbeszélése	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Dr. Balázs Kovács Sándor muzeológus	<p>A kiállítás tiszta és gondozott, a kiállított tárgyak jó általános állapotban vannak. A tájház 1 db páramentesítő géppel rendelkezik. A hőmérsékletet és</p>

					a páratartalmat rendszeresen ellenőrzik. A szakfelügyelői jelentés kifogásolta a műtárgyfotók hiányát. Erre a problémára a jövő évben megoldást kell találni.
20	2016.08.11.	Báta, Fekete Gólya Ház	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Viliminé dr. Kápolnás Mária muzeológus, Csapai János kulturális közfoglalkoztatott	A kiállítás felújított épületben helyezkedik el, újszerű, gondozott. A nyílászárók árnyékolóval ellátottak, mérőműszert rendszeresen leolvassák. Az egy darab páramentesítő készüléket időszakosan használják. A szellőztetésre használt nyílászárókat érdemes lenne rovarhálóval felszerelni. A kiállításban károsodások nyomát nem találtam. A tavalyi évhez képest változást nem tapasztaltam. A kiállítás üzemeltetéséhez és a múzeumpedagógiai foglalkozások megtartásához 1

					fő kulturális közfoglalkoztatót alkalmaznak.
21	2016.08.11.	Báta, Bátai Tájház	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Viliminé dr. Kápolnás Mária muzeológus, Csapai János kulturális közfoglalkoztató	A helyi önkormányzat példa értékűen megbízásos szerződéssel 1 fő szak alkalmazottat foglalkoztat, ki ellátja a tájház üzemeltetési és nyilvántartási munkáit. A 2016-os évben 430 tárgyat leltároztak be. A jövőben tervezik a téglás udvar rendbetételét, valamint fa alapanyagú műtárgyak tisztítását, konzerválását az esetleg megjelenő pálázatok függvényében. A kiállítás tiszta, rendezett, műtárgykárosodást nem észleltem.
22	2016.08.16.	Simontornya, Simontornyai Vár	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Lovas Csilla muzeológus, Tövisháti András restaurátor	A vár kiállítótereiben és a kiszolgálóhelyiségekben több helyen beázás nyomai láthatók. Elmondásuk szerint a tetőszerkezetet rendszeresen javítják. A

					nyílászárók fényvédelme még megoldásra vár. A tavalyi évhez képest változást nem tapasztaltam.
23	2016.08.16.	Simontornya, Simontornyai Vár, Wosinsky Mór Megyei Múzeum Képzőművészeti festményraktár	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Lovas Csilla muzeológus, Tövisháti András restaurátor	A raktár és a műtárgyak porosak, a képkeretek kb. 10%-a sérült, a nyílászárók felén nincs árnyékoló és rendszeres műtárgykörnyezeti mérések úgyszintén nincsenek. El kell végezni a raktár és a műtárgyak tisztítását, konzerválását, valamint a nyílászárók árnyékolását, mérőműszer kihelyezését. Az elmúlt évhez képest változást nem tapasztaltam. A raktározott tárgyak és a raktári helyiség portalanítása, takarítása nem történt meg.
24	2016.08.16.	Simontornya, Simontornyai Vár, Wosinsky Mór Megyei Múzeum Újkortörténeti textilraktár	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Lovas Csilla muzeológus, Tövisháti András restaurátor	A raktár a korábbi évek beázásai ellenére tiszta, rendezett, a tárgyakban károsodás nem keletkezett. Az

					előző évhez képest változást nem tapasztaltam. Továbbra is megoldandó a nyílászáró árnyékolása és legalább egy mérőműszer kihelyezése.
25	2016.08.16.	Ozora, Ozorai Pipó-Várkastély	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Lovas Csilla muzeológus, Tövisháti András restaurátor	A lebontott Illyés kiállítás helyén egy új régészeti kiállítás nyílt. A földszinti kiállítóterek magas páratartalmú levegője miatt páramentesítő készüléket üzemeltetnek. A földszinti kiállítóterek rejtett helyein penészfertőzés nyomait tapasztaltam. Az emeleti Esterházy terem mennyezetén beázás nyoma található. Állományvédelmi méréseket nem folytatnak. A kiállítások páramentesítésének érdekében 5 db páramentesítő készüléket állítottak be, melyeket időszakosan üzemeltetnek.
26	2016.08.16.	Ozora, Ozorai Pipó-Várkastély,	Állományvédelmi	Thuróczy Péter állományvédelmi	A raktárban a tavalyi évhez

		Wosinsky Mór Megyei Múzeum régészeti raktár	bejárás	felelős, Lovas Csilla muzeológus, Tövisháti András restaurátor	képest változást nem tapasztaltam. El kell végezni a tárgyak pormentesítését, csomagolását, a raktár takarítását, valamint a nyílászárókat árnyékolóval kell ellátni.
27	2016.09.06.	Dunaföldvár, Dunaföldvári Vár és kiállítóhely - Ispánház, időszaki kiállító terem - Fafaragó galéria	Állományvé delmi bejárás, tanácsadás a kiállítóterek fényvédelm ével kapcsolatba n	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Tövisháti András restaurátor, Csapai János kulturális közfoglalkoztatott	A kiállítóterekben elmondásuk szerint önerőből fejleszteni nem tudnak. Mindenképpen állományvédelm i pályázatra várnak. A kiállítások nyílászáróira bár UV-fólia került ennek ellenére a látható fény akadálytalanul jut a kiállító terekbe. Az elavult világítási rendszert is fejleszteni kell. A várban lévő földszinti időszaki kiállító terem magas páratartalmának csökkentése érdekében páramentesítő készülék beállítását javaslom.
28	2016.09.06.	Paks, Városi Múzeum	Állományvé delmi bejárás, szaktanácsa	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Tövisháti András restaurátor,	2016 szeptember végén új állandó kiállítás nyílik a

			dás az új állandó kiállítás műtárgymás olatainak elkészítéséh ez	Csapai János kulturális közfoglalkoztatott	korábban már felújított Deák házban. A kiállítóterek ezen kívül ebben az épületben lesznek elhelyezve. Jelenleg minden erőforrás az új kiállítás megvalósítására fordítanak. A raktár zsúfolt, a nagyobb tárgyaknak nincsen megfelelő hely. A tárgyak csoportosítva rendezetten helyezkednek el. Mérési jegyzőkönyvet rendszeresen vezetik. A műtárgyak csomagolását, dobozolását és a nyílászárók árnyékolását el kell végezni. A raktárakban változást az előző évekhez képest nem tapasztaltam.
29	2016.09.06.	Paks, Paksi Képtár	Állományvé delmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Tövisháti András restaurátor, Csapai János kulturális közfoglalkoztatott	A kiállítótér műszakilag jól felszerelt, páramentesítőkkel el és szellőztető berendezéssel rendelkezik. A raktár szintén korszerű, műszakilag kiváló raktári berendezésekkel

					. Az elmúlt évhez képest változást nem tapasztaltam, a raktári helyiségekben a földön elhelyezett nagyméretű műtárgyakat fel kell bakolni, esetleg raklapokon elhelyezni.
30	2016.09.06.	Paks, Atomenergetikai Múzeum	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Tövisháti András restaurátor, Csapai János kulturális közfoglalkoztatott	Az elmúlt években elvégezték a raktári és kiállítóterek UV-fóliázását. Fel kell hívnom a figyelmet arra, hogy az UV fólia nem helyettesíti az árnyékolást, azaz a látható fény IR sugárzás bejutását a kiállítóterbe. Az ablakok árnyékolásának több funkciója is van, véd a direkt erős napsugárzástól, és lassítja a helyiség nyári felmelegedését. Az árnyékolás hatékonyságán kell még javítani, valamint idővel a kiállítás megvilágítását korszerűsíteni, műtárgybarát fényforrásokat kell beépíteni.

31	2016.09.27.	Decs, Lankóci Vízügyi Kiállítóhely	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Viliminé dr. Kápolnás Mária muzeológus	A kiállítóhely felújított, újszerű állapotban van, mondhatni műemlék az ipari létesítményben hagyományos értelemben vett ma állományvédelmi tevékenységet nem lehet folytatni. A bemutatóterem alatt élő víz folyik. A szabadtéren kiállított vízügyi eszközök konzerválását festését el kell végezni.
32	2016.09.29.	Kölesd-Borjád, Petőfi Sándor Emlékméhes	Állapotfelmérés	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Lovas Csilla muzeológus	A félig nyitott épületben található a kiállítás, amiben eredeti műtárgy nem található. A fölbe süllyesztett épület falai vizesednek és erősen salétromosodnak. Az épület tetőszerkezete rovarfertőzöttséget mutat.
33	2016.09.29.	Pálfa - Felsőrácegres, Illyés Gyula első iskolája	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Lovas Csilla muzeológus	Az épület és a kiállítás az elmúlt évek fejlesztéseinek köszönhetően újszerű állapotban található. A kiállításokban

					sajnos további fejlesztések nem történtek. A megvilágítás és a külső nyílászárók árnyékolását meg kell oldani. A könyvtár teremben több falon elhelyezett grafika fakulása észrevehető. A tavalyi bejáráshoz képest változást nem tapasztaltam.
34	2016.09.29.	Sárszentlőrinc, Petőfi Sándor Emlékház	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Lovas Csilla muzeológus	A kiállítás tiszta és rendezett. Az épületben még egy helyiség vár felújításra és berendezésre, amit jelenleg raktárnak használnak. A nyílászárók árnyékolóval és rovarhálóval ellátottak. A falakon néhol vizesedés, salétrom nyomai láthatók. Mérőműszerrel nem rendelkeznek.
35	2016.09.29.	Sárszentlőrinc, Lázár Ervin Emlékszoba	Állományvédelmi bejárás	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Lovas Csilla muzeológus	Egy régi paraszti épületben kialakított kiállító és múzeumpedagógiai tér. Egy kialakított enteriőr helyezkedik el. A nyílászárók

					<p>árnyékolását, rovarhálóval való felszerelését meg kell oldani. Az épület falain több helyen vizesedést és salétrom kiválást tapasztaltam. Mérőműszerrel nem rendelkezik a kiállítás.</p>
36	2016.10.04.	Szekszárd, Wosinsky Mór Megyei Múzeum Vissza a múltba, Látványtár	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Tövisháti András restaurátor, Künsztler Gábor Tamás restaurátor	<p>A 2015-en nyílt kiállítás újszerű és korszerű minden alapvető állományvédelmi eszközzel felszerelt. A több mint 6000 tárgyat befogadó kiállítás üzemeltetése rendszerszerű. Műtárgykárosodást nem észleltünk. A 2017-ben elkezdődő állományvédelmi alpmérésekhez meghatároztuk az elvárható optimális műtárgykörnyezeti határértékeket.</p>
37	2016.10.04.	Szekszárd, Wosinsky Mór Megyei Múzeum Múzeumpedagógiai foglalkoztató tér és kiállítás	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Tövisháti András restaurátor, Künsztler Gábor Tamás restaurátor	<p>Az alagsorban elhelyezkedő kiállításban az 5 db páramentesítő gép üzemelése ellenére időszakosan magas</p>

					<p>páratartalommal rendelkező légtér alakul ki. A rejtett rosszul szellőző vizes helyeken penészfoltok, valamint a vitrinekben elhelyezett fémtárgyakon rozsdafoltok alakulnak ki. A 2017-ben elkezdődő állományvédelmi alpmérésekhez meghatároztuk az elvárható optimális műtárgykörnyezeti határértékeket.</p>
38	2016.10.04.	Szekszárd, Wosinsky Mór Megyei Múzeum Egy kisváros a századfordulón című időszaki kiállítása	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Tövisháti András restaurátor, Künsztler Gábor Tamás restaurátor	<p>A kiállítási installációkon és a tárgyakon moly kártétele látható, a táblókra kihelyezett papír alapú műtárgyakon fakulás és mechanikai sérülés is látható. A károsodott műtárgyakat le kell cserélni, tisztítani, konzerválni, fertőtleníteni kell. A tavalyi évhez képest az állapotokban változás nem történt. A 2017-ben elkezdődő</p>

					állományvédelmi alpmérésekhez meghatároztuk az elvárható optimális műtárgykörnyezeti határértékeket.
39	2016.10.04.	Szekszárd, Wosinsky Mór Megyei Múzeum Őskortól a honfoglalásig című régészeti kiállítás	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Tövisháti András restaurátor, Künsztler Gábor Tamás restaurátor	A 80-as évek elején létrehozott kiállítóterem mára elavult. A következő 5 évben tervben van a felújítása. Jelenleg állományvédelmi eszközökre beruházni már nem érdemes. A kiállítás kárpitozásán moly kártétele észlelhető. A fertőzőtség mértékét molycsapdákkal ellenőrizzük. A 2017-ben elkezdődő állományvédelmi alpmérésekhez meghatároztuk az elvárható optimális műtárgykörnyezeti határértékeket.
40	2016.10.04.	Szekszárd, Wosinsky Mór Megyei Múzeum Időszaki kiállító terem	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Tövisháti András restaurátor, Künsztler Gábor Tamás restaurátor	A kiállító terem korszerű 2 db beépített légkondicionáló géppel felszerelt. UV-mentes kiállító környezettel és szintén korszerű

					<p>LED megvilágítással rendelkezik. Mérőműszerrel felszerelt. A tavalyi állapotokhoz képest változást nem tapasztaltam. A 2017-ben elkezdődő állományvédelmi alpmérésekhez meghatároztuk az elvárható optimális műtárgykörnyezeti határértékeket.</p>
41	2016.10.04.	Szekszárd, Wosinsky Mór Megyei Múzeum Örökségünk című állandó kiállítása	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Tövisháti András restaurátor, Künsztler Gábor Tamás restaurátor	<p>A kiállítás a 2005-ös létrehozása ellenére újszerű állapotban van. A sok szerves alapanyagú műtárgy érdekében védekezéseket kell végrehajtani. A kiállításban molyirtók és molycsapdák lettek kihelyezve. A természetes alapanyagú installációs anyagokat frissíteni cserélni kell. A 2017-ben elkezdődő állományvédelmi alpmérésekhez meghatároztuk</p>

					az elvárható optimális műtárgykörnyezeti határértékeket.
42	2016.10.07.	Szekszárd, Wosinsky Mór Megyei Múzeum Vörösmarty utcai raktára	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, V. Kápolnás Mária muzeológus, Mohr Szilvia gyűjteménykezelő, Tövisháti András restaurátor	Befejeződött a raktár festése az újkortörténeti gyűjtemény dokumentumtárát másik gyűjteményi raktárba költöztettük. Az itt elhelyezett gyűjtemény tisztítása, rendezése megtörtént. A légcserét egy szellőző ventilátor beépítésével oldottuk meg. A 2017-ben elkezdődő állományvédelmi alapmérésekhez meghatároztuk az elvárható optimális műtárgykörnyezeti határértékeket.
43	2016.10.12.	Fadd, Néprajzi-újkortörténeti-iparművészeti raktár	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Lovas Csilla muzeológus, Tövisháti András restaurátor, Künsztler Gábor Tamás restaurátor	A raktárépület műszaki állapota leromlott, és elavult. Falai vizések, salétromosak. A raktárban elhelyezett tárgyak 90%-a szervesanyag. A magas páratartalom miatt penészképződés

					re lép fel. A zsúfoltság csökkentése érdekében további fémplacok lettek felépítve. Önerőből a múzeum megoldotta a téli temperáló fűtéshez elengedhetetlen új gázvezeték kiépítését. A 2017-ben elkezdődő állományvédelmi alpmérésekhez meghatároztuk az elvárható optimális műtárgykörnyezeti határértékeket.
44	2016.10.17.	Szekszárd, Wosinsky Mór Megyei Múzeum Régészeti raktár	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Czövek Attila régészmuzeológus, Csiszér Antal gyűjteménykezelő	A raktár rendezett, enyhén poros. Aljzata beton. Fűtéssel nem rendelkezik. A tavalyi állapotokhoz képest változás nem történt. A 2017-ben elkezdődő állományvédelmi alpmérésekhez meghatároztuk az elvárható optimális műtárgykörnyezeti határértékeket.
45	2016.10.17.	Szekszárd, Wosinsky Mór Megyei Múzeum	Állományvédelmi bejárás, az	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Czövek	Részlegesen kialakított raktár ideiglenes

		Régészeti- és Újkortörténeti raktár	elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Attila régészmuzeológus, Csiszér Antal gyűjteménykezelő	megoldásokkal. Régészeti- és újkortörténeti és gyűjteményekkel, valamint itt kerültek elhelyezésre a méretük miatt más raktárban nem tárolható néprajzi tárgyak is. A raktár poros, fűtés a raktári részeken nincs. A riasztóberendezés nincs kiépítve. Az elmúlt évhez képest változás nem történt. A 2017-ben elkezdődő állományvédelmi alaptervekhez meghatároztuk az elvárható optimális műtárgykörnyezeti határértékeket.
46	2016.10.25.	Szekszárd, Babits Mihály Emlékház	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Lovas Csilla muzeológus	Az elmúlt bejárás óta a 2015-ös NKA pályázatból megvalósult a kiállítás nyílászáróinak UV-fóliázása és a korszerűtlen megvilágítás műtárgybarát fényforrásokra cserélése. A 2017-ben elkezdődő állományvédelmi alaptervekhez meghatároztuk

					az elvárható optimális műtárgykörnyezeti határértékeket.
47	2016.10.25.	Szekszárd, Irodalom Háza – Mészöly Miklós Emlékház	Állományvédelmi bejárás, az elvárt műtárgykörnyezeti határértékek meghatározása	Thuróczy Péter állományvédelmi felelős, Lovas Csilla muzeológus	Önerőből jelentős fejlesztésre került sor. UV-mentes kiállítási környezet elérése érdekében a kiállítás nyílászárói fényvédő fóliával lettek ellátva, valamint a megvilágítási eszközök is energiatakarékos UV-mentes fényforrásokra lettek cserélve. Az épület állaga az utóbbi időben megromlott több helyen vakolatmálás és repedések nyomai láthatók. Egy falszakaszon vakolatcsere is történt és szükségképpen az esővízcsatorna is javításra került. A 2017-ben elkezdődő állományvédelmi alpmérésekhez meghatároztuk az elvárható optimális műtárgykörnyezeti határértékeket.

Általános tapasztalatok megfogalmazása:

A bejárás folyamán a cél, hogy az állományvédelmi felelős minél többet lásson, tapasztaljon az adott intézményben szemrevételezéssel, adatgyűjtéssel, vagy akár az ott dolgozókkal való beszélgetések során. Általában egy vagy több kísérő (restaurátor, muzeológus, gyűjteménykezelő kisebb helyeken művelődésszervező, de olyan is van, hogy a megbízott gondnok) mutatja be az adott intézményt a kiállításokat, raktárokat. A felgyűjtött adathalmazt próbálom az általam készített űrlapokra rávezetni és közben fotókat készíteni.

A bejárás megkezdése előtt az intézmények értesítést kapnak a lehetséges időpontról, váratlanul, bejelentés nélkül nem megyünk ki. A gyűjtemények látogatása a költséghatékonyság miatt „láncra fűzve” történik, mely települések nagyjából egy útvonalba esnek azok látogatása történik meg egy időben.

Már az első bejárás során szétszótottam a megyében mérési jegyzőkönyv mintákat, hogy próbáljanak meg legalább a hőmérsékleti és páratartalmi adatokról feljegyzést készíteni, így a későbbiek folyamán a helyi adottságokat és a műtárgykörnyezeti adatokat figyelembe véve közösen meg tudjuk határozni a közeljövőben esedékes intézkedéseket, fejlesztéseket.

Jelenleg az intézmények fele rendszeresen vezeti a mérési jegyzőkönyveket, 10% csak időszakosan, 30% nem, ezek általában kisebb tájházak, gyűjtemények. Ami problémaként felmerült, az a mérőműszerek sokfélesége, elavultsága és kalibrálhatatlansága, így nem minden mérés tekinthető pontosnak.

További lehetőségeket kell teremteni az adatfeldolgozás, információnyújtás valamint a megyében található muzeális intézmények állományvédelmi tendenciáinak megismerésére. A jelenleg még kézzel kitöltött adatlapok további fejlesztésére is szükség van, elektronikus kitöltése előnyösebb lenne és tovább finomítanám a kérdéssorokat, további új kérdések felvételével. Átfogó, a megye állományvédelmi helyzetét jól tükröző éves felmérési adatokat tartalmazó táblázatot kell kifejlesztetni, amin nyomon követhető az adott gyűjtemény fejlődése, esteleges romlása vagy éppen a stagnálás állapota. A műtárgykörnyezeti mérések bevezetéséhez hasonlóan a kártevőkre kiterjedő monitoring rendszert is be kellene vezetni. Jelenleg a kérdőív csak a között tud különbséget tenni, hogy van vagy nincs, de a mértékről és a kiterjedésről még nem szolgáltat adatot. Természetesen az intézményeket nem lehet egy szintre besorolni, különbséget kell tenni egy tájház és mondjuk egy városi múzeum között. Úgy ahogy a műtárgykörnyezeti mérések, a monitoring rendszer sem fogja valószínűleg lefedni 100%-át a megyében lévő intézményeket, mert minden műtárgyvédelmi feladat eredményessége függ az adott kiállítóhely, gyűjtemény adottságaitól, személyi feltételeitől.

A legtöbb gyűjteménynek egyetlen lehetősége, hogy pályázati forrásokból a műtárgyait legalább a tisztítás, konzerválás szintjén rendbe hozni. Önerőből nagyon kevés gyűjtemény tud fejleszteni, vagy legalább szinten tartani a meglévő állapotokat, mindenképpen pályázati lehetőségekhez kell jutni, a pályázati kiírások nagyban meghatározzák az éves fejlesztéseket.

Információt, tanácsot pályázatíráshoz tudunk adni, de a pályázatokat megírni, habár igény lenne, felvállalni nem tudjuk.

Sajnálatos módon 2016-ban NKA-nál nem jelentek meg muzeális intézmények részére állományvédelmi feladatokat, célokat szolgáló pályázati kiírások, ellenben a könyvtárakra és levéltárakra igen.

Üdvözlendő előre lépésnek tartom a minisztérium által tavalyi évben a Járásszékhely Múzeumok szakmai támogatására kiírt, állományvédelmi feladatok ellátásához szükséges eszközök beszerzését támogató pályázatot, melyen sikeresen részt vettünk.

Nem tudom, hogy milyen további elképzelései, tervei vannak a minisztériumnak a megyei állományvédelmi bejárásokkal kapcsolatban. Hosszú távon mindenképpen elgondolkodtató, ha nem teszünk lépéseket megyei szinten a állományvédelmi feladatok ellátása érdekében a további anyagi és humán erőforrások bevonásával, akkor nagyon valószínű, hogy a megyei állományvédelmi bejárás megreked egy olyan szinten, ami gyakorlatilag évi egy látogatásban kimerül és az aktuális helyzet dokumentálásán kívül más nem történik. Jelenleg az állományvédelmi pályázatok hiánya és bizonytalan megjelenése miatt, még ígéretes szintjén sem tudom biztatni, támogatni a megyében található intézményeket.

2. melléklet

A muzeális intézmény 2016. évi műtárgykölcsönzései

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (továbbiakban: Kultv) 38/A. §, valamint a muzeális intézményekben őrzött kulturális javak kölcsönzéséről, valamint a kijelölési eljárásról szóló 29/2014. (IV. 10.) EMMI rendelet teljesülése.

Ssz.	Szerződés száma	Kölcsönvevő	Kultv. 38/A (1) szerinti szerződés			Kultv. 38/A § (6) szerinti miniszteri engedély száma, kelte
			Kultv. 38/A § (2) szerinti kötelező tartalmi elemek (I/N)	Kultv. 38/A § (3) szerinti melléklet (I/N)	Kultv. 38/A (4) szerinti pénzügyi biztosíték (I/N)	
1.	16/2016.	Petőfi Irodalmi Múzeum	N	N	N	N
2.	21/2016.	Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum Szombathely	N	N	N	N
3.	22/2016.	Pannonhalmi Főapátság	N	N	N	N
4.	27/2017. meghosszabbítás	Magyar Nemzeti Múzeum Bp.	N	N	N	N
5.	32/2016. meghosszabbítás	Kölesd Községi Önkormányzat	N	N	N	N
6.	44/2016.	Kovács Gábor Művészeti Alapítvány Bp.	N	I	I	N
7.	95/2016. szerződés-módosítás	Tolna Megyei Kormányhivatal Szekszárd	N	N	N	N
8.	110/2016.	Balatoni Múzeum Keszthely	I	I	I	N

38/A. § (1) A muzeális intézmény vagy fenntartója a kulturális javakat határozott időre szóló, írásbeli szerződés alapján adhatja vagy veheti kölcsön (a továbbiakban: kölcsönzés).

(2) A kulturális javak kölcsönzéséről szóló szerződésnek (a továbbiakban: kölcsönzési szerződés) tartalmaznia kell

a) a kölcsönvevő által a kölcsönzött kulturális javaknak biztosítandó állományvédelmi követelményeket, beleértve a klimatikus viszonyokat, a csomagolás és a szállítás feltételeit,

b) a kölcsönzött kulturális javak sérülése esetén követendő eljárást,

c) a kölcsönvevő által nyújtandó vagyonbiztonsági feltételeket, beleértve az esetlegesen szükséges muzeológusi, rendőrségi vagy egyéb fegyveres kíséretet is.

(3) A kölcsönzési szerződéshez mellékelni kell a kölcsönzött kulturális javak leltári számmal ellátott jegyzékét, a kölcsönbe adás időpontjában fennálló fizikai állapotot dokumentáló szakleírással és képi ábrázolással együtt.

(4) A kölcsönzési szerződésben kölcsönzési díj és pénzügyi biztosíték köthető ki. A muzeális intézmény nyilvántartásában szereplő kulturális javak nem muzeális intézmény számára, továbbá külföldre történő kölcsönzése esetén, a (7) bekezdésben meghatározott kivétellel a kölcsönzött kulturális javak értékéhez igazodó pénzügyi biztosítékot kell kikötni.

(4a) Pénzügyi biztosítékként

a) a kulturális javak biztosítási értékével arányos, elkülönítetten kezelt, lekötött pénzügyi összeg,

b) az államháztartásról szóló törvény alapján az államháztartásért felelős miniszter által vállalt kiállítási garancia vagy kiállítási viszontgarancia,

c) nem költségvetési szervként működő kölcsönvevő esetén a kulturális javakban esetlegesen bekövetkező valamennyi kár megtérítésének vállalására irányuló garancianyilatkozat vagy garanciaszerződés,

d) biztosítási szerződés, vagy

e) egyéb szerződéses biztosíték nyújtása alkalmazható.

(5) A miniszter állami tulajdonú kulturális javak muzeális intézmények közötti kölcsönzése esetén a kölcsönvevő indokolt kérelmére, nemzeti kulturális érdekre figyelemmel mentesítést adhat a kölcsönzési díj és a pénzügyi biztosíték megfizetése alól.

(6) A muzeális intézmény nyilvántartásában szereplő kulturális javak nem muzeális intézmény számára, továbbá külföldre történő kölcsönzéséhez a miniszter hozzájárulása szükséges. A hozzájárulás megadása során a miniszter vizsgálja a kölcsönzéshez fűződő nemzeti kulturális érdek, valamint a (2)-(4) bekezdésben rögzített feltételek meglétét.

3. melléklet

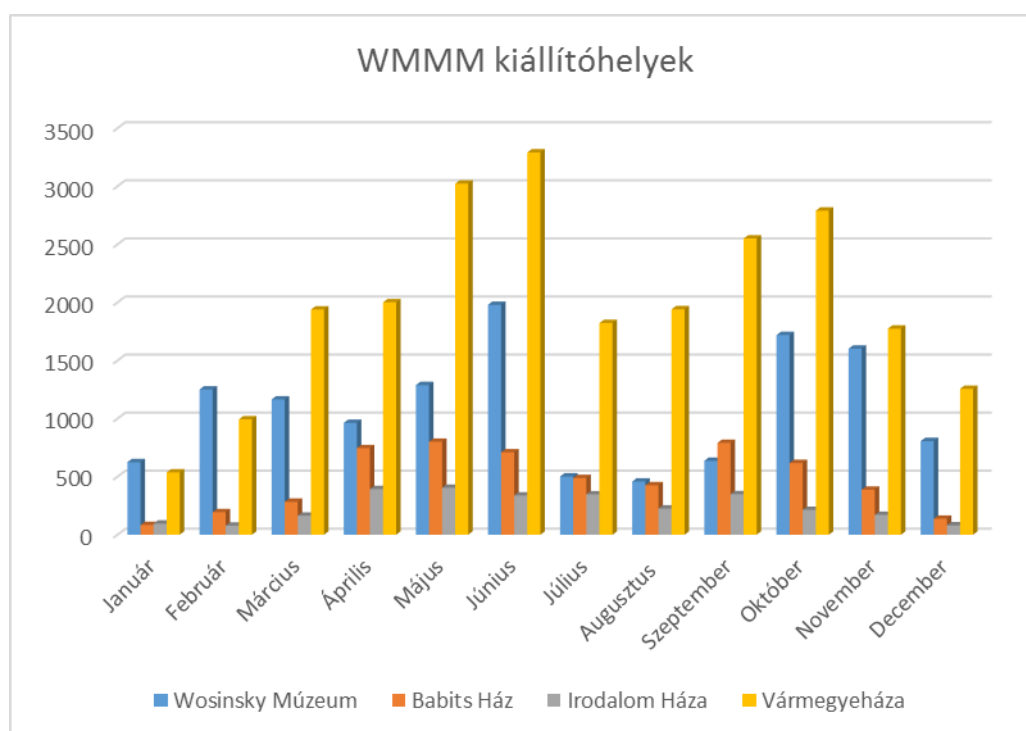
A Wosinsky Mór Megyei Múzeum küldetésnyilatkozata. Elfogadva: 2015. 02. 15-én.

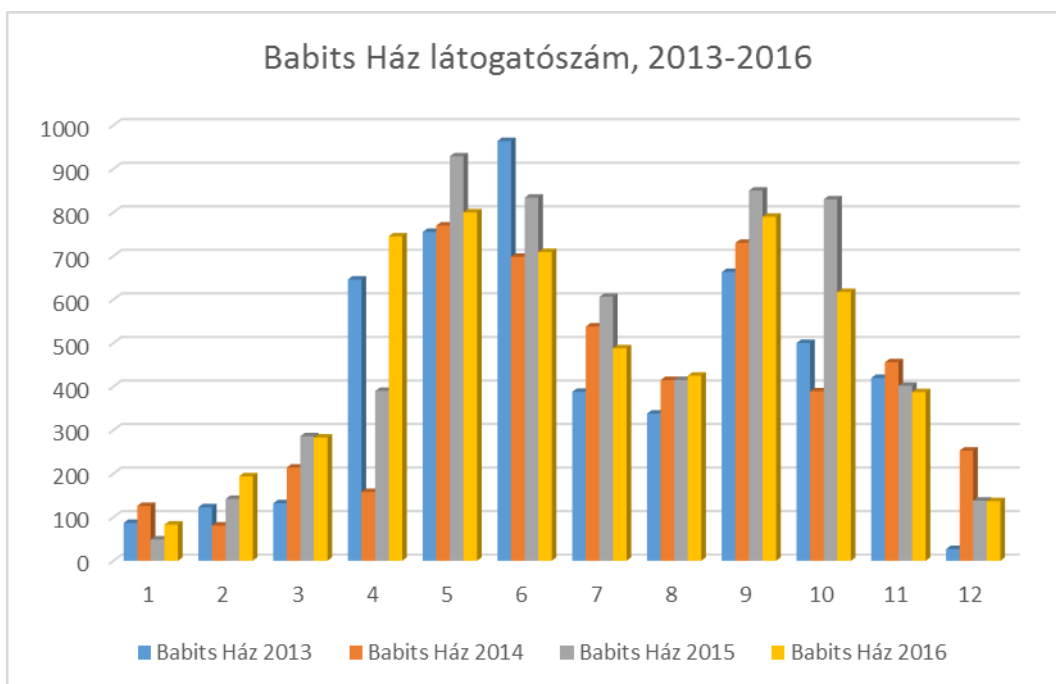
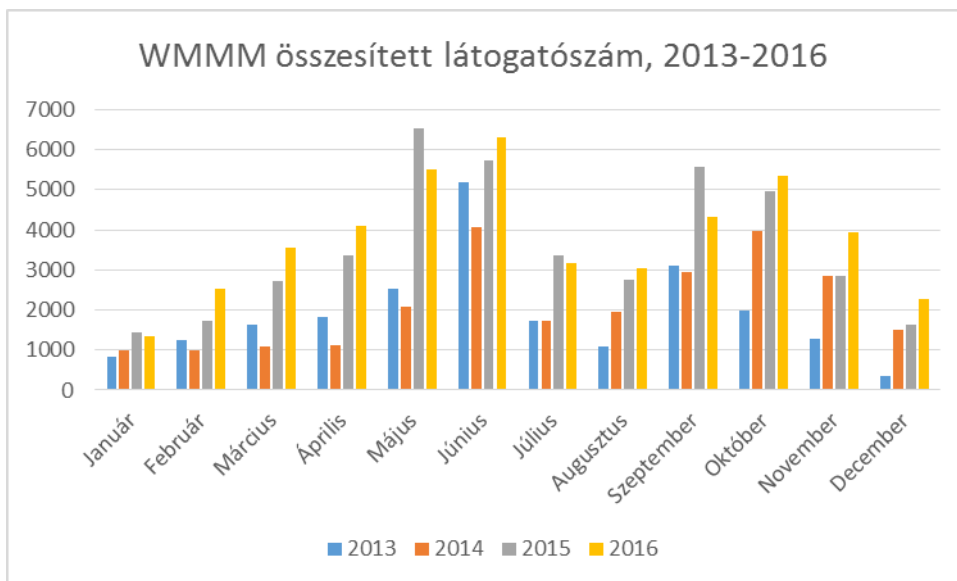
A Wosinsky Mór Megyei Múzeum küldetése, hogy Tolna megye, azon belül különös tekintettel Szekszárd Megyei Jogú Város régészeti, újkortörténeti, néprajzi, képző-, művészet- és irodalomtörténeti, valamint numizmatikai örökségét gyűjtse, őrizze, feldolgozza és közzétegye, elsősorban a tájegység lakossága és ezen túl az idelátogató turisták és iskolák számára. Azért dolgozunk, hogy az itt élő polgárok, valamint látogatóink megismerjék és élvezzék a megye történetét, természeti és kulturális gazdagságát, életét, felhasználva tudományos, múzeumpedagógiai és közművelődési tapasztalatainkat, eszközeinket, szolgálva ezáltal a közjót. Felelősséggel tartozunk tárgyi és szellemi örökségünk további fennmaradásáért, nemzeti múltunk és identitásunk Tolna megyei vonatkozású elemei iránt.

4. melléklet: A Wosinsky Mór Megyei Múzeum látogatószámaira vonatkozó grafikonok és táblázat

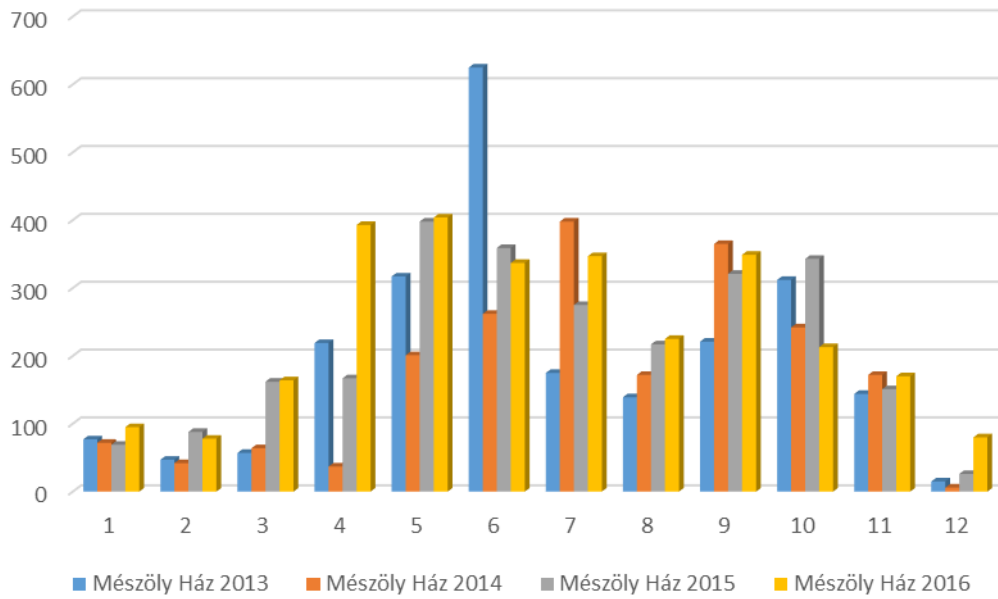
ÖSSZESÍTETT LÁTOGATÓSZÁM 2016.

<i>Intézmények</i>	<i>Látogatósám</i>						<i>Bevétel</i>
	<i>Teljes árú</i>	<i>Diák /nyugd</i>	<i>Ingyenes</i>	<i>Komb</i>	<i>Tárlatv</i>	<i>Összesen</i>	
Wosinsky Múzeum Szekszárd	317	3.458	9.167	48	46	12.990 (28,7%)	
Babits Ház Szekszárd	777	2.041	2.759	81	32	5.658 (12,5%)	
Irodalom Háza Szekszárd			2.855		5	2.855 (6,2%)	
Vármegyháza	1.487	2.495	19.896	38	55	23.916 (52,6%)	
Összesen	2.581 (5,6%)	7.994 (17,6%)	34.677 (76,3)	167 (0,5%)	138	45.419 (100%)	

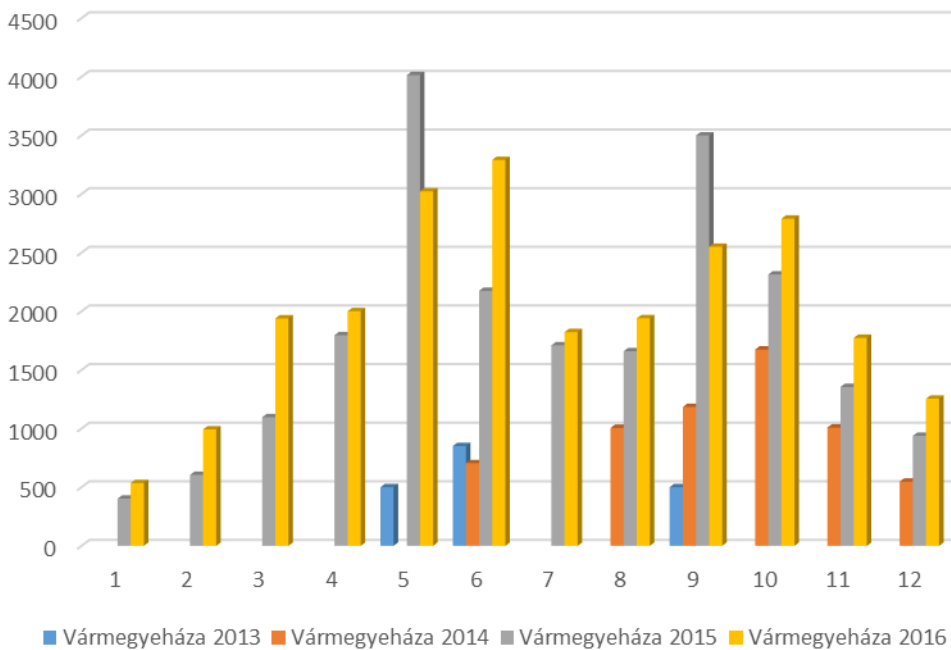

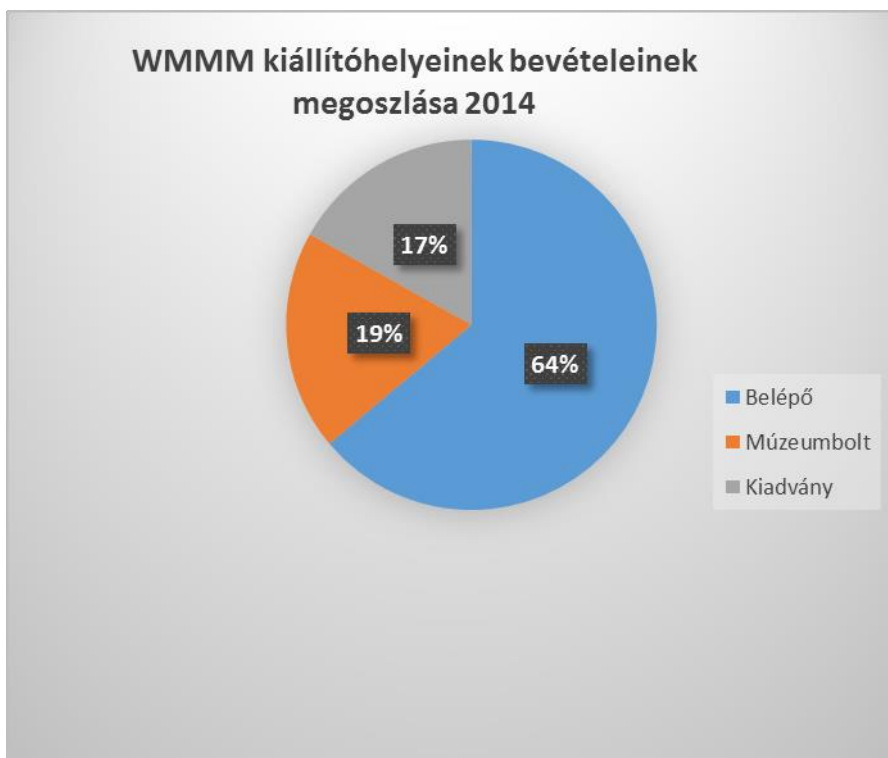
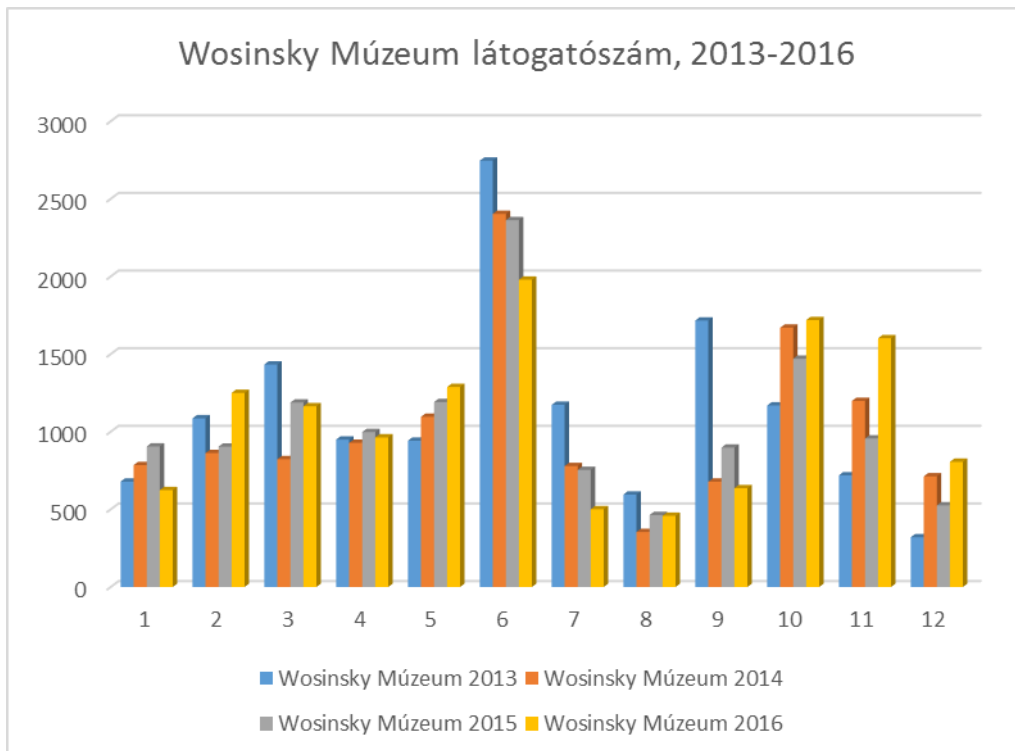

Mészöly Ház látogatósám, 2013-2016

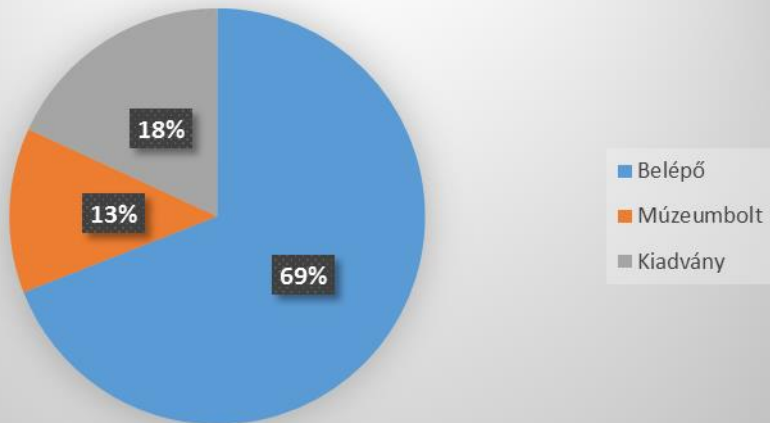

Vármegyháza látogatósám, 2013-2016

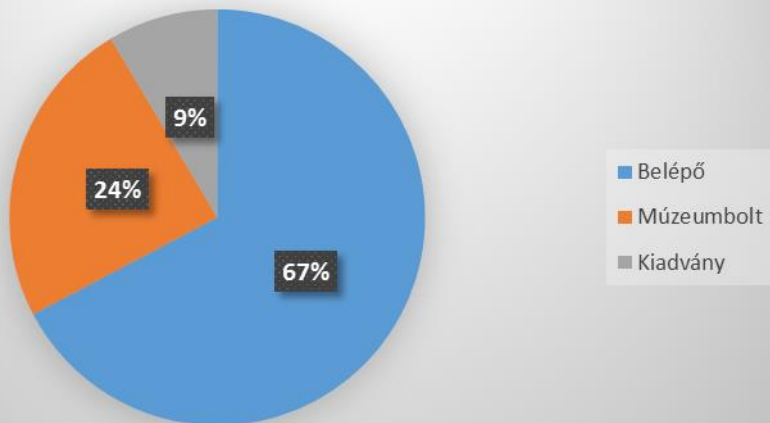

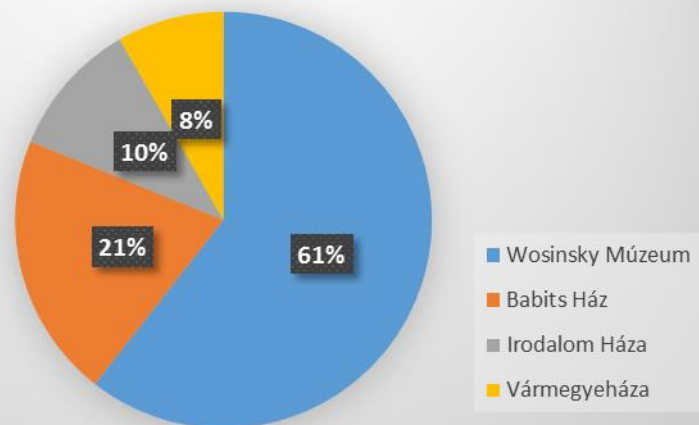
WMMM kiállítóhelyek bevételei megoszlása
2015

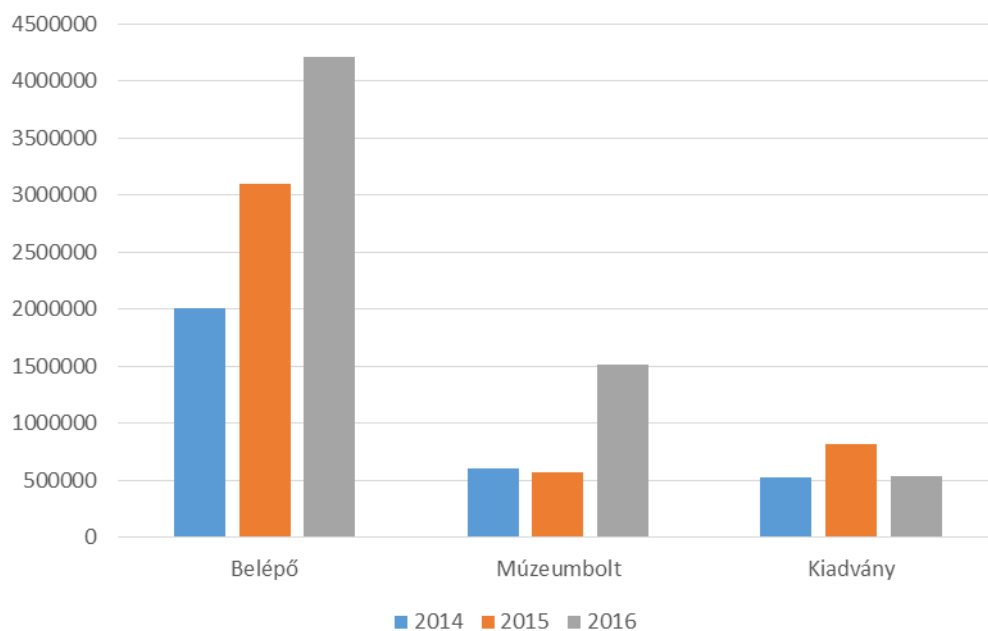
WMMM kiállítóhelyek bevételei megoszlása
2016

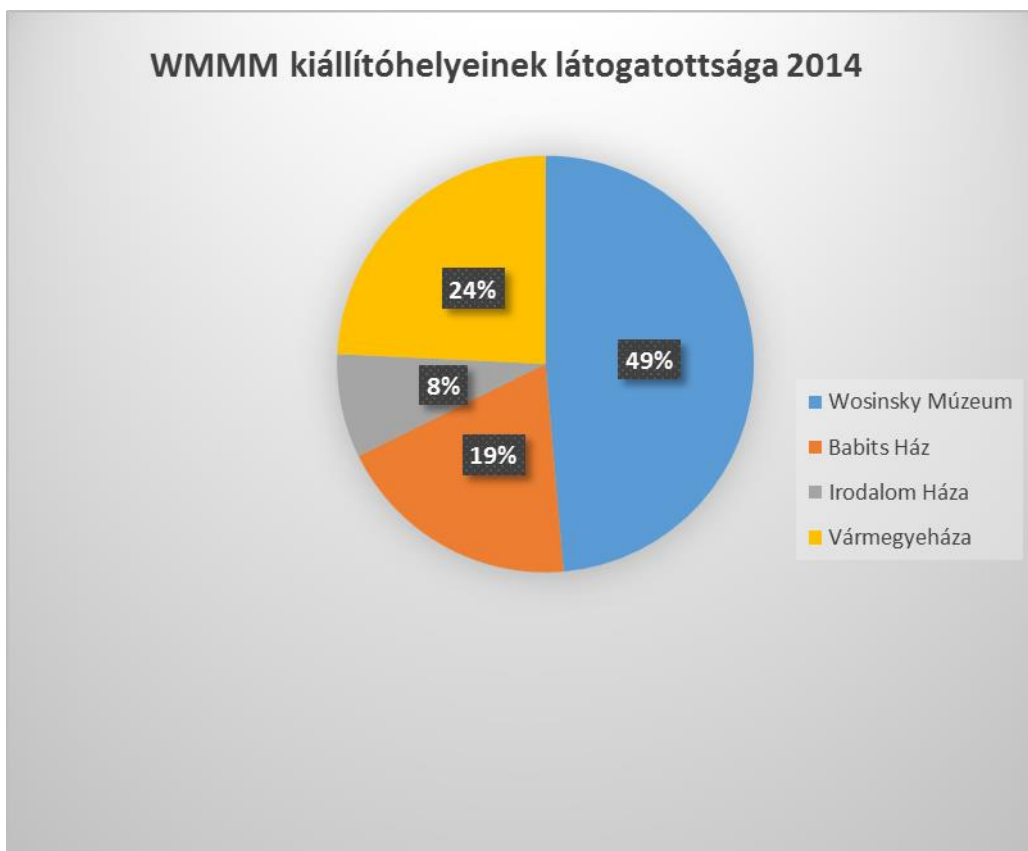
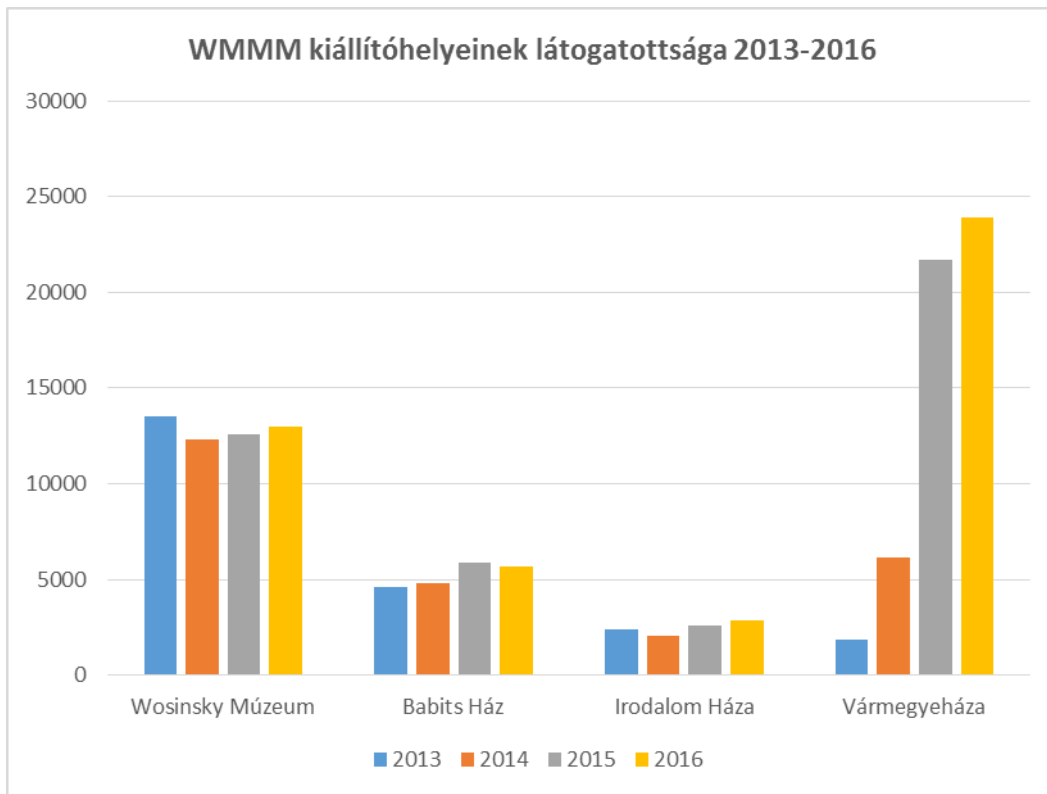

WMMM kiállítóhelyeinek látogatottsága 2013

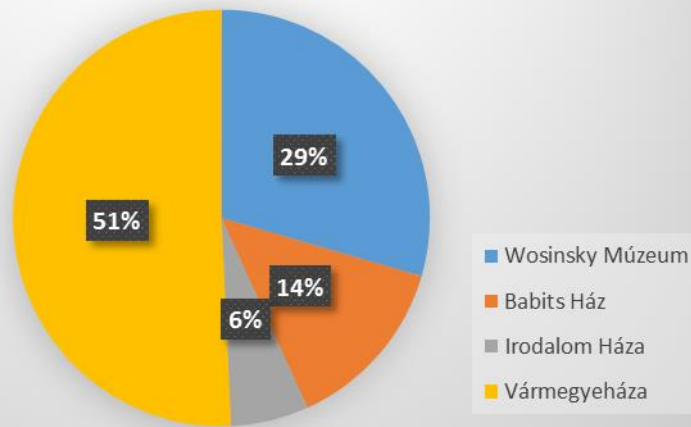

WMMM kiállítóhelyeinek bevétele 2014-2016

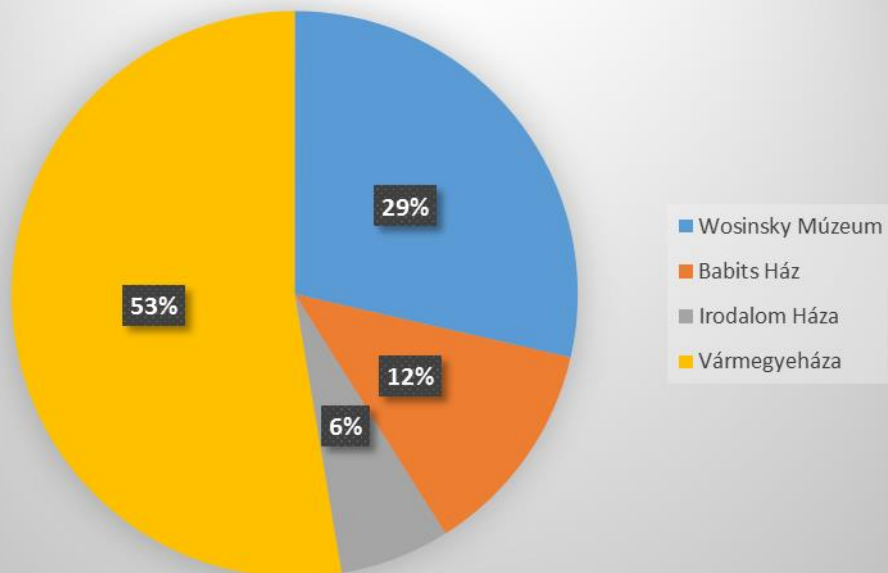

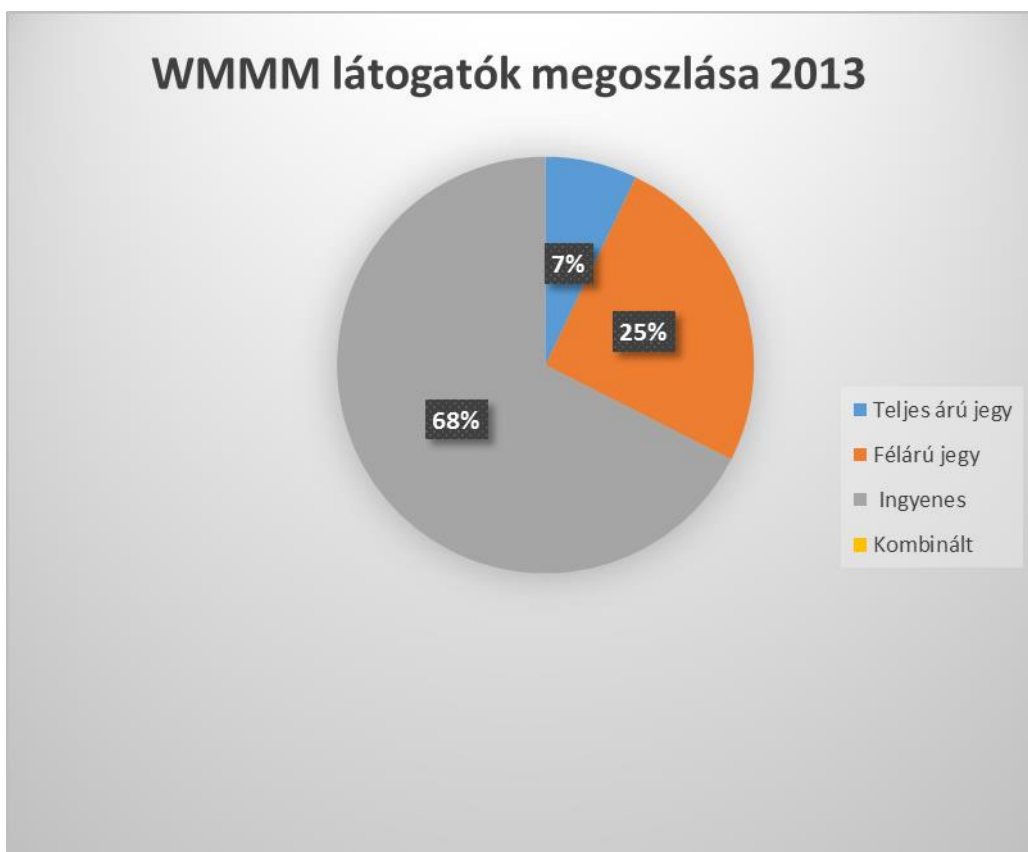
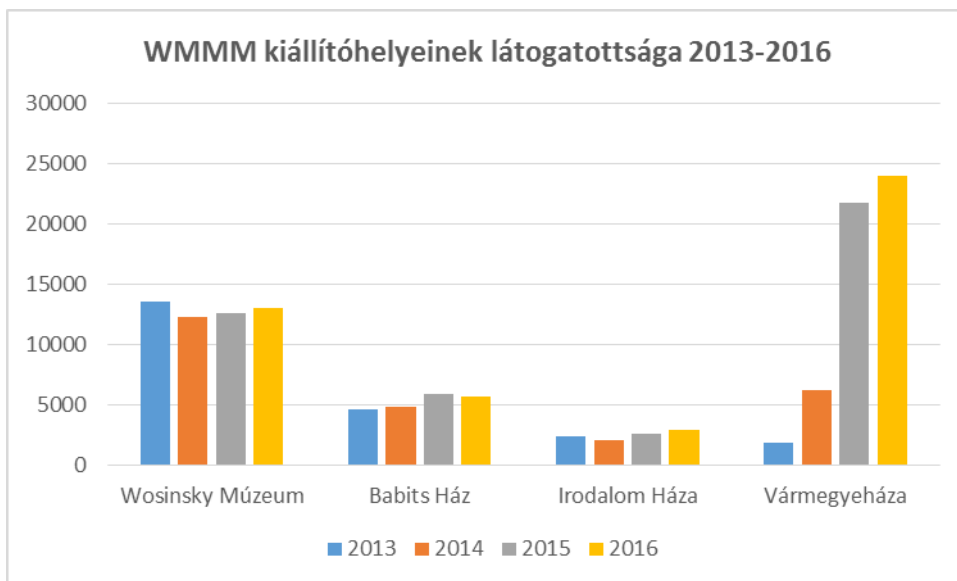

WMMM kiállítóhelyeinek látogatottsága 2015

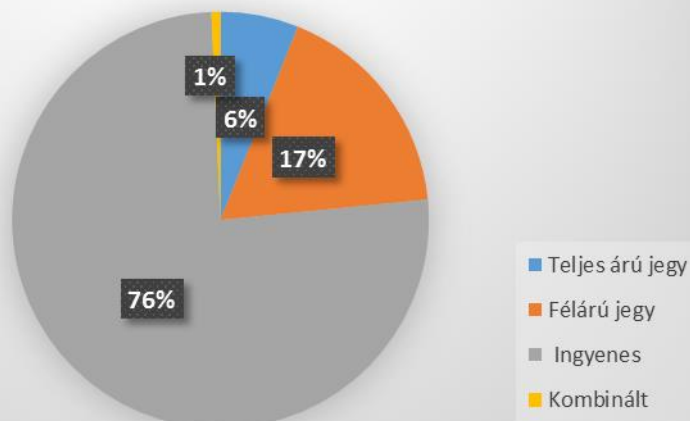

WMMM kiállítóhelyeinek látogatottsága 2016

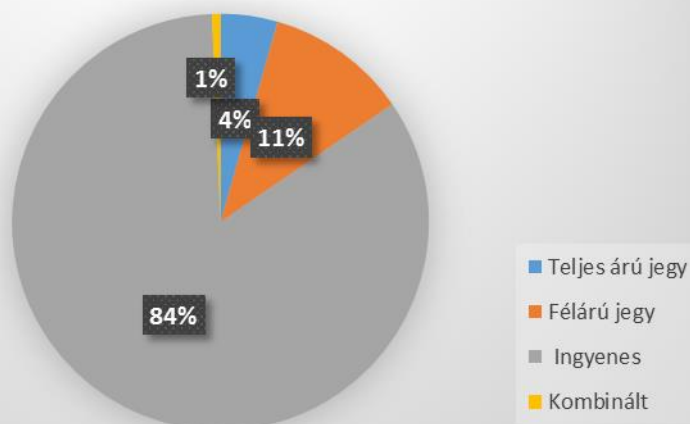

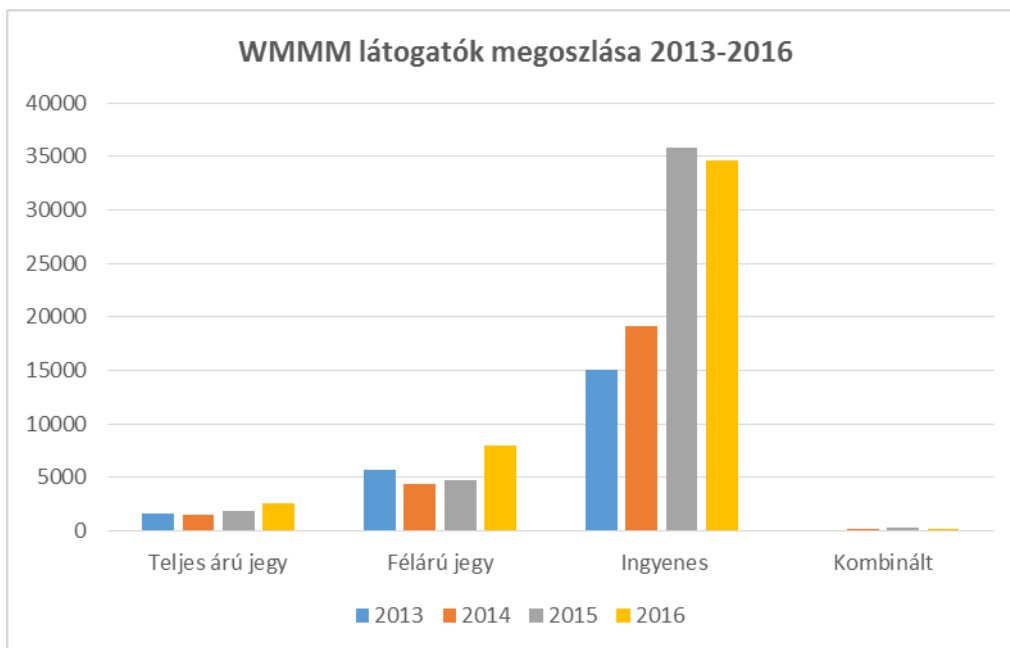
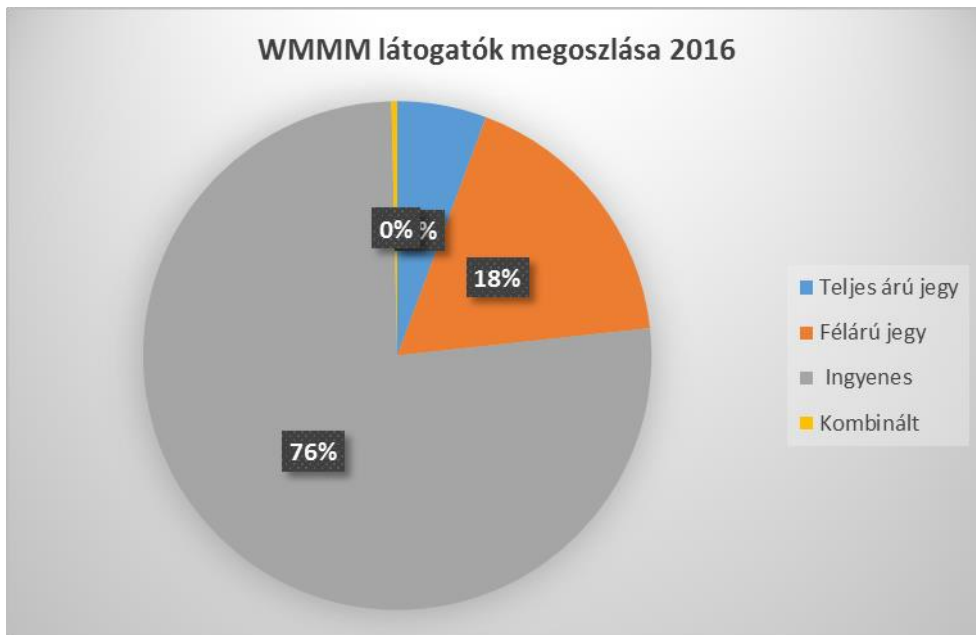

WMMM látogatók megoszlása 2014

WMMM látogatók megoszlása 2015

5. melléklet: A Wosinsky Mór Megyei Múzeum digitalizálási stratégiája

Bevezetés

A Wosinsky Mór Megyei Múzeum a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 42 § (4) bekezdése b) pontjában előírtaknak megfelelően megalkotja digitalizálási stratégiáját, amelynek alapján szakmai tevékenységét végzi.

Helyzetfelmérés, a digitalizáltság mértéke

Intézményünkben korábban nem folyt egységes szempontú digitalizációs tevékenység. Az ingyenesen hozzáférhető Múzeumi Nyilvántartó Rendszert (MuNyiR) múzeumunk nem vette igénybe, és a Magyar Nemzeti Digitális Archívum (MaNDA)-programban sem vettünk részt. Leltárkönyveink beszkenelését a közelmúltban a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. végezte el, de a leltárkönyvi tételek begépelésére természetesen nem került sor.

Fontos előrelépés, hogy intézményünk 2016. év elején beszerezte a Múzeumi HunTéka rendszert, amely alkalmas gépi múzeumi katalógus építésére, a leltári tételekhez teljes tartalmak (képek, hangzó anyagok, teljes szövegek stb.) kapcsolására és múzeumi leltározás számítógépen való végzésére is. A HunTéka révén képesek leszünk csatlakozni a MuseuMap múzeumi aggregációs portálhoz, amelynek segítségével az internetről is elérhetővé válik gyűjteményünk.

Digitális feldolgozottság szempontjából legjobb helyzetben régészeti gyűjteményünk van, annak köszönhetünk, hogy az M6-os autópálya 2006–2008. évi feltárása során előkerült mintegy 347.000 leletet a Régészeti Információs és Térinformatikai Adatbázis (RITA) nevű, több múzeum által is használt, internetes alapú (lelet-, objektum- és lelőhelynyilvántartó) programba leltároztuk be, amelybe az ásatók/leltározók által jellegzetességeik alapján kiválasztott jelentős mennyiségű tárgy digitális tárgyfotója is bekerült. Ezt a programot az autópályafeltárások lezárulta után is tovább használtuk az újonnan előkerült régészeti leletanyag és dokumentációk nyilvántartására.

A gyűjteményünkben lévő műtárgyak digitalizáltságának foka három szinten vizsgálható.

- 1: készült-e a műtárgyról digitális reprodukció (a tárgyak esetében fotó, a papír alakú dokumentumok esetében szkennelt állomány);
- 2: van-e róluk (bármilyen programban készült) digitális leltárkönyv;
- 3: a leltárkönyvi adatok és a fotók/szkennelt állományok összekapcsolása megtörtént-e auditált integrált közgyűjteményi nyilvántartó programban.

1. Digitális fotóval a Régészeti gyűjtemény jelentős hányadáról rendelkezünk a már említett autópályafeltárások feldolgozási rendszerének köszönhetően. Az ez után előkerült leletanyag digitális fotózása már a feltáró régész távlati céljainak megfelelően, esetlegesen történt meg. A régebbi leletanyagok tárgyfotózása 1985-ig megtörtént, ezek szkennelése azonban még várat magára. Az 1985–2006 közötti leletanyagok fotózottsága szintén esetleges. Mindent összevetve a múzeum messze legnagyobb gyűjteménye, a régészeti gyűjtemény kb. 60%-áról készült felvétel, ezek kb. 75%-át digitális fotók teszik ki. Régészeti (dokumentációs) adattárunk analóg dokumentumai feldolgozatlanok, digitalizálásra várnak.

A Történeti gyűjteményben a tárgyak 98%-ról készült digitális felvétel, az archív fotók és a negatívok szkennelése 100%-ban megtörtént, az adattár szkennelése pedig 30%-ban. A történeti dokumentumgyűjteményben szkennelés még nem történt.

A Néprajzi gyűjteményben a tárgyak 40%-os, az archív fotók szkennelése pedig 100%-os készültséggű.

Az Irodalomtörténeti gyűjtemény fotóinak 90%-ban, kéziratának szkennelése pedig 60%-ban történt meg, a tárgyi anyag 80%-áról készült digitális fotó.

A Képzőművészeti gyűjtemény tárgyi anyagának 20%-a, az Iparművészeti gyűjtemény tárgyainak pedig 80%-a digitálisan fotózott.

A tárgyfotók tárolása eddig az egyes muzeológusok számítógépein és adathordozóin, illetve egyéni szándékaik szerint a múzeum szerverén történt.

2. Digitális alapú leltározás már a Múzeumi HunTéka rendszer beszerzése előtt is folyt az intézményben, jellemzően a nagy mennyiségű leletanyaggal dolgozó régészeti gyűjteményben (ld. a feljebb írtakat).

3. A Múzeumi HunTéka adatbázisba a leltárkönyvi adatok a következő arányban kerültek feltöltésre: a Régészeti gyűjtemény 70%-ban, a Történeti gyűjteményből a tárgyi anyag 25%-ban, a fegyverek 100%-ban, a dokumentumgyűjtemény 100%-ban, a Néprajzi gyűjtemény tárgyi anyaga 60%-ban, fotóanyaga 10%-ban, az Iparművészeti gyűjtemény 95%-ban, a Képzőművészeti gyűjtemény 80%-ban, az Irodalomtörténeti gyűjteménye tárgyi anyaga pedig 95%-ban. Fotóanyag jelenleg még nincs a HunTékában, a digitalizálás egyik legfontosabb eleme intézményünkben ennek feltöltése.

A digitalizálás célja

A társadalmi elvárás alapján megfogalmazott átfogó közgyűjteményi digitalizálási stratégia az általuk őrzött kulturális javak széleskörű társadalmi hasznosulását, a nemzeti kultúra közvetítését és megismertetését tűzte ki céljául. A Wosinsky Mór Megyei Múzeum az analóg

formában készült dokumentumok digitalizálásával gyűjteményének hosszú távon történő megőrzését kívánja biztosítani, a Digitális Jólét Programban és a Digitális Oktatási Stratégiában megfogalmazott célokhoz kapcsolódva pedig e tartalmak felhasználóbarát megosztásában érdekelt.

Időkeret: 2017–2022

Digitalizálási stratégiánkat középtávú időtartamban, öt évre előre határoztuk meg. Mivel a fenti adatok a digitalizációhoz szükséges előmunkálatok állása jónak mondható, ezen időszak alatt szeretnénk elérni gyűjteményeink teljeskörű digitalizációját, ami az anyag folyamatosan gyarapodása és esetenként konzerválásra, restaurálásra szoruló volta miatt naprakész szinte soha nem lehet. Az egyes évekre lebontott rövidtávú stratégiákat a Digitalizálási Munkacsoport fogja meghatározni.

A Digitalizálási Munkacsoport

A Digitalizálási Munkacsoport vezetője a múzeum igazgatója, aki a digitalizálás lebonyolítását szakmailag felügyeli.

A Digitalizálási Munkacsoport tagjai a gyűjteménykezelők, a tárgyfotókat készítő múzeumi fotós, valamint kulturális közfoglalkoztatott munkatársak. A betanított munkatársak elsődleges feladata a leltárkönyvi adatok számítógépre vitele és a dokumentumok szkennelése, amelyeket a gyűjteménykezelők ellenőriznek, akik a digitális állományok kezelését is végzik. Intézményi informatikus hiányában a számítógépes feladatokat eseti jelleggel külső céggel végeztetjük, ami a feladatok összetettsége miatt nem megnyugtató megoldás.

A szakmuzeológusok digitalizálási munkát nem végeznek, feladatuk az egyes gyűjteményi egységek feldolgozási prioritásainak meghatározása, a számítógépre vitt leltárkönyvi adatok folyamatos ellenőrzése. A Múzeumi HunTéka rendszerbe új leltárkönyvi adatokat már csak ők vihetnek be.

A digitalizálás prioritásai

Az egyes gyűjteményi egységeken belül a szakmuzeológusok által meghatározott sorrendiség mellett előnyt élveznek bizonyos általános megfontolások. Így törekedni kell az alábbi szempontok érvényesítésére:

– állományvédelem: veszélyeztetett, rossz állagú műtárgyak,

- népszerűség: a keresett, nagyobb érdeklődésnek kitett tárgyak,
- mozgatás: kölcsönadott, kiállításra előkészített stb. tárgyak,
- látvány: a múzeum emblematikus műtárgyai, pl. aranytárgyak.

Erőforrásigény

A stratégia megvalósításához szükséges erőforrások közül a humán tényező jelenti a kisebb kihívást. A szakmai feladatokat végző szakembergárda és az intézményi fotós rendelkezésre áll, a Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében a Magyar Nemzeti Múzeum által biztosított hat fő munkatárs révén pedig a betanított feladatok is elvégezhetőek, akár párhuzamosan, több gyűjteményben is. Amint jeleztük, legfőbb hiányunk a humán erőforrás tekintetében a minimális egy fő intézményi informatikus nem léte.

A technikai erőforrások közül nem okoz problémát a digitális fotólabor kérdése, mert intézményi fotósunk törekszik annak naprakész fejlesztésére, ha speciális feladatok elvégzésére esetleg nem is alkalmas a labor. Kihívást jelent a digitalizálásban alkalmazott közfoglalkoztatott dolgozók számítógéppel és szkennelrel történő ellátása, mert felesleges informatikai eszközkészlettel intézményünk nem rendelkezik. Mivel az autópályafeltárások közel egy évtizede történt befejezése óta intézményi informatikusunk nincs, a nagy mennyiségű adatforgalom miatt a szerverek és a belső hálózatok kapacitása is felülvizsgálatra szorul. A gyorsan fejlődő informatikai környezet miatt utóbbiak legalább évenként történő átvizsgálása és szükség esetén korszerűsítése szükséges.

A digitalizált anyag mentésére, kezelésére és tárolására az intézmény Informatikai és Adatvédelmi Szabályzatában foglaltak az irányadóak.

Felhasználási célok és szabályok

A digitalizáció célja nemcsak a gyűjteményünkben őrzött örökségi javak hosszú távon történő megőrzése, hanem azok közvetítése a tudomány és oktatás képviselői, valamint megismertetése az érdeklődő nagyközönséggel, amely magában foglalja, hogy bizonyos feltételekkel, módosított adattartalommal természetesen felhasználhatóvá kell tennünk a digitalizált képi és szöveges tartalmakat.

A nyilvántartás céljaira készült, egységes méretű, nagy felbontású, publikálásra alkalmas digitális felvételek mellett minden tárgyfotó kisebb felbontású változatát is el kell készíteni, amelyet megfelelő hivatkozás és jogi feltételek mellett bárki számára hozzáférhetővé teszünk.

Ugyanez igaza szöveges adattartalmakra is: a részletes leltárkönyvi leírás digitalizálása mellett az interneten publikált, vízjellel ellátott, kisméretű fotók mellé egységes szempontrendszer alapján szerkesztett, alapvetően a tárgy rövid megnevezését tartalmazó leírást adunk.

A jogi feltételek kapcsán megfontolandó az éppen az internetes publikálás kapcsán világszerte elterjedt Creative Commons licencek valamelyikének, leginkább a Nevezd meg!–Ne add el!–Így add tovább! nevűnek a használata. A fentiek megvalósulása esetén szükséges a múzeum Kutatási Szabályzatának kiterjesztése.

A digitalizált tartalmak további felhasználási területei

A nyilvántartás és bemutatás mellett a digitalizált tartalmak számos további területen használhatók fel.

A Digitális Oktatási Stratégiában megfogalmazott egyik cél részeként, mint a rendszerbe foglalt közgyűjteményi tartalomtárak egyike segítheti a digitális írásbeliség fejlesztésének céljait.

Hasonlóképpen, a hazai és nemzetközi digitális tudományos nyilvántartási rendszerekbe illeszkedve a kutatási-tudományos szempontú hozzáférhetőséget biztosítja.

Nem elhanyagolható szempont a helyi közművelődés érdeklődésének (szakdolgozók, helytörténészek stb.) kielégítése.

A kereső funkciók révén intézményi bemutatási lehetőségeink is bővülnek, a helyhiány miatt (pl. nagyméretű tárgyak, bútorok stb.) nehezen bemutatható tárgyakból könnyűszerrel rendezhetők kisebb virtuális kiállítások.

Szekszárd, 2017. március 27.

Ódor János Gábor
igazgató